

4.

I det föregående ej upptagna institutioner,

i vilka stadsfullmäktige eller stadskollegiet äga att utse
ledamöter eller revisorer, eller som av staden understödjas.

Sf-
valda
led.
och
rev.

Institutioner, i vilka stadsfullmäktige eller stads- kollegiet äga att utse ledamöter eller revisorer.

(Av de under denna avdelning upptagna personer äro i regeln endast de, vilka blivitt tillsatta av stadsfullmäktige eller stadskollegiet — ävensom, i förekommande fall, de, som utsetts av kommunal nämnd — i nedanstående egenskaper upptagna i kalenderns personalavdelning.)

Taxeringsnämnderna.

Enligt kungl. förordning den 28 okt. 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering verkställes taxering av skattskyldigas inkomst och förmögenhet samt fast egendoms värde av taxerings- och prövningsnämnder. I Stockholm äger överståthållarämbetet att i november månad varje år bestämma antalet av de taxeringsnämnder, som där skola tillsättas, och det distrikt, varje nämnd skall omfatta, samt förordna ordförande och en ledamot. Övriga ledamöter jämte deras suppleanter skola, till ett antal av minst tre, högst åtta, utses av stadsfullmäktige före den 15 januari det år, valet avser.

Vid val av såväl ledamöter som suppleanter i taxeringsnämnd skall tillses att, så vitt möjligt är, såväl fastighetsägare som näringsidkare, arbetare och andra inkomsttagare komma att äga säte och stämma i nämnden. Valbar till ledamot eller suppleant i taxeringsnämnd är en var inom staden boende person, som under året näst före det, då taxeringen sker, inom taxeringsdistriktet erlagt beviljning eller inkomst- och förmögenhetsskatt. Utesluta från valbarhet äro dock personer, som ej äro i besittning av medborgerligt förtroende eller som icke råda över sig och sitt gods. En var inom distriktet boende person är skyldig att emottaga uppdrag att vara ordförande eller ledamot i taxeringsnämnd, såvida han icke de fem nästföregående åren deltagit i taxeringsarbetet eller är av laga förfall hindrad. Till ordförande och av överståthållarämbetet förordnad ledamot i taxeringsnämnd utgår viss ersättning, som bestämmes för varje år av kungl. maj:t efter framställning av överståthållarämbetet.

Taxeringsnämnderna böra hava avslutat sina arbeten senast den 15 juni. Angående besvar över taxeringsnämnds beslut se nedan under prövningsnämnden (sid. 242).

Stockholm är enligt överståthållarämbetets kungörelse av den 19 nov. 1924 för år 1925 indelat i 40 taxeringsdistrikt. Det antal ledamöter, som stadsfullmäktige äga att utse i taxeringsnämnderna, utgöres för 1—36 och 40 taxeringsdistrikten av fyra ledamöter samt för 37—39 taxeringsdistrikten av sex ledamöter jämte lika många suppleanter; suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie, av stadsfullmäktige vald ledamot (vilket

här nedan angives genom att suppleanterna upptagas i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas resp. ställföreträdare de äro). Enligt praxis är överståthållaren berättigad att deltaga i taxeringsnämndernas överläggningar, men ej i beslut.

Senaste val ägde rum den 15 dec. 1924.

1 distriktet

(omfattande 1 roten).

Ordförande.

Creutz, J. W., assuransdirektör.

Ledamöter.

Ekman, S. H., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Axelson, H. A., direktör; Eklund, J. M., fabrikör; Nilsson, C. R., hamnarbetare; Winberg, K. A., förste vaktmästare.

Suppleanter: Wirstrom, K. O. F., konditor; Mårtensson, J. L., materielförvaltare; Thurnell, K. J. A. J:son, stuveriförman; Lundberg, C. O., hamnarbetare.

2 distriktet

(omfattande förutvarande 2 roten).

Ordförande.

Carlsson, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.

Ledamöter.

Gilljam, A. W. T., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, E. E., ombudsman; Dahlén, G. S., tandläkare; Lagerström, C. A., boktryckare; Palme, G. A., skräddarmästare.

Suppleanter: Åhrberg, F. A. L., typograf; Palin, H. E. O., kammarskrivare; Ståhlberg, J. A. A., zinketsare; Wetterstrand, E. V. H., direktör.

3 distriktet

(omfattande förutvarande 3 roten¹⁾).

Ordförande.

Kylander, S. H. I., revisionssekreterare.

Ledamöter.

Westerståhl, J. G., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Blom, A. P. R., byggnadsingenjör; Carlsson, C. A., maskinist; Holmberg, C. R. A., viktualiehandlare; Törnberg, A. O. O:son, förste reparatör.

Suppleanter: Clarino, C. B. T., skorstensfejare; Sjögren, O. E., järnvägsman; Westerdahl, E. A., direktör; Krantz, E. G., förste reparatör.

¹⁾ Inkl. kv. Blekholmen norra och södra samt Saluhallen.

4 distriktet

(omfattande 7 roten väster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna med undantag av kv. Stuten och Bocken).

Ordförande.

von Dardel, F. E. A., tf. byråchef.

Ledamöter.

Willgren, C. G., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Pettersson, A. F., rörarbetare; Siewertz, F. E., konditor; Sifvert, A. V., järnkramhandlare; Sjögren, A., direktör.

Suppleanter: Hartell, N., möbelsnickare; Åström, E. V., handlande; Berghel, A., prakt. läkare; Schumacher, C. W., direktör.

5 distriktet

(omfattande 7 roten öster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna samt kv. Stuten och Bocken).

Ordförande.

Almer, N., bankkamrerare.

Ledamöter.

Georgii, N. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Blom, C. V., polisman; von Hofsten, E. G. N., kontorschef; Sjögren, P. A., ingenjör; Sjöstedt, R., tandläkare.

Suppleanter: Fredriksson, f. Ohman, Elin C., fru; Husberg, P. A., ingenjör; Ottergren, J. F., direktör; Holmgren, K. A., stationsingenjör.

6 distriktet

(omfattande 8 roten samt av 21 roten kv. Trädgårdsmästaren och Killingen).

Ordförande.

Wassberg, A., f. d. överlärare.

Ledamöter.

Linck, S. M., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Anderson, K. Hj., spårvägsman, stadsfullmä.; Bellström, N. E. G., banktjänsteman; Lyberg, H. V., bageriåkare; Wall, C. V., brandförmän.

Suppleanter: Söhr, O., vaktmästare; Hjorth, J. E., direktör; Odhe, G. E., ingenjör; Holke, K. S. L., spårvägsman.

7 distriktet

(omfattande 21 roten med undantag av kv. Trädgårdsmästaren och Killingen).

Ordförande.

Wassberg, N. A. I., tf. notarie i domänstyrelsen.

Ledamöter.

Ruus, R. A., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Dahl, J. A., smed; Lindberg, A. W., kamrerare; Lundkvist, F., järnsvarvare; en vakant.

Suppleanter: Berg, F. A., lokomotiveldare; Enequist, J. N., direktör; Tjulander, H. A., förrädsförvaltare; Albihi, K. J. A., civilingenjör.

8 distriktet
(omfattande 5 roten).

Ordförande.

Grape, A. E., tf. överkrigsfiskal.

Ledamöter.

Derkert, C. G. V., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, O. A., posttjänsteman; Falk, S. G., direktör, stadsfullmä.; Kämpe, K. A., byggnadssnickare; Ljungberg, C. A. H., byggmästare.

Suppleanter: Stenius, A. T., maskinist; Alm-gren, S. V., grosshandlare; Lundin, A., skräddare; Hjelm, K. J., ingenjör.

9 distriktet
(omfattande 18 roten).

Ordförande.

Stern, E., e. o. assessor.

Ledamöter.

Wideen, E. O. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Lagergrehn, G. L., direktör; Rudner, A. E., möbelsnickare; Sandberg, J. A., byggmästare; Åberg, A. N:son, möbelsnickare.

Suppleanter: Källén, O. N., handlande; Mattson, D., möbelsnickare; Schaffer, K. H. E., kamrerare; Johannesson, E. A. V., justerare.

10 distriktet
(omfattande 6 roten).

Ordförande.

Johansson, A. W., rådman.

Ledamöter.

Wingårdh, S., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Enqvist, C. E., posttjänsteman; Fredrikson, K. G. A., tillsyningsmän; Ihrmarker, K. E., kamrerare; Liljeson, C. L., fabrikör.

Suppleanter: Grimlund, O. B., redaktör; Björklund, S. S:son, kassör; Forsberg, V. V., målarmästare; Edström, E. O., specerihandlare.

11 distriktet
(omfattande 22 roten).

Ordförande.

Törneblad, C. G. H., bankosekreterare.

Ledamöter.

Hjohlman, T. H. F., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Fegth, J. P., bruksägare; Hallström, K. L. F., snickare; Kullin, L. J., snickeriarbetare; Olsson, A. A., byggnadsingenjör.

Suppleanter: Salén, A. E., grosshandlare; Lundqvist, E. J., redaktör; Lundqvist, G. R., linjeförman; Heimbürger, H., civilingenjör.

Sf-
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

12 distriktet
(omfattande 27 roten).

Ordförande.

Lilliesköld, E. J. K., protokollssekreterare.

Ledamöter.

Holdo, S. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, E. O., kassör; Odin, S. J., handlande; Seth, O. M. F., notarie; Wallin, H. E., kassör.

Suppleanter: Borgström, J. W., spårvägsman; Lindén, K. J. V., ingenjör; Vogel, A. G., tobakshandlare; Hagberg, J. E. H., typograf.

13 distriktet
(omfattande 30 roten).

Ordförande.

Welin, K. G. A., f. d. trafikdirektör, stadsfullm.

Ledamöter.

Carlson, A. P., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Bengtsson, V. O., roteman; Hållkvist, K. N. A., kontorsföreståndare; Sjöman, E. F., grosshandlare; Söderholm, A. H., järnvägstjänsteman.

Suppleanter: Nauckhoff, H. T., grosshandlare; Roland, J., järnvägstjänsteman; Dock, N. E. B., grosshandlare; Andersson, O., charkuteriarbetare.

14 distriktet
(omfattande 26 roten öster om Hälsingegatan utom kv. Midgård och Valkyrian).

Ordförande.

Stenberg, J. G. L. C., revisionskommissarie.

Ledamöter.

Whitlock, A. Hj., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Blomqvist, C. G., byggmästare; Palm, A. A. E., kapten; Söder, C. J. J:son, sekreterare; Vestin, K. G., snickeriarbetare.

Suppleanter: Almqvist, C. A., fabrikör; Hedberg, N. V., kamrerare; Ingemårdsson, F. W., förgyllare; Borg, C. H., svarvare.

15 distriktet
(omfattande 26 roten väster om Hälsingegatan jämte kv. Midgård och Valkyrian).

Ordförande.

Masreliez, K. V., rådmän.

Ledamöter.

Pousard, K. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Danielsson, T. H., tjänsteman, stadsfullm.; Eriksson, G. E., pianoarbetare; Forsström, G. M. V., skorstensfejarmästare; Kleist, J. B. A., ingenjör.

Suppleanter: Lundberg, O. T. V., tf. centraluppbördsman; Lindahl, F. V., överpostiljon; Mathson, M. C. R. G., revisor; Hesslin, O. E., fabriksföreståndare.

16 distriktet

(omfattande 9 roten med undantag av kv. Sparbössan, Norrtälje, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Södesärlan, Talkotten och Näktergalen).

Ordförande.

Björck, J. E., advokatfiskal.

Ledamöter.

Drakenberg, G. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Belin, P., målarmästare; Bengtsson, A. G., banförman; Borg, O. T., kamrerare; Hanner, J. V., revisor.

Suppleanter: Eriksson, E., reseffektmakare; Du Rietz, G. G. A., direktör; Ljungqvist, K. F. L., direktör; Malmström, A. F., portvakt.

17 distriktet

(omfattande av 9 roten kv. Sparbössan, Norrtälje, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Södesärlan, Talkotten och Näktergalen samt av 28 roten kv. Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren).

Ordförande.

Sundberg, A. E. C., kansliråd.

Ledamöter.

Åström, H. M., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Bjurström, D. A., generalkonsul; Branzell, A., f. d. överlärare; Carlsson, J. A., måleriarbetare; Lundeberg, K. W., bruksägare.

Suppleanter: Reinius, K. A. R., bankkamrerare; Hammar, H., ombudsman; Franzén, O. H., spårvägsman; Wennerström, N. G. H., major.

18 distriktet

(omfattande 28 roten med undantag av kv. Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren).

Ordförande.

Norrman, S., kammarrättsråd.

Ledamöter.

Thunell, G. A., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Dahl, C. F., byggnadsingenjör; Jansson, P. J., arbetsförman; Larsson, L. O., utmättningsman; Lind, N. G. C., bokhållare.

Suppleanter: Gréen, J. G., trädgårdsassistent; Boström, G. T., förman; Lundh, E. V. R., maskinist; Lindblom, K. A., rektor.

19 distriktet

(omfattande 10 roten med undantag av öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av roten).

Ordförande.

Hallberg, F. E. W., kammarrättsråd.

Ledamöter.

Haglund, A. F. V., tf. taxeringskommisarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Erdmann, F. D.**, revisor; **Hedman, C. E.**, möbelsnickare; **Hertzberg, J. F.**, bokbinderiarbetare; **Lönnqvist, I. P.**, byggmästare.

Suppleanter: **Niklasen, E.**, direktör; **Wallberg, G. G.**, advokat; **Holmer, I. J.**, skräddare; **Oscarson, A. V.**, byrådirektör.

20 distriktet

(omfattande öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av 10 roten samt av 11 roten kv. Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern).

Ordförande.

Westin, L. E., bankkamrerare.

Ledamöter.

Hellström, J. E., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Carlstedt, P.**, verk-mästare; **Ljungberg, C. R.**, major; **Rooth, G. F. T.**, f. d. överingenjör; **Åkerblom, C. V.**, byggnadssnickare.

Suppleanter: **Lindquist, C.**, tjänsteman; **Petersson, C. A.**, brädgårdsarbetare; **Johanson, E.**, grosshandlare; **Anderson, E. A.**, montör.

21 distriktet

(omfattande 11 roten med undantag av kv. Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern).

Ordförande.

Ekman, A., krigsråd.

Ledamöter.

Edelsvärd, C. A. W., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); **Carlson, F.**, gross-handlare; **Danielsson, A. J.**, telefonmontör; **Fahlström, A. E.**, avdelningschef; **Way, S. T.** Mathiesen, major.

Suppleanter: **Cervin, N. H.**, skräddarmästare, stadsfullm.; **Björklund, J. M.**, posttjänsteman; **Hultberg, K. Hj.**, murare; **Waller, A. E.**, verk-mästare.

22 distriktet

(omfattande 20 roten med undantag av kv. Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Rytta-ren).

Ordförande.

Leijonmarck, J. G., assessor.

Ledamöter.

Lindström, R. V., tf. taxeringskommisarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Bjurström, O. V.**, linjeförman; **Eklund, J. L.**, fabrikör; **Eriks-son, K. F.**, kommunalarbetare; **Morén, S. O. U.**, byggnadsingenjör.

Suppleanter: **Hellman, K. J.**, auditör; **Ekman, T. A.**, tullförvaltare; **Gummesson, G.**, spår-vägsman; **Nyquist, E.**, fanjunkare.

23 distriktet

(omfattande av 20 roten kv. Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Rytta-ren samt av 24 roten kv. Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kor-netten, Fältöversten och Fältväbeln).

Ordförande.

Wikström, E. E., tf. krigshovrättsråd.

Ledamöter.

Almström, E. J. A., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson, A. B.**, timmerman; **Borg, N.**, tygförvaltare; **Konrad-son, A. F.**, arbetsförman; **Linder, A. G.**, kapten. *Suppleanter:* **Bengtsson, B.**, redaktör; en va-kant; **Anderson, O. B.**, spårvägsman; **Lundberg, E. M.**, byggnadsingenjör.

24 distriktet

(omfattande 24 roten med undantag av kv. Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kor-netten, Fältöversten och Fält-väbeln).

Ordförande.

Indebetou, C. D. G., direktör.

Ledamöter.

Wijkman, A. G., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson, A. F.**, skomakare; **Bjuggren, S. E.**, överstelöjtnant; **Waldén, P. W.**, grosshandlare; **Wigstrand, J. E.**, bankkamrerare.

Suppleanter: **Johansson, J. S.**, snickare; **Olsson, Hj. A.**, varvsarbetare; **Askund, S. J. E.**, grosshandlare; **Berggren, C. H.**, bokhållare.

25 distriktet

(omfattande 15 roten).

Ordförande.

Åkerman, G. A., kansliråd.

Ledamöter.

Fellenius, K. G. G., tf. taxeringskommisarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Hauffmann, K. O. L.**, civilingenjör; **Jansson, W. A. W.**, ingenjör; **Johansson, A. R.**, assistent; **Sjöberg, G. A.**, bokbinderiarbetare.

Sf-valda led. och rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Suppleanter: Öhrström, J. A., fabrikör; Rundgren, K. H. T., juvelerare; Pettersson, Hj., tulltjänsteman; Wassén, C., disponent; Holm, N. G., spårvägsman.

26 distriktet

(omfattande 19 roten¹⁾).

Ordförande.

Mellström, K. H. S., förste stadsfogde.

Ledamöter.

Hanberg, E. L., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Blomdahl, P. A., byggmästare; Eriksson, K. A., typograf; Jansson, G. E., grosshandlare; Rydén, O. B., överlärare.

Suppleanter: Olsson, E. V., syssloman; Kvist, A. E., renhållningsarbetare; Möller, J. E., grosshandlare; Larsson, A. G., ombudsman.

27 distriktet

(omfattande 16 roten¹⁾ samt öster om Varvsgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av 31 roten).

Ordförande.

Tengroth, B. M., auktionsdirektör.

Ledamöter.

Bayard, A. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Ek, G. E., tygarbetare; Nilsson, G. E. E., köpman; Pettersson, E. A., sockerbruksarbetare; Rönnell, E., f. d. folkskollärare.

Suppleanter: Norman, E. C., kommunalarbetare; Sellberg, F. E., kaféidkare; Lindström, K. O., bryggeriarbetare; Kumfeldt, K. T., ingenjör.

28 distriktet

(omfattande 31 roten med undantag av öster om Varvsgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av roten).

Ordförande.

Nordwall, B. I. S., finanssekreterare.

Ledamöter.

Öberg, A. S., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Claesson, P. J., tillsyningsman; Ericsson, C. T., handlande; Holmgren, G. E., skomakare; Lind, J. T., uppborädsinspektör.

Suppleanter: Strandberg, J. H., möbelsnickare; Även, C. O., f. d. polisöverkonstapel; Månson, S. E., målare; Gahn, H. H. A. C., förste aktuarie.

¹⁾ Nya roteindelnigen.

29 distriktet
(omfattande 12 roten).

Ordförande.

Westin, Hj., intendent.

Ledamöter.

Loja, P. M., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Johansson, K. V., filare; Pålsson, E. A. V., slöjdlärare, stadsfullm.; Svensson, G. A., byggmästare; Viktorsson, G. H., kassör.

Suppleanter: Johansson, B. G., roteman; Björkman, O. E., förman, stadsfullm.; Svensson, G. K., hamnarbetare; Ericsson, J. E., direktör.

30 distriktet
(omfattande 13 roten).

Ordförande.

Olofsson, C. E., byråchef.

Ledamöter.

Lindqvist, E. G., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Fränder, S. G., grosshandlare; Johansson, A., direktör; Lindahl, K. E., skrädderiidkare; Söderström, A. F., skeppsstuvare.

Suppleanter: Andrén, J. C., specierihandlare; Karlsson, J. L., vaktmästare; Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; Karlström, K. H. E., grosshandlare.

31 distriktet

(omfattande 14 roten jämte norr om Skänegatan belägen del av 36 roten).

Ordförande.

Fredin, G. E., biträdande fondbörsledare.

Ledamöter.

Asplund, O. I., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Gard, A. F., advokat; Gustafson, K. G., gårdsoförmän; Karlsson, C. T., värmeledningsmaskinist; Samuelsson, G. A., f. d. vagnmakare.

Suppleanter: Gustafsson, L. E., köpman; Andersson, E. T., bryggeriarbetare, stadsfullm.; Lundin, H., telefonreparatör; Thunell, J. W., byggmästare.

32 distriktet

(omfattande 25 roten jämte söder om Skänegatan belägen del av 36 roten).

Ordförande.

Telander, A. R., byråchef.

Ledamöter.

Hjölman, E. V., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Eriksson, K. A. R., möbelsnickare; Hellström, J. S., kamrerare; Lindqvist, F. O., handlande; Petersson, E. A., handelsarbetare.

Suppleanter: Söderstedt, K. A. T., fabriksarbetare; Hedström, N. W., direktör; Palmberg, C. E., handlande; Carlsson, H. T., slöjd-lärare.

33 distriktet
(omfattande 4 roten¹⁾).

Ordförande.

Harring, K. G., rådmän.

Ledamöter.

Tägtström, C. I. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Lindqvist, G. V. A., maskinarbetare; Olson, G., specerihandlare; Sand, F. W., stereotypör; Staf, O. L., kakelegnsmakare.

Suppleanter: Fridlund, C. J., gjutare; Schreuder, F., fabriksidkare; Kallin, J., målare; Philip, A. L., direktör.

34 distriktet
(omfattande 17 roten¹⁾).

Ordförande.

Eriksson, K. E., notarie.

Ledamöter.

Rosell, C. E., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Hansson, E., byggmästare; Karlsson, A. F., järnarbetare; Kihlberg, A. R., järnvägstjänsteman; Sandstedt, E., f. d. kronofogde.

Suppleanter: Engström, G. H., vaktmästare; Lennström, J. A., posttjänsteman; Swensson, C. A. O., stationskarl; en vakant.

35 distriktet
(omfattande 23 roten¹⁾ med undantag av kv. Trossen och Kättingen).

Ordförande.

Lindberg, J. R., byråchef.

Ledamöter.

Larsson, J. S., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, M., cigarrhandlare; Askelöf, I. T., aktuarie; Holm, J. A., metallarbetare; Lindahl, C. J. F., skorstensfejarmästare.

Suppleanter: Edlund, F. A. E., snickare; Isaksson, G. A., fabrikör; Svensson, A. E., smed; en vakant.

36 distriktet
(omfattande 29 roten jämte kv. Trossen och Kättingen i 23 roten).

Ordförande.

Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare.

Ledamöter.

Wedberg, W. J., tf. taxeringsassistent (utsedd av överståthållarämbetet); Eén, O. B. L., föreståndare; Hildestrand, B. S., grosshandlare;

¹⁾ Nya roteindelningen.

Jonasson, C. E., fastighetsägare; Pettersson, C. A. H., metallarbetare.

Suppleanter: Stjärnberg, F. O., järnarbetare; Brunnberg, S. G., kontorschef; Fredelius, L. Hj., aktuarie; Bergström, J. I., spårvägsman.

37 distriktet
(omfattande 32 roten med undantag av Örby villastad och Örby förstad).

Ordförande.

Geijer, C. J., försäkringsråd.

Ledamöter.

Friberg, A. R., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, E. G., direktör; Andersson, G., verkstadsarbetare; Arvidson, O. A., lantbrukare; Björkman, C. O., tillsyningsman; Kjellqvist, C. J., lantbrukare; Sandberg, E. T. G., sjukgymnast.

Suppleanter: Friberg, A. E., stadsbud; Magnusson, E. O. E., bokbinderiarbetare; Eriksson, J. G., ingenjör; Pettersson, C. O., målare; Wallin, N., byggmästare; Andréé, J. E., förste postexpeditör.

38 distriktet
(omfattande 33 roten samt av 34 roten Hägersten, Mälarhöjden, Emilsberg, Fridhem, Klubben, Pettersberg, Sättra, Slätten och Jakobsberg).

Ordförande.

Wetterström, G., f. d. bankdirektör.

Ledamöter.

Rydeberg, C. G. O., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); Hultgren, A. W., fastighetsägare; Johansson, O. L., brädgårdsarbetare; Jonsson, J., bankkamrerare; Lundh, J. A., folkskollärare; Nyman, J. W., skomakare; Söderlund, C., järnvägsman.

Suppleanter: Gille, F. L., rotenuppbördsman; Kardell, J. A., järnarbetare; Höökenberg, A. P. W., f. d. verkmästare; Scherman, J. W., handlande; Andersson, K. A., byggnadssnickare; Blom, J. E., maskinarbetare.

39 distriktet
(omfattande 34 roten med undantag av Hägersten, Mälarhöjden, Emilsberg, Fridhem, Klubben, Pettersberg, Sättra, Slätten och Jakobsberg samt av 32 roten Örby villastad och Örby förstad).

Ordförande.

Carlson, A. G., ingenjör.

Ledamöter.

Lundqvist, E. B., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, J. F., verkstadsföreståndare; Bengtsson, A., kassör; Johansson, K. A., snickare; Kling, F. A., byggmästare; Lagerbjelke, J. G., greve, byråchef; Sandberg, C. A. J:son, förman.

**Sf.
valda
led.
och
rev.**

Sf-
valda
led.
och
rev.

Suppleanter: **Wilén**, C. G. T., järnarbetare; **Kratz**, A. R. J:son, plåtslagare; **Björkman**, J. W., direktör; **Rydén**, O. E., roteuppbördsman; **Enér**, Hj. V., ingenjör; **Kronström**, K. E. B., maskinarbetare.

40 distriktet
(omfattande 35 roten).

Ordförande.

Smedmark, H. G. L., tf. byråchef.

Ledamöter.

Åström, H. M., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson**, A. J., expeditionsvakt; **Larsén**, C. G., verk-mästare; **Petterson**, H. V., kamrerare; **Påhlman**, A. E., stadsingenjör.

Suppleanter: **Johansson**, K. J., förman; **Jons-son**, O. J., lokalföreståndare; **Rustige**, F. J. H., ingenjör; **Johansson**, J. B., handlande.

Prövningsnämnden.

Med uppgift att granska de verkställda taxeringarna samt pröva och avgöra besvär över taxeringsnämndernas beslut tillsättes årligen en prövningsnämnd, vars ledamöter och suppleanter, till ett antal av minst åtta, högst femton, utses av överståthållarämbetet bland därtill av taxeringsnämnderna föreslagna personer. Ordförande är överståthållaren och vid förfall för honom underståthållaren. Ordföranden äger deltaga i överläggningarna men ej i besluten annat än i vissa undantagsfall. Såsom kronans ombud och för upplysningars meddelande bör kamreraren vid överståthållarämbetets avdelning för uppbördsärenden närvara vid prövningsnämndens sammanträden. Till prövningsnämnden ställas besvär över taxeringsnämnds beslut skola vara ingivna till överståthållarämbetet senast den 31 augusti. Prövningsnämndens arbeten böra vara avslutade senast den 31 oktober. Besvär över nämndens beslut kunna anföras hos kammarrätten, och skola sådana besvär ingivas till överståthållarämbetet i regel före december månads utgång det år, då taxeringen ägt rum.

Ordförande.

Överståthållaren.

Suppleant: underståthållaren.

Ledamöter.

Ledamöter i den ordinarie prövningsnämnden utses ej, förrän taxeringsnämnderna avslutat sin verksamhet, d. v. s. efter den 15 juni.

Särskild prövningsnämnd.

Prövningsnämnden skall inom sig utse tre ledamöter jämte två suppleanter för dem med uppgift att såsom särskild prövningsnämnd avgöra vissa, i § 50 av taxeringsförordningen angivna, enklare besvärsmål, som kunna föreligga

till prövning, innan nästa ordinarie prövningsnämnd sammanträder. I den särskilda prövningsnämnden fungerar underståthållaren som ordförande.

Besvär över beslut i ifrågavarande mål skola, ställda till kammarrätten, ingivas till överståthållarämbetet inom sextio dagar efter den dag, då klaganden erhöill del av beslutet.

Ordförande.

Underståthållaren.

Ledamöter.

(utsedda av 1924 års ordinarie prövningsnämnd).

Björck, J. E., advokatfiskal; **Indebetou**, C. D. G., direktör; **Wassberg**, A., f. d. överlärare. *Suppleanter:* **Almer**, N., bankkamrerare; **Carlson**, A. G., ingenjör.

Pensionsnämnderna.

Lagen den 30 juni 1913 ang. allmän pensionsförsäkring¹⁾, med senare ändringar (se nedan), stadgar, att varje svensk man och kvinna skall genom erläggande av årliga pensionsavgifter och med bidrag av allmänna medel försäkras till erhållande av pension. Avgifterna från de försäkrade utgå årligen dels med en *grundavgift* å tre kr. av varje arbetsför person fr. o. m. det år, under vilket han fyller 16 t. o. m. det, under vilket han fyller 66 år, dels med en *tilläggsavgift* å två till trettio kr., beroende på vederbörandes till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst. Undantagna från avgiftsplikt äro vissa ordinarie statstjänstemän med rätt till statlig pension, delägare i vissa pensionsinrättningar m. fl. Grundavgifterna uppbäras i regel i samband med kommunalutskyllerna av kommunerna, som äro ansvariga för beloppens inbetalande till pensionsfonden. Tilläggsavgifterna uppbäras i samband med kronoutskyllerna. I Stockholm erläggas, jämlikt kungl. brevet den 13 juni 1919, även grundavgifterna vid kronouppbördsstämman.

Pensionen utbetalas vid fyllda 67 år, eller vid därförinnan inträffad varaktigt oförmåga till arbete, genom postverket och utgöres dels av en för varje försäkrad utgående *avgiftspension*, dels i vissa fall av *pensionstillägg*. Pensionsstillägg utgår till pensionstagare, som är till arbete varaktigt oförmögen, och vilkens årsinkomst icke uppgår till visst minimibelopp eller ock har minderåriga barn att försörja. Kostnaden för pensionstilläggen bestrides till $\frac{3}{4}$ av staten och till $\frac{1}{4}$ av landsting och kommuner. Till den som vid 15 års ålder redan är varaktigt arbetsoförmögen, ävensom till den som senare bliver det, men för vilken pensionsavgifter icke erlagts, liksom ock till vissa icke pensionsberättigade

¹⁾ En utförligare redogörelse för lagens bestämmelser (jämte historik) återfinnes i 1922 års kommunalkalender.

personer, vilka äro till arbete varaktigt oförmögna och hava att försörja barn under 15 år, utgår *understöd* enligt för pensionstillägg gällande grunder. En del övergångsstadganden inskränka de i lagen stadgade pensions- och understödsbeloppen för de närmaste årtiondena.

En var äger dessutom rätt att erhålla försäkring genom *frivilliga* avgifter, varom närmare stadgats i k. kung. den 31 dec. 1917, med ändring den 4 juni 1920.

Folkpensioneringens förvaltningsorgan utgöras dels av ett statens ämbetsverk, *pensionsstyrelsen*, dels av kommunala *pensionsnämnder*. I varje kommun skall finnas en pensionsnämnd. Ordförande och dennes suppleant utses av konungens befallningshavande för fyra år, ledamöterna, till antalet högst sex, jämte lika många suppleanter, utses i stad av stadsfullmäktige, likaledes för fyra år (hälften avgår vartannat år). Därjämte äger pensionsstyrelsen utse ombud hos nämnderna samt vissa instruktionsombud. Valbar till ordförande och ledamot i pensionsnämnd är en var inom kommunen boende man och kvinna, som uppnått myndig ålder, är i besittning av medborgerligt förtroende och råder över sig och sitt gods (kommunal rösträtt är således ej nödvändig förutsättning). Pensionsnämnd tillkommer att i första hand pröva pensionsansökningarna och besluta, huruvida sökande äger rätt till pension och bestämma storleken av den årsinkomst, som skall läggas till grund för eventuellt pensionstilläggs belopp. Själva pensionsbeloppet uträknas av pensionsstyrelsen, som utfärdar pensionsbrev. Pensionsnämnds beslut får överklagas inom trettio dagar hos pensionsstyrelsen. Dess beslut åter kan icke överklagas av enskild men väl av justitiekanslern eller efter dennes medgivande av kommun och pensionsnämnds ordförande hos regeringsrätten.

Stockholms stad var ursprungligen indelad i 30 pensionsdistrikt. Den 19 nov. 1917 beslöt stadsfullmäktige emellertid inskränka distriktens antal till 15. Arvode utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 sept. 1913 och 6 dec. 1915 till ordförande, suppleant för ordförande samt ledamöter med 4 kr. per sammanträde. Dessutom utgår fr. o. m. år 1920 och tills vidare enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april 1920 till pensionsnämndernas ordförande särskilt arvode (innefattande även anslag till skrivarhjälp), beräknat efter 700 kr. för år för vart och ett av 1—14 pensionsdistrikt och efter 350 kr. för 15 distriktet.

Nuvarande ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna hava utsetts av stadsfullmäktige den 5 dec. 1921 och 3 dec. 1923, varjämte kompletteringsval hava ägt rum den 20 febr., 20 mars, 24 april, 15 maj och 18 dec. 1922, 23 april och 18 juni 1923 samt 21 jan., 18 febr., 20 mars, 19 maj, 16 juni, 1 och 15 dec. 1924 samt 19 jan. 1925. Suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie ledamot (vilket här ne-

dan angives genom att suppleanterna uppräknas i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas resp. ställföreträdare de äro).

Ett gemensamt arkiv och register för de olika pensionsnämnderna i Stockholm har efter överenskommelse med drätselnämnden anordnats av föreningen för välgörenhetens ordförande i anslutning till dess registerbyrå (se sid. 291).

Utredning angående omorganisation av pensionsnämndernas arbete pågår f. n. genom en av stadskollegiet tillsatt kommitté (se sid. 231).

Författningar. Lag den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, med ändringar den 11 sept. 1914, 8 juni 1915, 17 juni 1916, 14 och 19 juni 1917, 28 juni 1918, 19 mars, 11 juni, 9 juli och 19 nov. 1920, 15 april och 13 okt. 1921 samt 23 maj 1924. K. kungörelse den 31 dec. 1917 ang. anordnande av den i § 34 av lagen om allmän pensionsförsäkring omförmälda, på frivilliga avgifter grundade försäkringen, med ändring den 4 juni 1920. K. kungörelse den 5 dec. 1924 ang. sättet och tiden för utbetalning av pension och understöd jämlikt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring. K. instruktion för pensionsnämnderna den 31 dec. 1918.

Stat år 1925. Stadens utgifter för folkpensioneringen: 630,000 kr. (däruv till bestridande av stadens utgifter för pensionsnämnderna m. m. 25,000 kr., stadens bidrag till understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring 410,000 kr. och ersättning till allmänna pensionsförsäkringsfonden för ogulda pensionsavgifter 200,000 kr.).

1 distriktet

(omfattande 1 och 7 rotarna).

Ordförande.

Zetterlund, G. E., aktuarie; t. Norr 182 80 (10—12). Mottagning: Stora Nygatan 2 B, n. b. t. v., St., måndagar 7—8 e. m.

Suppleant: *Jordman*, E., övermaskinist (se nedan).

Ledamöter.

Carlsson, J. A., måleriarbetare; **Hellman*, J. A., hamnfogde; **Jordman*, E., övermaskinist (se ovan); *Liljensköld*, J., poliskonstapel; *Nilsson*, C. R., hamnarbetare; **Sjöberg*, G. A., filare. *Suppleanter:* *Rosén*, E. I., snickare; **Hansen*, Olga L. A., fattigvårdsdiakonissa; **Schumacher*, G. V., direktör; *Vidén*, K. L. A:son poliskonstapel; *Adolfsson*, G. A., privatdetektiv; **Thurnell*, K. J. A. J:son, stuveriförman.

2 distriktet

(omfattande 2 och 3¹) samt 5 och 18 rotarna).

Ordförande.

af *Klintberg*, Gertrud M. K., fröken. Mottagning: Klara församlingshus, Brunkebergsgatan 10 D, C., måndagar 10—11 f. m.: t. 118 12. *Suppleant:* *Mannström*, C. O., ständig adjunkt.

¹) Nya roteindelnigen.

Sf-
valda
led.
och
rev.*Ledamöter.*

Asproth, J. K., aktuarie; ***Carlsson**, C. A., maskinist; ***Ericzén**, G. Hj. A., verkställare; **Palmqvist**, G. T., direktör; **Sundström**, Ingrid, fröken; ***Thårén**, C. G. Åsön, f. d. roteuppbördsman.

Suppleanter: **Kämpe**, K. A., byggnadssnickare; ***Engström**, f. Karlson, A. E. (Elin), fru; ***Erikson**, E. H., disponent; **Wessman**, f. Svensson, Signe A. M., fru; **Åberg**, N., dekorationsmålare; ***Hansson**, Ingeborg, församlingsdiakonissa.

3 distriktet

(omfattande 8 och 21 rotarna).

Ordförande.

Lignell, E., komminister. Mottagning: Johannés pastor exp., Kammakaregatan 12, Va., torsdagar 6—7 e. m.; t. 71 80, Norr 9 09.

Suppleant: **Ljungström**, A. G., tf. sekreterare (se nedan).

Ledamöter.

Bellström, N. E. G., banktjänsteman; **Hoffsten**, C. D., bokförläggare; ***Johansson**, K., möbelsnickare; ***Lindgren**, K. J., snickare; ***Ljungström**, A. G., tf. sekreterare (se ovan); **Vigren**, O. R., mekaniker.

Suppleanter: **Dahl**, J. A., smed; **Albihn**, K. J. A., civilingenjör; ***Hellberg**, J., maskinsnickare; ***Sahlholm**, G. L. S. P., snickarmästare; ***Berg**, F. A., lokomotiveldare; **Nilsson**, Alma M., fattigvårdssyster.

4 distriktet

(omfattande 6 och 22 rotarna).

Ordförande.

Lindberg, G. E., f. d. hamnfogdeinspektör; t. Vasa 2 11. Mottagning: Matteus folkskola (lära- rummet), Norrtullsgatan 18, Va., 1 och 3 tisdagen i varje månad 7—8 e. m.

Suppleant: **Löfgren**, A., sekreterare (se nedan).

Ledamöter.

Arvidson, C. F., målarmästare; **Hallström**, K. L. F., snickare; ***Johansson**, Ruth H. G., fattigvårdsdiakonissa; **Lindholm**, E. M., disponent; ***Löfgren**, A., sekreterare (se ovan); ***Weidenhielm**, C. A., syssloman.

Suppleanter: **Niklason**, D., grosshandlare; **Lundqvist**, G. R., linjeförman; ***Wester-Hallberg**, M. (Malin), prakt. läkare; **Kollberg**, G. N., avdelningschef; ***Björklund**, S. S:son, kassör; ***Lilliehorn**, P. F. P., amanuens.

5 distriktet

(omfattande 26, 27 och 30 rotarna).

Ordförande.

Palm, A. A. E., kapten. Mottagning: uppbördslokalen, Övre Observatorieplan 1. Va., 1 och 3 fredagen i varje månad 9—9,30 f. m.

Suppleant: **Eriksson**, E. G. E., järnvägstjänsteman (se nedan).

Ledamöter.

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru; ***Eriksson**, E. G. E., järnvägstjänsteman (se ovan); **Forsell**, J. A. S:son, expeditiönsförare; **Mallmin**, K. H., banktjänsteman; ***Nilsson**, P. E., direktör; ***Vestin**, K. G., snickeriarbetare.

Suppleanter: **Brag**, C. G. A., arkitekt; ***Dolk**, L. P., tf. sjukkontrollant; **Wallin**, H. E., kassör; **Pauli**, A. Irene V., församlingsdiakonissa; ***Lindén**, K. J. V., ingenjör; ***Gustafsson**, J. G., snickare.

6 distriktet

(omfattande 9, 10 och 28 rotarna).

Ordförande.

Åbergsson, Anna M. A., fröken. Mottagning: Hedvig Eleonora pastor exp., Jungfrugatan 7 B, n. b., Ö.¹). torsdagar 12—1 e. m.; t. 722 62.

Suppleant: **Oscarson**, A. V., byrådirektör (se nedan).

Ledamöter.

***von Bahr**, E. A. Louise, gymnastikdirektör; ***Jansson**, P. J., arbetsförman; **Larsson**, L. O., utmättningsman; ***Lind**, N. G. C., bokhållare; **Mellin**, Jetty H. E., fattigvårdsdiakonissa; **Oscarson**, A. V., byrådirektör (se ovan). *Suppleanter:* ***Åkerlund**, E. G., tandläkare; ***Reinius**, G. P., kommandörkapten; **Hertzberg**, J. F., bokbinderiarbetare; ***Palmqvist**, L., byggnadssnickare; **Franzén**, M. O., med. dr.; **Bergström**, H. A. T., bokbindare.

7 distriktet

(omfattande 11, 20 och 24 rotarna).

Ordförande.

Törnell, E. R., f. d. kanslisekreterare; t. 719 47 (torsdagar och lördagar 9,30—10 f. m.). Mottagning: Oscars pastor exp., Fredrikshovsgatan 3, Ö.Dj., torsdagar 6—7 e. m.

Suppleant: **Falkenberg**, C. A., frih., major.

Ledamöter.

***Berggren**, C. H., bokhållare; **Danielsson**, A. J., telefonmontör; ***Holmgren**, C. J. A., stadsbud; **Könsberg**, Elsa C., församlingsdiakonissa; **Möller**, O., fanjunkare; ***Sundholm**, A. Eugenie, fröken.

Suppleanter: ***Beskow**, J. H. T., amanuens; **Björklund**, J. M., posttjänsteman; ***Carlstedt**, P., verkställare; **Schalander**, G. K. (Karola), folkskollärarinna; **Bergelmer**, Thyra A. G., lärarinna; ***Cervin**, f. Sandwall, Hulda P., fru.

8 distriktet

(omfattande 15 och 19²) rotarna).*Ordförande.*

Högner, E. F. R., byrådirektör; t. 91 25 (5,30—6,30 e. m.). Mottagning: Maria folkskola,

¹) Ev. kommer förflyttning att ske till annan lokal.

²) Nya roteindelningen.

Volmar Yxkullsgatan 16, 1 tr., Sö., 1 och 3 måndagen i varje månad 6—7 e. m.
Suppleant: **Lundbom**, G. O. A., intendent.

Ledamöter.

Andersson, A. G., avsynare; **Aurell**, F. W., skohandlare; **Bachman**, C. N., köpman; **Ekebohm**, N. K. K., föreståndare; **Löfgren**, W. E., sjökaptän; **Riben**, Hildur C. U., överbarnmorska.

Suppleanter: **Nilsson**, G. E. E., köpman; **Sjöberg**, G. A., bokbinderiarbetare; **Johansson**, Eva, fröken; **Zetterlund**, G. E., aktuarie; **Pettersson**, K. A. L., kamrerare; **Claësson**, f. Fagerström, Anna M., fru.

9 distriktet
 (omfattande 16¹) och 31 rotarna).

Ordförande.

Andrée, J. E., förste postexpeditör; t. Enskede 39. Mottagning: Maria folkskola, Volmar Yxkullsgatan 16, 1 tr., Sö., 1 och 3 onsdagen i varje månad 5,30—6,30 e. m.

Suppleant: **Gard**, A. F., advokat.

Ledamöter.

***Avén**, C. O., f. d. polisöverkonstapel; **Engström**, C. J., järnsvarvare; **Ericsson**, C. T., handlande; **Holmgren**, G. E., skomakare; **Masreliez**, Anna M. E., fröken; **Skålander**, O. A., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: **Grönberg**, B. G., smedsmästare; **Anderson**, K. O., korrekturläsare, stadsfullm.; **Claësson**, P. J., tillsyningsman; **Björklund**, C. R., disponent; **Wållgren**, Anna K., fattigvårdsdiakonissa; **Jacobsson**, C. N., redaktionssekreterare.

10 distriktet
 (omfattande 13, 14 och 36 rotarna).

Ordförande.

Johnsson, C. E., försäkringsagent; t. Söder 332 28 (9—4). Mottagning: folkskoleexpeditionen, Tjärhovsgatan 15, Sö., torsdagar 6—7 e. m.
Suppleant: **Björkman**, C. A. J., sekreterare.

Ledamöter.

Beckstrand, Stina J., folkskollärarinna; **Fager**, J. M., kriminalkonstapel; **Ljungberg**, P. G. L., handelsarbetare; **Ringström**, H. G. N., glas-
 mästare; **Samuelsson**, G. A., f. d. vagmakare; **Tham**, K. G. K. M., sekreterare.

Suppleanter: **Eriksson**, K. A. R., möbelsnickare; **Dahlin**, A., spårvägsman; **Karlsson**, C. T., värmeledningsmaskinist; **Gustafsson**, Hilma K., fröken; **Ljungberg**, f. Östergren, J. (Hanna), fru; **Ljunggren**, V., vedhandlare.

11 distriktet
 (omfattande 12 och 25 rotarna).

Ordförande.

Brusén, N. G., syssloman. Mottagning: Kata-

rina södra folkskola, Värmdögatan 2, Sö., 2 och 4 måndagen i varje månad 6—7 e. m.
Suppleant: **Moëll**, J. O. H. N., riksbankskassör.

Ledamöter.

***Berndtson**, C. F., verkställare, stadsfullm.; **Dalborg**, M., barnhemsföreståndare; **Engberg**, J. A. A., murare; **Frisk**, A. R., vaktmästare; **Lindley**, f. Jonsson, Elin J., fru, stadsfullm.; **Tilly**, E. G., kamrerare.

Suppleanter: **Wahlberg**, H., tf. roteman; **Has-selgren**, J. S., fabrikör; **Andersson**, J. G., järnarbetare; **Granberg**, f. Enlund, K. S. (Karin), fru; **Pettersson**, C. A., specerihandlare; **Löfgren**, Maria C., fattigvårdsdiakonissa.

12 distriktet
 (omfattande 4 och 17 rotarna¹).

Ordförande.

Fischer, C. G. H., sekreterare i arméförvaltningen. Mottagning: polishuset, Agnegatan, 1 tr. t. v., C., onsdagar 7—8 e. m.

Suppleant: **Wahlstedt**, A. J. G., fältläkare (se nedan).

Ledamöter.

Hermansson, K. T. E., vaktmästare; **Nilson**, Ester A. K., fattigvårdsdiakonissa; **Olsson**, G. Hj., förtennare; **Simson**, C. G:son, tillsyningsman; **Wahlstedt**, A. J. G., fältläkare (se ovan); **Winkler**, E. S., postmästare.

Suppleanter: **Karlsson**, A. F., järnarbetare; **Ekgren**, E. T., redaktör; **Forssell**, M. M. L. (Maja), skolkökslärarinna; **Lindegren**, C. Wilhelmina, rosettsömmerska; **Wallberg**, K. V., bageriidkare; **Lindblom**, S. H., tillsyningsman.

13 distriktet
 (omfattande 23¹) och 29 rotarna).

Ordförande.

Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare. Mottagning: Kungsholmens realskola, n. b. t. h., C., fredagar 7—8 e. m.

Suppleant: **Djurling**, C. H. E., direktör.

Ledamöter.

Björklund, Ida S., fattigvårdsdiakonissa; **Bohe-man**, I. Ingrid H., fröken; **Eén**, O. B. L., föreståndare; **Larsson**, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.; **Ståhl**, A. E., filare, stadsfullm.; **Thimgren**, B. O. V., banktjänsteman.

Suppleanter: **Lambert**, A., köpman; **Samuelsson**, H. F., bageriidkare; **Frisk**, K. G. A:son, filare; **Edberg**, f. Janson, V. (Mimmi), fru; **Holm**, J. A., metallarbetare; **Lundqvist**, K. A., cigarrhandlare.

14 distriktet
 (omfattande 32, 33 och 34 rotarna).

Ordförande.

Lundh, J. A., folkskollärare; t. Gröndal 64 (vardagar 10,45—11 f. m.). Mottagning: fattig-

Sf-valda led. och rev.

¹) Nya roteindelningen.

¹) Nya roteindelningen.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

vårdsstyrelsens lokal, kommunalhuset, Lilje-
holmen, 1 och 3 onsdagen i varje månad
6—8 e. m.; t. Liljeholmen 51.

Suppleant: Sandberg, C. A. J:son, förman.

Ledamöter.

*Almroth, F. A., distriktsläkare; Hultman, I. M.,
handlande; *Johansson, O. L., brädgårdsarbeta-
re; *Lindqvist, L. L., tjänsteman; Nilsson,
H. S., faktor; Zander, J. A. direktör.

Suppleanter: *Kling, F. A., byggmästare; Wi-
man, Anna M., arbetsstugeförestånderska;
*Larsson, C. A., arbetsförman; *Rydén, O. E.,
roteuppbördsman; Persson, P. G., faktor, stads-
fullm.; Eriksson, J. G., ingenjör.

15 distriktet

(omfattande 35 roten).

Ordförande.

Collin, N., direktör. Mottagning: Slottsvägen 17,
Ulvsunda, måndagar 10—11; t. Ulvsunda 167.

Suppleant: Norström, K., kommissarie (se ne-
dan).

Ledamöter.

*Eriksson, J. R., grovarbetare; *Ingelsson, Hj. F.,
järnarbetare; Klefbäck, Sigrid M., fattigvårds-
syster; Norström, K., kommissarie (se ovan);
*Persson, A., järnarbetare; Schölén, C. J., stäm-
ningsman.

Suppleanter: *Winberg, E. G., stenhuggare;
*Eriksson, K. H., snickare; Videfors, G. J.,
folkskollärare; Du Rietz, f. Ludin, Alice, fru;
*Johansson, J. A., vaktmästare; Larsson, C. J.,
direktör.

Pensionsstyrelsens ombud.

1 området

omfattande 1—7 samt 12, 13 och 15 pen-
sionsdistrikten).

Moberg, O. P., läroverksadjunkt.

2 området

(omfattande 8—11 samt 14 pensionsdistrikten)

Petri, Hj. M., syssloman.

Inskrivningsnämnder för Stockholms stadsrullföringsområde.

Inskrivningsnämnderna bestå enligt § 18 i
värnpliktslagen av den 17 sept. 1914 av en
regementsofficer som ordförande, utsedd av armé-
fördelningschefen (4 arméfördelningen), rull-
föringsbefälhavare eller i hans ställe förordnad
ledamot, en lagfaren ledamot, utsedd av över-
ståthållarämbetet, samt två av stadsfullmäktige
för två år valda ledamöter jämte två supple-
anter för dem. Valen av dessa senare skola

enligt § 3 i kungl. förordningen den 31 dec.
1913 förrättas inom september månads utgång.
Till nämndens biträde förordnas en militärläkare.

Enligt § 11 i sistnämnda förordning äger av
stadsfullmäktige utsedd ledamot av inskrivnings-
nämnd eller i hans ställe inkallad suppleant för
deltagande i nämndens sammanträden åtnjuta
dagtraktamente och reseersättning av statsmedel
enligt femte klassen i gällande resereglemente.

Kungl. maj:t har den 31 dec. 1918 förordnat,
att för Stockholms stadsrullföringsområde, nr 45,
skola finnas tre inskrivningsnämnder, nämligen
en för *östra delen*, omfattande de rotar, som
tillhöra Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes,
Hedvig Eleonora, Oscars, Engelbrekts och Gustav
Vasa församlingar, en för *västra delen*, om-
fattande de rotar, som tillhöra Klara, Ulrika
Eleonora, S:t Görans, Adolf Fredriks, Matteus
och Bromma församlingar samt en för *södra
delen*, omfattande de rotar, som tillhöra Högalids,
Maria Magdalena, Katarina, Sofia och Brännkyrka
församlingar. Stadsfullmäktiges senaste val ägde
runn den 15 sept. 1924.

Då inskrivningsnämnderna för innevarande
år slutfört sin verksamhet redan under mars
månad, hava uppgifter angående de militära och
lagfarna ledamöterna ej här medtagits. Nästa
års militära och lagfarna ledamöter utses först
i slutet av detta eller början av nästa år.

För östra delen.

Av stadsfullmäktige utsedda leda- möter.

*Eklund, J. M., fabrikör; Ljunberg, K., eko-
nomidirektör.

Suppleanter: *Carlsson, O., ledamot av för-
säkringsrådet, stadsfullm.; Kjellström, S. O.,
ingenjör.

Dessutom två militära och en lagfaren leda-
mot (se ovan).

För västra delen.

Av stadsfullmäktige utsedda leda- möter.

*Andersson, E. O., kassör; Staf, O. L., kakel-
ugnsmakare.

Suppleanter: *Löwenstein, L., landsfiskal; An-
dersson, J. Edvin, ombudsman, stadsfullm.

Dessutom två militära och en lagfaren leda-
mot (se ovan).

För södra delen.

Av stadsfullmäktige utsedda leda- möter.

*Karlström, K. H. E., grosshandlare; Samuels-
son, G. A., f. d. vagnmakare.

Suppleanter: *Fröding, H. F., direktörsassi-
stent; Söderlund, W. A. L., direktör.

Dessutom två militära och en lagfaren leda-
mot (se ovan).

Inskrivningsnämnden för Stockholms sjömanshus.

Denna nämnd består av en militär ordförande, förordnad av stationsbefälhavaren, sjöfullföringsbefälhavaren, en lagfaren ledamot, utsedd av överståthållarämbetet; dessutom äga stadsfullmäktige att invälja två ledamöter och två suppleanter. Beträffande dagtraktamente och reseersättning åt av stadsfullmäktige utsedda ledamöter se ovan.

Stadsfullmäktiges senaste val förrättades den 15 sept. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Hedström, N. W., direktör; Ramberg, J. C., sjökapt. n.

Suppleanter: *Myrtin, S. M., civilingenjör; Rietz, E. M. F., sjökapt. n.

Dessutom två militära och en lagfaren ledamot (se ovan).

Inskrivningsrevisionen.

För inskrivningsområde jämte inom detsamma belägna sjömanshus skall finnas en inskrivningsrevision, bestående enligt § 21 i värnpliktslagen av landshövdingen såsom ordförande samt fyra ledamöter, nämligen inskrivningsbefälhavaren ävensom från varje till området hörande län eller ej under landsting lydande stad tre inom länet eller staden bosatta män, som jämte tre suppleanter utses för tre år av landstinget eller, för stad, som icke deltagit i landsting, av stadsfullmäktige. En ledamot och en suppleant avgå årligen. Revisionen biträdes av en militärläkare, utsedd av arméfördelningschefen, och en civil läkare, förordnad av konungens befallningshavande (överståthållarämbetet).

De av landsting eller stadsfullmäktige valda ledamöter eller, i händelse de äro förhindrade, deras suppleanter deltaga i nämnda förrättning endast i vad den angår det område, för vilket de blivit valda. Nämnda ledamöter och suppleanter äga enligt kungl. kungörelse den 30 mars 1920 för deltagande i revisionens sammanträden åtnjuta dagtraktamente och reseersättning av statsmedel enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 15 sept. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Ekman, V. R., direktör (1923—1925); Hjortzberg, E. G., kapten (1925—1927); Lundbergh, G. H., grosshandlare (1924—1926).

Suppleanter: *Persson, P. G., faktor, stadsfullm. (1923—1925); Malmgren, O. W., grosshandlare (1925—1927); Östberg, G., kapten (1924—1926).

Övriga ledamöter.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare, självskr. ordf.; Nauckhoff, J. G., överste (inskrivningsbefälhavare); *Andersson, C. W. M., snickare (1923—1925); Lybeck, J., kassör (1924—1926); Söderberg, K. J., ombudsman (1925—1927) (utsedda av Stockholms läns landsting).

Suppleanter: Köhler, S., kansliråd (1924—1926); *Nilsson, A., lantbrukare (1923—1925), Pettersson, J. G., borgmästare (1925—1927) (utsedda av Stockholms läns landsting).

Lokal värderingsnämnd vid rekvisitioner för krigsmaktens behov.

Uti § 10 av lagen angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov den 24 maj 1895, sådan samma lag lyder enligt lag av den 11 juli 1916, föreskrives, att för varje landstingsområde samt för stad, som ej deltagit i landsting, skall finnas en lokal värderingsnämnd med åliggande att upprätta taxa för rekvisitioner m. m. Därjämte skall för ifrågakvarande ändamål finnas en värderingsnämnd för hela riket (riksvärderingsnämnd), som bland annat bestämmer, vilka varor och tjänstbarheter skola av de lokala värderingsnämnderna, var för sitt område, i taxa prissättas. Den lokala nämnden skall bestå av tre ledamöter, nämligen en, tillika ordförande, vald av stadsfullmäktige, en intendenturofficer eller annan person, utsedd av arméfördelningschefen, samt en civil tjänsteman eller annan person, tillika sekreterare, utsedd av överståthållarämbetet. För varje ledamot skall utses två ställföreträdare. Såväl ledamöter som ställföreträdare utses för en tid av fyra år.

Ledamot av värderingsnämnd äger åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning av statsmedel enligt tredje klassen av gällande resereglemente.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 15 sept. 1924 (för åren 1925—1928).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Lyberg, H. V., bageriåldkare, ordf.

Ställföreträdare: Engström, C. S., direktör; Wollin, C. J. B., grosshandlare.

Dessutom två ledamöter (se ovan).

Hästuttagningsnämnderna.

Inom varje kommun eller, om kommun är delad i flera hästutskrivningsområden, i vart och ett av dessa skall jämlikt § 6 i lagen den 2 juli 1915 ang. anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslagen) finnas en hästuttagningsnämnd för uttagande redan under fredstid varje år av de hästar och anspansnsfordon, som i händelse av krigsmaktens ställande på krigsfot skola inställas till monstring. Hästuttagningsnämnd tillsättes för

Sf.
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

fyra alen derår i sänder och består av tre, högst fem edam öter, av vilka i Stockholm en, som skall vara nämndens ordförande, förordnas av överstätt-hållarämbetet och de övriga jämte suppleanter för dem väljas av stadsfullmäktige.

I enlighet med § 9 i hästutskrivningslagen och stadsfullmäktiges beslut den 18 febr. 1918 utgår av stadens medel till av stadsfullmäktige vald ledamot eller i sådan ledamots ställe inkallad suppleant dels under såväl sammanträdes- som resedagar traktamentsersättning med högst 4 kr. per dag, dels ock, då vederbörande är bosatt å annan ort än sammanträdesorten, rese-kostnadsersättning. Sådan ersättning må även utgå till suppleant, som på grund av göromålens omfattning och brådskaande natur extra inkallas till sammanträde. Till nämndernas ordförande utgår motsvarande ersättning av statsmedel.

Nuvarande indelning i hästutskrivningsområden är fastställd genom kungl. kungörelse den 13 aug. 1917. Stadsfullmäktiges senaste val skedde den 3 dec. 1923 för perioden 1924—1927 (fyllnadsval den 21 jan., 20 mars, 28 april och 1 dec. 1924 samt 19 jan. 1925).

Hästutskrivningsområdet nr 232
(omfattande 2 polisdistriktet).

Ordförande.

Nyrén, C., grosshandlare.

Ledamöter.

Andersson, A. I., åkare; **Brodén, K. J. F.**, åkeri-idkare.

Suppleanter: **Andersson, C. E.**, åkeri-idkare;
Johansson, C. A., hyrkusk.

Hästutskrivningsområdet nr 233
(omfattande 10 polisdistriktet).

Ordförande.

Arvidson, O. A., lantbrukare.

Ledamöter.

Ekman, F., åkeri-idkare; **Leander, J. A.**, åkeri-idkare.

Suppleanter: **Johansson, K. A.**, lantbrukare;
Nilson, C. E., arrendator.

Hästutskrivningsområdet nr 234

(omfattande södra delen av 8 polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Blekinge-, Östgöta-, Bonde-, Nytorgs-, Folkunga- och Renstjärnasgatorna till Saltsjön).

Ordförande.

Hedström, N. W., direktör.

Ledamöter.

Bohlin, G. A., åkeriägare; **Leander, J. A.**, åkeri-idkare.

Suppleanter: **Kessler, H. O.**, direktör;
Weideman, C. O., åkeriföreståndare, stadsfullm.

Hästutskrivningsområdet nr 235
(omfattande 3 polisdistriktet).

Ordförande.

Carlzon, E. W., förvaltare.

Ledamöter.

Helenius, J. E., åkeri-idkare; **Jönsson, J. A.**, bageri-idkare.

Suppleanter: **Ekbäck, P. E. C:son**, inspektor;
Samuelsson, H. F., bageri-idkare.

Hästutskrivningsområdet nr 236

(omfattande 1, 4 och 6 polisdistrikten samt norra delen av 8 polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Blekinge-, Östgöta-, Bonde-, Nytorgs-, Folkunga- och Renstjärnasgatorna till Saltsjön).

Ordförande.

Hagen, K. A., disponent.

Ledamöter.

Westerdahl, E. A., direktör; **Westerdahl, N. A. E.**, disponent.

Suppleanter: **Lundkvist, C. G.**, åkare; **Wallin, G. F.**, fabrikör.

Hästutskrivningsområdet nr 237

(omfattande södra delen av 5 polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsinge-, Frej-, Norrtulls- och Odengatorna).

Ordförande.

Erikson, E. H., disponent.

Ledamöter.

Ekström, K. J., ridlärare; **Lindholm, K. J.**, fabrikör.

Suppleanter: **Broman, F. E. M.**, åkeriägare;
Klint, J. A., fabrikör.

Hästutskrivningsområdet nr 238

(omfattande norra delen av 5 polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsinge-, Frej-, Norrtulls- och Odengatorna).

Ordförande.

Lundström, J. A., åkare.

Ledamöter.

Högberg, A. O., ishandlare; **Palm, A. A. E.**, kapten.

Suppleanter: **Jonsson, G. L.**, fabrikör; **Landkvist, V. F.**, åkeriarbetare.

Hästutskrivningsområdet nr 239

(omfattande norra delen av 9 polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Oden- och Birgerjarls-gatorna).

Ordförande.

Zachrisson, K. E. A., direktör.

Ledamöter.

Hermansson, C. G. Y., droskägare; Hjort, C. A., direktör.

Suppleanter: Berg, G. O., åkeriägare; Levin, K. A. V., åkeriägare.

Hästutskrivningsområdet nr 240

(omfattande södra delen av 9 polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Oden- och Birgerjarls-gatorna).

Ordförande.

Rylander, A. A., grosshandlare.

Ledamöter.

Hjort, C. A., direktör; Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.

Suppleanter: Lindroth, P. E., direktör; Olsson, O., åkeriägare.

Hästutskrivningsområdet nr 241

(omfattande 7 polisdistriktet).

Ordförande.

Andersson, C. J., grosshandlare.

Ledamöter.

Chruzander, O., fanjunkare; Mårtensson, M., intendent.

Suppleanter: Andersson, E. T., bryggeriarbete, stadsfullm.; Dahl, C. F., byggnadsingenjör.

Mönstringskommissionerna.

För varje hästutskrivningsområde skall jämlikt § 18 i hästutskrivningslagen den 2 juli 1915 finnas en mönstringskommission med åliggande att vid krigsmaktens ställande på krigsfot pröva de uttagna hästarna och anspanssfordonen med hänsyn till deras lämplighet för krigsbruk. Mönstringskommission består av tre ledamöter, utsedda i Stockholm en av militär myndighet, en av stadsfullmäktige och en av vederbörande hästuttagsnämnd bland dess ledamöter för en tid av fyra kalenderår.

Enligt kungl. kungörelse den 14 april 1916 äger ledamot av mönstringskommission åtnjuta traktaments- och resekostnadsersättning av statsmedel enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

Stadsfullmäktiges senaste val förrättades den 17 sept. 1923 för perioden 1924—1927 (fyllnadsval den 15 okt. och 19 nov. 1923).

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 232.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Birath, E. C., stallmästare.

Suppleant: Wall, S. D., professor, stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 233.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Nilson, C. E., arrendator.

Suppleant: Nilsson, N. P., åkare.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 234.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Eriksson, F. K. T., kamrerare.

Suppleant: Ljunggren, V., vedhandlare.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 235.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Wallberg, K. V., bageriidkare.

Suppleant: Weideman, C. O., åkeriföreståndare, stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 236.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Hermansson, C. K., direktör.

Suppleant: Andersson, F. A., byggmästare.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 237.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Henning, K. A., prokurist.

Suppleant: Falk, S. G., direktör, stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 238.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Schröder, C. G. C., bageriidkare.

Suppleant: Pettersson, F. T., byggnadsingenjör.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 239.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Zachrisson, K. E. A., direktör.

Suppleant: Lindholm, E. M., disponent.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i hästutskrivningsområdet nr 240.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Liljedahl, F. G., direktör.

Suppleant: Lindeblad, A. A. H. G., stallmästare.

Dessutom två ledamöter.

Sf-
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 241.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Nauckhoff, H. F. V., f. d. kapten.

Suppleant: Wennberg, N. L., grosshandlare.

Dessutom två ledamöter.

Automobilkommissionerna.

Enligt § 26 av lagen den 2 juli 1915 an-
gående anskaffande av hästar och fordon för
krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskriv-
ningslagen) indelas riket genom beslut, som av
konungen meddelas, i automobilmönstringsdis-
trikt, och skall för varje sådant distrikt finnas
en automobilkommission med åliggande att vid
krigsmaktens ställande på krigsfot pröva av ko-
nungens befallningshavande var för sitt län är-
ligen jämlikt särskilda bestämmelser i lagen ut-
tagna automobilers lämplighet för krigsbruk.

Automobilkommission skall, i enlighet med
vad i § 27 av ovannämnda lag bestämmes,
bestå av tre i automobilers konstruktion och
skötsel kunniga ledamöter, av vilka redan i
fredstid en utses av militär myndighet och en
av överståthållarämbetet samt den tredje jämte
en suppleant för denne för en tid av fyra ka-
lenderår väljes av stadsfullmäktige. Den mili-
täre ledamoten tjänstgör som ordförande.

Ledamot av automobilkommission åtnjuter en-
ligt kungl. kungörelse den 14 april 1916 trak-
taments- och resekostnadsersättning av statsmedel
enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

Stockholm utgör enligt kungl. kungörelsen
den 31 aug. 1920 fem automobilmönstringsdistrikt.
Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 10
nov. 1924 för åren 1925—1928.

Första distriktet

(omfattande 7 polisdistriktet).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Sylvander, H. L., hovfotograf.

Suppleant: Andresén, B. M., disponent.

Dessutom två ledamöter.

Andra distriktet

(omfattande 6 och 9 polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Westerdahl, N. A. E., disponent.

Suppleant: Hedlund, M., ingenjör.

Dessutom två ledamöter.

Tredje distriktet

(omfattande 1 och 4 polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Lavén, N., f. d. polisöverkonstapel.

Suppleant: Åkerman, A. W., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Fjärde distriktet

(omfattande 3 och 5 polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Hörberg, N. J. J:son, konsul.

Suppleant: Zachrisson, K. E. A., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Femte distriktet

(omfattande 2, 8 och 10 polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Piehl, C. G. F., direktör.

Suppleant: Berndtson, C. F., verkställare,
stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

Revisorer hos poliskammaren.

(Jfr sid. 6.)

Enligt kungl. brev den 13 juni 1890 skall
granskningen av poliskammarens räkenskaper
verkställas av en revision, bestående av en
av kungl. maj: förordnad ordförande samt tre
av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den
19 jan. 1925.

*Av stadsfullmäktige för granskning
av 1924 års räkenskaper utsedda
revisorer.*

Björklund, C. G., journalist, stadsfullm.; **Johans-
son, A.**, direktör; **Lind, F. A.**, rådmän.

Övrig revisor

(förordnad av kungl. maj:t).

Norrman, S., kammarrättsråd, ordf.

Handelskunniga ledamöter i rådhus- rätten.

Se under rådhusrätten (sid. 34).

Sakkunniga ledamöter i rådhusrätten vid klander av dispasch.

Se under rådhusrätten (sid. 34).

Revisorer hos förmyndarkammaren.

(Jfr sid. 34.)

I § 13 av kungl. maj:ts förnyade instruk-
tion för förmyndarkammaren i Stockholm den
21 juni 1907 stadgas, att innan utgången av
augusti månad varje år skola utses fem reviso-
rer för granskning av förmyndarkammarens räk-
enskaper och förvaltning under föregående år,
av vilka revisorer fyra utses av stadsfullmäktige
och den femte av direktionen över allmänna
barnhuset.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den
19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Asproth, J. K., aktuarie; **Carlsson**, O., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.; **Löfgren**, B. G., direktör; **Magnuson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedd av direktionen över allmänna barnhuset).

Jacobson, T. A., intendent.

Gode män för vissa frälse förmynderskap.

Sedan den vårdnad över vissa frälse förmynderskap, som tidigare tillkommit hovrätt, jämlikt lag den 27 juni 1924 upphört fr. o. m. den 1 jan. 1925, har stadsfullmäktiges hittillsvarande åliggande att utse gode män för sådana förmynderskap ävenledes upphört fr. o. m. den 1 jan. 1925.

Gode män vid laga skifte.

Lagen den 12 maj 1917 ang. fastighetsbildning i stad föreskriver i kap. 6 § 4, att i varje stad skall finnas ett efter behovet avpassat antal gode män, minst två, valda för en tid av sex år av stadsfullmäktige. Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 3 dec. 1923 för tiden till 1929 års utgång.

Gode män.

Kjellqvist, C. J., lantbrukare; **Milton**, G. E., lantmätare; **Nyström**, C. O. A., överstelöjtnant, stadsfullm.; **Rendahl**, J. F., kamrerare; **Rubin**, S. T. S., professor; **Wretling**, E. P., civilingenjör.

Personer, valbara till ledamöter i expropriationsnämnd.

Lagen om expropriation den 12 maj 1917 innehåller i §§ 23—27 vissa bestämmelser om val av expropriationsnämnder. Till ordförande i Stockholm skall överståthållarämbetet för en tid av tre år utse en i praktiska värv väl förfaren man jämte en ersättare för honom. Ledamöter i nämnderna skola i varje särskilt fall utses bland vissa personer, valda av landsting eller stadsfullmäktige samt länsstyrelse.

Stockholms stad och län utgör i fråga om utseende av valbara ett område. Antalet valbara är 96, av vilka landstinget i Stockholms län, Stockholms stadsfullmäktige, överståthållarämbetet och konungens befallningshavande i Stockholms län var för sig för tre år utse 24, varav successivt 8 varje år.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande ledamöter hava ägt rum den 4 dec. 1922 (fyllnadsval den 15 jan. 1923), 3 dec. 1923 och 1 dec. 1924.

Ordförande.

Kihlmark, G., byråchef.

Suppleant: **Flodin**, J. H., överdirektör.

Av stadsfullmäktige utsedda valbara personer.

***Berglund**, J. E., kassör, ***Edkvist**, C. J., inspektör, stadsfullm., ***Fogelmark**, H., överingenjör, ***Kilbom**, K., redaktör, stadsfullm., ***Kinmansson**, H. S., byrådirektör, stadsfullm., ***Löven**, S. A., försäkringsdirektör, ***Thelander**, C. T. F., ingenjör, ***Wretling**, E. P., civilingenjör (samtliga för åren 1923—1925); **Björklund**, C. G., journalist, stadsfullm., **Johansson**, A. W., rådman, **Landewall**, G. E., byggnadsinspektör, **Landström**, K. E., byråchef, **Lind**, F. A., rådman, **Lindmark**, C. A., skomakarmästare, stadsfullm:s 2:e vice ordf., **Nyqvist**, J. I., direktör, **Olsson**, C. J., byggnadsarbetare (samtliga för åren 1924—1926); **Ekwall**, A., tf. överingenjör, **Ferm**, A. V., snickare, stadsfullm., **Forssberg**, E. V., direktör, stadsfullm., **Hafström**, A. H. F., rådman, **Meurling**, C. H. F., överdirektör, **Ramström**, C. A., direktör, **Swartling**, J. A., bankdirektör, **Söderqvist**, N., advokat (samtliga för åren 1925—1927).

Av överståthållarämbetet utsedda valbara personer.

***Creutz**, J. W., assursändirektör, ***Dahl**, C. F., byggnadsingenjör, ***Ekman**, A., krigsråd, ***Granholm**, C. H., direktör, ***Hanner**, J. V., revisor, ***Rhodin**, V., civilingenjör, ***Sällström**, G. F. W., ingenjör, ***Söderlind**, J. G., byråchef (samtliga för åren 1923—1925); **Dahlberg**, F., arkitekt, **Masreliez**, K. V., rådman, **Melin**, A. H., lantbrukare, **Palmqvist**, G. T., direktör, **Riben**, K. A., vice häradshövding, **Rundquist**, C. A., rådman, **Schött**, C. F. L., ombudsman, **von Wolcker**, E. J., f. d. kammarrättsråd (samtliga för åren 1924—1926); **Bengtsson**, R., byggmästare, **Carlson**, L. F., grosshandlare, **Fries**, E. F., kronofogde, **Pettersson**, F., byggnadsingenjör, **Poignant**, J. A., f. d. major, **Rydin**, L. A. W., regeringsråd, **Sjögren**, A., direktör, **Wennerholm**, O. T. H., vice häradshövding (samtliga för åren 1925—1927).

Av Stockholms läns landsting utsedda valbara personer.

***Andersson**, L. E., lantbrukare, ***Bergström**, J., kamrerare, ***Hagfält**, E. J., hemmansägare, ***Holmström**, L., godsägare, ***Johansson**, A. W., hemmansägare, ***Karlsson**, C. A., kommunalskrivare, ***Källman**, G. W., kommunalkamrerare, ***Pettersson**, E., handelsföreståndare (samtliga för åren 1923—1925); **Andersson**, A., lantbrukare, **Andersson**, C. W. M., snickare, **Husén**, J. O., lantbrukare, **Jansson**, J. V., hemmansägare, **Sjöblom**, P. H., lantbrukare, **Tottie**, H. K. H., sekreterare, **Vasseur**, E. G. H., godsägare, **Åkerlund**, E. A., godsägare (samtliga för åren 1924—1926); **Arnberg**, K., lantbrukare, **Carlsson**, T., han-

Sf.
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

delsföreståndare, **Frisk, J. W.**, arrendator, **Mattsson, K.**, lantbrukare, **Molin, G. A.**, direktör, **Sundelius, G. A.**, bankkamrerare, **Wallinder, J. O.**, folkskollärare, **Wulff, D.**, agronom (samtliga för åren 1925—1927).

Av konungens befallningshavande i Stockholms län utsedda valbara personer.

***Forsman, E.**, direktör, ***Hedlund, P. J.**, ingenjör, ***Nilsson, C. E. A.**, lantbrukare, ***Odellberg, V. J. V.**, kapten, ***Petersson, O.**, lantbrukare, ***Raquette, G. B.**, kapten, ***Stjernstedt, J. L. W.**, frih., domänintendent, ***Wedberg, V. E.**, lantbrukare (samtliga för åren 1923—1925); **Boström, G. S.**, godsägare, **Eriksson, A.**, häradsdomare, **Hjelm, C. A.**, lantbrukare, **Kihlberg, E.**, direktör, **Mattsson, O. E.**, godsägare, **von Segebaden, E. G. H.**, f. d. stadsplaneingenjör, **Storm, K.**, handlande, **Östergren, C. A.**, bankkamrerare (samtliga för åren 1924—1926); **Andersson, E.**, agronom, **Hägg, C. A.**, landsfogde, **Karlsson, V.**, stenhuggare, **Lindén, O. A.**, extra lantmätare, **Nathanson, R.**, godsägare, **Nettelbladt, Hj.**, förvaltare, **Nilsson, Hj.**, målarmästare, **Weijber, D. E. F.**, direktör (samtliga för åren 1925—1927).

Huvudmän i Stockholms stads sparbank.

Enligt lagen om sparbanker den 29 juni 1923 skola sparbankens angelägenheter omhändervas dels av huvudmän, vilka skola såsom representeranter för insättarna övervaka sparbankens förvaltning, dels av en av huvudmännen utsedd styrelse, som skall handhålla den omedelbara ledningen av sparbankens verksamhet.

Av huvudmännen, som skola vara minst tjugu och högst femtio, skall minst en tredjedel utses av kommunalstämma, kommunalfullmäktige, allmän rådstuga, stadsfullmäktige, municipalstämma, municipalfullmäktige, landsting, häradsrätt eller hushållningssällskap. Huvudman skall utses för viss tid, högst fem år. Avgår huvudman före valperiodens utgång, skall ny huvudman utses för den återstående tiden av perioden, så snart ske kan. Huvudman må ej vara tjänsteman i sparbanken och ej heller ledamot av styrelse för eller tjänsteman i annan sparbank. Huvudman må icke i denna sin egenskap åtnjuta arvode. Sparbanks huvudmän skola vara bosatta inom sparbankens verksamhetsområde, så vida ej kungl. maj:ts befallningshavande på grund av särskilda förhållanden finner skäl medgiva undantag härifrån.

Med anledning av den nya sparbankslagen fastställde överståthållarämbetet den 22 sept. 1924 nytt reglemente för Stockholms stads sparbank att gälla fr. o. m. den 1 dec. 1924, i reglementet stadgas, att huvudmännen skola vara fyrtioåtta till antalet, samt att sexton av dessa

skola utses av Stockholms stadsfullmäktige. Övriga trettiofyra huvudmän utses av de förutvarande huvudmännen. Samtliga skola utses för en tid av fem kalenderår.

Stadsfullmäktiges val av sexton huvudmän för åren 1925—1929 ägde rum den 16 febr. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda huvudmän.

Aimström, O. H., disponent, stadsfullm.; **Ander-son, K. Hj.**, spårvägsman, stadsfullm.; **Björklund, C. G.**, journalist, stadsfullm.; **Eklund, J. M.**, fabrikör; **Ferm, A. V.**, snickare, stadsfullm.; **Gustafson, Hj. A.**, journalist, stadsfullm.; **Lidman, C.**, andre folkskolinspektör, stadsfullm.; **Lindmark, C. A.**, skomakarmästare, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; **Lybeck, J. A.**, kammarrättsråd; **Magnusson, A. E.**, byggmästare, stadsfullm.; **Malm, P. L.**, stadskamrerare; **Månsson, O. P.**, spårvägsman, stadsfullm.; **Persson, P. G.**, faktor, stadsfullm.; **Rinman, E. B.**, chefredaktör, stadsfullm.; **Sandberg, H. K. A.**, borgarråd, stadsfullm.; **Tengdahl, K. A.**, ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm:s 1:e vice ordf.

Övriga huvudmän.

Antal: 32.

Styrelsen för Stockholms högskola.

(Jfr sid. 276.)

Styrelsen utgöres, enligt av kungl. maj:t den 20 nov. 1903 fastställda grundstadgar, av nio ledamöter, nämligen en ordförande, förordnad av kungl. maj:t för den tid, som av kungl. maj:t bestämmes, högskolans rektor, en av svenska akademien, två av vetenskapsakademien, två av stadsfullmäktige samt en av högskolans lärarråd valda ledamöter. Dessa åtta välja den nionde.

De styrelsens ledamöter, om vilka ej annorledes är stadgat, utses för tre år i sänder. Avgår ledamot, innan tiden för hans uppdrag är ute, väljer den myndighet, vilken utsett honom ny ledamot för den tid, som för den avgångne återstår.

För revision av högskolans räkenskaper och förvaltning äga stadsfullmäktige årligen utse tre revisorer. Stadsfullmäktiges val av nuvarande ledamöter ägde rum den 4 dec. 1922 och 1 dec. 1924 samt av revisorer den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

***Juhlin Dannfelt, C. G.**, borgarråd, stadsfullm. (för åren 1923—1925); **Lindhagen, C. A.**, borgmästare, stadsfullm. (för åren 1925—1927).

Övriga ledamöter.

Kinander, C. E., direktör, ordf. (förordnad av kungl. maj:t); **Bendixson, I. O.**, professor,

stadsfullm., rektor; **Curman**, J. S., riksantikvarie (vald av svenska akademien); **Arrhenius**, S. A., professor, vice ordf., **Phragmén**, L. E., f. d. professor, inspektör (valda av vetenskapsakademien); **Rabe**, P. R., bankdirektör (vald av högskolans styrelse); **Stjernberg**, N. F., professor (vald av högskolans lärarråd).

Sekreterare: **Lindhagen**, A., revisionssekreterare; kassaförvaltare: **Edström**, A. S.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års förvaltning utsedda revisorer.

Borge, O. F., fil. dr.; **Carlsson**, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; **Lovén**, S. A., försäkringsdirektör.

Övriga revisorer.

Kobb, G., professor (utsedd av kungl. maj:t); **Clason**, I. G., f. d. byggnadsråd (vald av vetenskapsakademien).

Styrelsen för institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning i Stockholm.

(Jfr sid. 277.)

Enligt av kungl. maj:t den 13 okt. 1922 fastställda grundstadgar har institutet till ändamål att meddela vetenskaplig undervisning och sprida kunskap i socialpolitiska och kommunala ämnen samt främja samhällsvetenskapernas utveckling.

Institutets styrelse består av en ordförande, förordnad av kungl. maj:t, tjugo ledamöter, som väljas för fyra år i sänder, samt institutets föreståndare såsom självskriven ledamot. Av de valda ledamöterna utses sju av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete, fem av Stockholms stadsfullmäktige, två av styrelsen för Stockholms högskola, två av styrelsen för svenska stadsförbundet, två av styrelsen för svenska landstingsförbundet samt två av styrelsen för svenska landskommunernas förbund. Styrelsen väljer inom sig för ett år i sänder vice ordförande och kassaförvaltare samt äger att i viss utsträckning överlåta sin beslutanderätt å ett verkställande utskott, bestående av styrelsens ordförande och vice ordförande, institutets föreståndare samt tre ledamöter, som styrelsen inom sig utser.

Styrelsens ekonomiska förvaltning granskas årligen av tre revisorer, utsedda en av kungl. maj:t, en av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete och en av Stockholms stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter (avseende åren 1923—1926) ägde rum den 4 dec. 1922 och av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru; **Guinchard**, A. J. J., direktör för stadens statistiska kon-

tor; **Magnuson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.; **Rydén**, O. B., överlärare; **Åkerlindh**, J. G., direktör, stadsfullm., kassaförvaltare (se nedan).

Övriga ledamöter.

Huss, E. G., generaldirektör, ordf. (se nedan) (förordnad av kungl. maj:t); **Bagge**, G. A., professor, stadsfullm., institutets föreståndare (se nedan), **Brisman**, S. B., professor, **Larsson**, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., **Rinman**, E. B., chefredaktör, stadsfullm., **Svensson**, C. E., statsråd, vice ordf. (se nedan), **Wallenberg**, J. O., direktör, **Örne**, A. E., sekreterare (utsedda av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete); **Bendixson**, I. O., professor, stadsfullm., inspektör, **Ekeberg**, L. B., professor (se nedan) (utsedda av styrelsen för Stockholms högskola); **Borgström**, A. G. S., justitieråd, **Öhman**, I. E., häradsbörding (utsedda av styrelsen för svenska stadsförbundet); **von Bahr**, J., borgmästare, **Odén**, S. A., sekreterare (utsedda av styrelsen för svenska landstingsförbundet); **Anderson**, A., banvakt, Råstock (se nedan), **Sundling**, C. A., lantbrukare (utsedda av styrelsen för svenska landskommunernas förbund).

Styrelsens verkställande utskott.

Anderson, A.; **Bagge**, G. A.; **Ekeberg**, L. B.; **Huss**, E. G., ordf.; **Svensson**, C. E., vice ordf.; **Åkerlindh**, J. G.

Institutets föreståndare.

Bagge, G. A., professor, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Ståhl, A. E., filare, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Fürst, T., byråchef (utsedd av kungl. maj:t); **Bergström**, R. K. A., tf. sekreterare (utsedd av centralförbundet för socialt arbete).

Kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

Karlavägen 79, Ö. (Östermalms läroverk, ingång genom södra flygeln); expeditiionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar (under sommarferierna torsdagarna) 11,30—12,30; t. 71228.

Enligt kungl. instruktionen den 2 december 1905 utgör denna direktion eföraltstyrelse för de i huvudstaden inrättade allmänna läroverken; förvaltar, därest icke annorlunda är särskilt föreskrivet, donationsmedel, som statens provskola, nya elementarskolan i Stockholm, erhållit till stipendier eller för annat ändamål; handlägger

Sf-
valda
led.
och
rev.

Sf-valda led. och rev.

huvudsakligast ekonomiska frågor rörande högre lärarinneseminarier och den därmed förenade normalskolan för flickor; verkställer utbetalning av avlönings- och arvodesmedel till lärare vid de allmänna läroverken i Stockholm och till lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminarier; samt handhaver vården av fonder och stiftelser, som ställts under direktionens förvaltning.

Direktionen utgöres av följande ledamöter, nämligen: överståthållaren såsom ordförande, ärkebiskopen (i visst fall ordförande), en av Stockholms stads konsistorium utsedd ledamot, en av magistraten utsedd ledamot, två av stadsfullmäktige utsedda ledamöter, den i tjänsten äldste av rektorerna vid högre latinläroverket å Norrmalm och högre allmänna läroverket å Södermalm, den i tjänsten äldste av rektorerna vid högre realläroverket å Norrmalm och högre realläroverket å Östermalm, den i tjänsten äldste av rektorerna vid huvudstadens realskolor, rektor vid nya elementarskolan samt rektor vid högre lärarinneseminarier. Ledamot, som icke är självskriven, utses för tre kalenderår.

Det senaste valet av stadsfullmäktiges ledamöter ägde rum den 1 dec. 1924 för åren 1925—1927.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Höglund, O. M., fil. d.r.; **Larsson, Oscar E.**, borgarråd, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare, självskr. ordf.; **Söderblom, L. O. J.**, ärkebiskop; ***Bengtson, H. G. V.**, kyrkoherde (utsedd av konsistorium för åren 1923—1925); **Hafström, T. A. E.**, rådmän (utsedd av magistraten för åren 1924—1926); **Kjederqvist, J. O. G.**, rektor; **Svedelius, C.**, rektor; **Lindblom, K. A.**, rektor; **Bohlin, K. H.**, rektor; **Fähræus, G. R.**, rektor.

Kamrerare: Mattson, R., lektor; **sekreterare: Olson, P. H.**, lektor.

Revisorer av allmänna läroverkens byggnadsfond.

(Jfr vidstående spalt.)

Enligt kungl. brev till överståthållarämbetet den 23 juli 1869 skall granskning av drätsel-nämndens förvaltning av huvudstadens allmänna läroverks byggnadsfond verkställas av fyra revisorer, av vilka två utses av stadsfullmäktige och två av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Bjurström, D. A., generalkonsul; **Ljunberg, K.**, ekonomidirektör.

Övriga revisorer

(utsedda av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk).

Hafström, T. A. E., rådmän; **Lindblom, K. A.**, rektor.

Delegerade för förvaltning av byggnadskassan vid statens provskola, Nya elementarskolan.

Vården av byggnadskassan åligger enligt § 15 i reglementet för Nya elementarskolan den 2 dec. 1905 samt § 219 i läroverksstadgan rektor jämte en av kollegiet och två av stadsfullmäktige utsedda delegerade. Räkenskaperna över förvaltningen av byggnadskassan skola årligen granskas av två revisorer, av vilka en utses av stadsfullmäktige och en av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande delegerade ägde rum den 7 dec. 1914 och 18 febr. 1924 (för obestämd tid). Senaste val av revisor skedde den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda delegerade.

Juhlin Dannfelt, C. G., borgarråd, stadsfullm.; **Hernlund, C. A. V.**, byrådirektör, stadsfullm.

Övriga delegerade.

Bohlin, K. H., rektor (självskriven), ordf.; **Holmberg, J.**, läroverksadjunkt (utsedd av läroverkskollegiet).

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper utsedd revisor.

Gard A. F., advokat.

Övrig revisor

(utsedd av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk).

Hafström, T. A. E., rådmän.

Terminsavgiftsnämnderna vid allmänna läroverken.

Enligt av kungl. maj:t den 31 dec. 1904 utfärdad instruktion för terminsavgiftsnämnderna vid rikets allmänna läroverk äga stadsfullmäktige i resp. städer att för varje allmänt läroverk för en tid av två år utse två ledamöter och två suppleanter i en terminsavgiftsnämnd för avgörande av frågor om befrielse från eller nedsättning i lärjungeavgifterna. Nämnden består för övrigt av ett kronombud, förordnat av överståthållarämbetet, resp. rektor såsom ordförande och klassföreståndaren i den klass, som frågan i varje särskilt fall gäller. En del av terminsavgifterna (till byggnadsfonden) går till stadens kassa och bildar en särskild fond med av stadsfullmäktige särskilt valda revisorer (se vidstående spalt).

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 3 dec. 1923 för åren 1924 och 1925.

Högre latinläroverket å Norrmalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Lindqvist, N. A., postmästare; *Wiberg, G. E., platsexpeditör.

Suppleanter: *Juhlin Dannfelt, f. Gentele, Brita E., fru, stadsfullm.; *Tvingström, A. J., tf. förste aktuarie, stadsfullm.

Kronoombud.

von Wolcker, E. J., f. d. kammarråtsråd.

Högre allmänna läroverket å Södermalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Piehl, C. G. F., direktör; *Widtskiöld, J., kamrerare.

Suppleanter: *Lindgren, G. J., skeppsmäklare; *Samuelson, P. O., journalist.

Kronoombud.

Elffors, A., disponent.

Högre realläroverket å Norrmalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Borge, O. F., fil. d.r.; *Wassberg, A., f. d. överlärare.

Suppleanter: *Jakobsson, U. G. W., roteman; *Åberg, A. Nison, möbelsnickare.

Kronoombud.

Hallberg, H. E., kyrkoherde.

Högre realläroverket å Östermalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Hernlund, C. A. V., byrådirektör, stadsfullm.; *Lindhagen, Anna J. J., barnavårdsinspektör.

Suppleanter: *Blomqvist, A., f. d. överlärare; *Freudenthal, P., skriftställare.

Kronoombud.

Källander, A. J., kyrkoherde.

Nya elementarskolan.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Lidell, F. J., köpman; *Törnberg, A. O. O:son, förste reparatör.

Suppleanter: *Hedman, C. E., möbelsnickare; *Lindmark, K. A., byggnadsingenjör.

Kronoombud.

Ernberg, J. L. P., regeringsråd.

Jakobs realskola.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Ekman, V. R., direktör; *Haak, O. K., direktör. *Suppleanter:* *Carlsson, O., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.; *Nilsson, O., direktör, stadsfullm.

Kronoombud.

Rundquist, C. A., rådman.

Katarina realskola.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Karlström, K. H. E., grosshandlare; *Klefbeck, E. A., kyrkoherde.

Suppleanter: *Karlson, E. A., snickarmästare; *Wallin, J. A., roteuppbördsman.

Kronoombud.

Elffors, A., disponent.

Kungsholmens realskola.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Ahlström, W., handlande, stadsfullm.; *Sjöholm, G. E., grosshandlare.

Suppleanter: *Englund, E. W., aktuarie, stadsfullm.; *Hermansson, K. T. E., vaktmästare.

Kronoombud.

Vakant.

Vittnen vid den muntliga prövningen i realskolexamen.

I stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 febr. 1905 § 69 föreskrives, att vid den muntliga prövningen i realskolexamen skola närvara utom eforus eller inspektör minst tre av vederbörande kommunalstyrelse utsedda, ojäviga examensvittnen.

Stadsfullmäktiges val av examensvittnen för vårterminen 1925 ägde rum den 1 april 1925.

Högre latinläroverket å Norrmalm.

Garde, E. G., banktjänsteman; Lindbäck, C. V., postexpeditör; Lindqvist, N. A., postmästare; Norinder, A. G., överste; Waldén, P. W., grosshandlare.

Högre allmänna läroverket å Södermalm.

Börjeson, A. A. H., civilingenjör; Klefbeck, E. A., kyrkoherde; Kolmodin, C. O. B., tullkontrollör; Piehl, C. G. F., direktör; von Porat, T. G. H., avdelningschef, stadsfullm.

Högre realläroverket å Norrmalm.

Albihn, K. J. A., civilingenjör; Almström, K. W., disponent; Cederlöf, P. A., handlande; Julin, J. H. T., notarie; Söderberg, F. F. V., fil. d.r.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sf. Högre realläroverket å Östermalm.
valda Borge, O. F., fil. dr.; Larsson, Yngve G. R.,
led. borgarråd; Löfgren, B. G., direktör; Norden-
och son, H., fil. dr.; Törnelli, E. R., f. d. kansli-
rev. sekreterare.

Jakobs realskola.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; Carli,
 E. J., f. d. överlärare; Haak, O. K., direktör;
 Hasselrot, C. A., byråchef; Nilsson, O., direktör,
 stadsfullm.

Katarina realskola.

Anderson, K. O., korrekturläsare, stadsfullm.;
 Fröander, S. G., grosshandlare; Moëll, J. O. H.
 N., riksbankskassör; Munthe, H. Å. R. W. son,
 rektor; Westin, H. J., intendent.

Kungsholmens realskola.

Hult, C. A., konsulterande ingenjör; Olsson,
 J., f. d. överlärare; Seedoff, A. M. A., fabriks-
 förvaltare; Sundberg, S. K., förste trafikin-
 spektör; Tveengström, A. J., tf. förste aktuarie,
 stadsfullm.

Palmgrenska samskolan.

Ekstrand, Å. G., f. d. överingenjör; Enger, J.,
 postdirektör; Juhlin Dannfelt, f. Gentele, Brita
 E., fru, stadsfullm.; Sidner, Hedwig C. M.,
 f. d. lektor; Wassberg, A., f. d. överlärare.

Detthowska skolan.

Broomé, f. Lothigius, Emilia A. K., fru; Ek-
 lund, J. L., fabrikör; Ferm, A. V., snickare,
 stadsfullm.; Grönfors, G. B. V., ekonomidirek-
 tör; Palmær, f. Dillner, Signe E., professorska.

Grevesmühlska samskolan.

Hallberg, F. E. W., kammarrättsråd; Hedin, Clara
 C. H., fröken; Lundberg, K. L., f. d. direktör;
 Sjöström, Chr., kontorschef, stadsfullm.; Wi-
 derström, Karolina O., med. lic.

Stockholms samgymnasium.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru; Holmström,
 J. G., byrådirektör; Lidman, C., andre folk-
 skolinspektör, stadsfullm.; von Schultz, f.
 Wedin, Sigrid E., fru, stadsfullm.; Tiger-
 schiöld, H. E., f. d. kansliråd.

Stockholms kommunala mellan- skola.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; Bjug-
 gren, S. E., överstelöjtnant; Danielsson, T. H.,
 tjänsteman, stadsfullm.; Gustafson, f. Pet-
 tersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.; Hede-
 lius, A. H., fil. lic.; Lindberg, A. A., över-
 lärare; Månsson, O. P., spårvägsmän, stads-

fullm.; Oscarson, A. V., byrådirektör; Sjö-
 ström, Chr., kontorschef, stadsfullm.; Winkler,
 E. S., postmästare.

Revisorer hos Grevesmühlska sam- skolan.

(Jfr sid. 275.)

Efter framställning från direktionen för Gre-
 vesmühlska samskolan beslöt stadsfullmäktige
 den 13 jan. 1913 åtaga sig att årligen utse två
 revisorer för granskning av skolans räkenskaper
 och förvaltning. Senaste val ägde rum den 19
 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och för- valtning utsedda revisorer.

Forsell, J. A. Sson, expeditiönsförare; Théel,
 f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.

Styrelsen för första dövstumskol- distriktet.

Första distriktet omfattar Stockholms stad,
 Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands
 län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Got-
 lands län. Enligt lagen angående dövstumunder-
 visningen den 31 maj 1889 skola ledamöterna i
 förevarande skolstyrelse utses av vederbörande
 landsting och stadsfullmäktige i de städer, som
 ej i landsting deltaga, därvid varje landsting
 och sådan stad väljer efter folkmängden inom
 sitt område en ledamot för varje fullt tal av
 nittio tusen; och väljas på enahanda sätt supple-
 anter till lika antal som ledamöter. Stock-
 holms stad äger således i styrelsen insätta fyra
 ledamöter med suppleanter. Valen avse en tid
 av fyra kalenderår. Stadsfullmäktige utse också
 årligen en revisor med suppleant.

Styrelsens ledamöter liksom även revisorer,
 resp. i deras ställe inkallade suppleanter, äga
 åtnjuta dagtraktamente och resekostnadsersätt-
 ning, en var av den kommun, som honom ut-
 sett, enligt för landstingsmän gällande grunder.
 Dagtraktamentet utgår med 9 kr. per dag för
 personer, som äro bosatta å orten för samman-
 trädet, och med 12 kr. för övriga.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande ledamöter
 ägde rum den 4 dec. 1922 och 1 dec. 1924
 (fyllnadsval den 19 jan. 1925) samt av revisorer
 den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Ramstedt, J. O., f. d. överståthållare, ordf. (för
 åren 1923—1926); Almström, O. H., dispo-
 nent, stadsfullm. (för åren 1925—1928);
 Söderlind, J. G., byråchef, vice ordf. och
 kassadir. (för åren 1923—1926); Wassberg,
 A., f. d. överlärare (för åren 1925—1928).

Suppleanter: Björling, J., folkskollärare (för åren 1923—1926); Gezelius, A., apotekare, stadsfullm. (för åren 1925—1928); Lagerbjelke, J. G., greve, byråchef (för åren 1923—1926); Forsell, J. A. S:son, expeditiönsföreståndare (för åren 1925—1928).

Övriga ledamöter.

Antal: 9 (jämte lika många suppleanter).

Sekreterare och kamrerare: Holmström, K. E., notarie i domänstyrelsen.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.

Suppleant: Wallers, A. E., verkställare.

Övriga revisorer.

Antal: 7 (jämte lika många suppleanter).

Nämnden för dövstumundervisningen i första distriktet.

I lagen angående dövstumundervisningen den 31 maj 1889 är stadgat, att skolstyrelsens beslut, där desamma angå anskaffande av erforderliga lokaler för skola eller skolas årliga utgiftsstat, skola underställas vederbörande landstings och stadsfullmäktiges prövning. Uppstå därvid olika beslut, skall frågans avgörande hänskjutas till en nämnd, till vilken landsting eller stad, som ej i landsting deltagit, för varje år väljer, efter folkmängden inom sitt område, en ledamot för varje fullt tal av trettio tusen. På enahanda sätt väljas suppleanter till lika antal som ledamöter. Denna nämnd sammanträder på kallelse av skolstyrelsens ordförande, där skolstyrelsen har sitt säte, och bör minst halva antalet av ledamöterna vara tillstädes, om giltigt beslut skall kunna fattas.

Nämndens ledamöter äga åtnjuta dagtraktamente och resekostnadsersättning enligt samma grunder, som gälla för dövstumskoldistriktets styrelse och revisorer (se ovan).

Nämnden för dövstumundervisningen i första distriktet innefattar utom Stockholms stad även Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Gotlands län.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 1 dec. 1924 för år 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Andersson, J. Edvin, ombudsman, stadsfullm.; **Berndtson,** C. F., verkställare, stadsfullm.; **Cederborg,** A., direktör, stadsfullm:s ordf.; **Hagman,** E. O., tf. byråassistent; **Härlitz,** K. G., vice häradsförvaltare; **Kämpe,** K. A., byggnadsnäm-

skare; **Larsson,** Oscar E., borgarråd, stadsfullm.; **Linde,** N., förtroendeman; **Ramstedt,** J. O., f. d. överståthållare; **Söderlind,** J. G., byråchef; **Wassberg,** A., f. d. överlärare; **Wellin,** Bertha, sjuksköterska, stadsfullm.; **Wiberg,** G. E., platsexpeditor; **Örtenblad,** O. G., f. d. rektor.

Suppleanter: **Bjurström,** D. A., generalkonsul; **Björkman,** O. E., förman, stadsfullm.; **Boije af Gennäs,** S. J. A., f. d. rektor; **Edberg,** K. T., smickarmästare; **Ek,** V. E., ombudsman; **Kjellström,** S. O., ingenjör; **Magnusson,** C. A., handlande; **Nilson,** A. G., direktör; **Pålsson,** E. A. V., slöjdlärare, stadsfullm.; **Skålander,** O. A., ombudsman, stadsfullm.; **Stålander,** Helena A. J., städerska; **Svensson,** J., fabrikör; **Weideman,** C. O., åkeriföreståndare, stadsfullm.; **Wiksten,** S. H. J., redaktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Antal: 28 (jämte lika många suppleanter).

Styrelsen för tekniska skolan i Stockholm.

(Jfr sid. 278.)

Enligt skolans stadgar den 10 juli 1891 (med ändring den 29 nov. 1918) utgöres skolans styrelse av en ordförande, som (efter förslag av skolöverstyrelsen) förordnas av kungl. maj:t, samt av fem för en tid av tre år valda ledamöter, av vilka en (efter förslag av skolöverstyrelsen) utses av kungl. maj:t, en av stadsfullmäktige, en av lärarekollegiet vid tekniska högskolan, en av akademien för de fria konsterna och en av svenska slöjdföreningens styrelse, varjämte skolans föreståndare är ledamot av styrelsen.

Senaste valet av stadsfullmäktiges representant ägde rum den 15 sept. 1924 och avser tiden 1 okt. 1924—30 sept. 1927.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Övriga ledamöter.

Hjortzberg, G. O., professor (utsedd av akademien för de fria konsterna); **Ljungberg,** K. J., professor (utsedd av tekniska högskolans lärarekår); **Möller,** C. O., f. d. generaldirektör, ordf.; **Thiel,** A. S., grosshandlare, vice ordf. (utsedda av kungl. maj:t); **Wettergren,** K. E. W. F., intendent (utsedd av svenska slöjdföreningen); **Thoren,** T., arkitekt, rektor.

Sekreterare: **Henriques,** E., hovrättse. o. notarie; bibliotekarie: **Efvergren,** C. J., fil. dr.; kassaförvaltare: **Björck,** C., direktör.

Direktionen över navigationsskolan.

Vid varje navigationsskola skall enligt reglementet för navigationsskolorna i riket den 29 mars 1912 finnas en direktion, bestående av

Sf-
valda
led.
och
rev.

Sf- valda led. och rev.

fem eller sju ledamöter, som för en tid av två år utses av vederbörande stadsfullmäktige bland skeppsredare, sjökaptener och andra för uppdraget lämpliga män. Därest skolan, såsom i Stockholm är fallet, omfattar maskinistavdelning, bör en av direktionens ledamöter äga insikt och erfarenhet på det maskintekniska området. Stadsfullmäktige äga bestämma, om direktionen skall bestå av fem eller sju ledamöter. Stadsfullmäktige utsågo den 3 dec. 1923 sju ledamöter för åren 1924 och 1925.

Ledamöter.

*Holmström, G. Hj., sjökapt. vice ordf.;
*Isakson, C. J. A., skeppsbyggerinspektör;
*Lindley, Ch. G., förtroendeman; *Palmkvist, K. W., förman; *Ramberg, J. C., sjökapt.;
*von Sydow, B. R., direktör, ordf.; *Theland-
der, C. T. F., ingenjör.

Styrelsen för Stockholms borgarskola.

(Jfr sid. 278.)

Enligt stadgarna för borgarskolesällskapet den 26 april 1886 med senaste ändringar den 26 maj 1913 består skolans styrelse av åtta av stadsfullmäktige, en av Stockholms hantverksförening och sju av borgarskolesällskapet valda ledamöter. De av stadsfullmäktige valda ledamöterna utses för fyra år. För granskning av skolans räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige årligen en revisor.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande ledamöter skedde den 5 dec. 1921 och 3 dec. 1923 samt av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Borge, O. F., fil. dr (för åren 1924—1927);
*Brodin, J. E., f. d. rektor (för åren 1922—1925);
*Lund, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm., kassakontrollant (för åren 1922—1925); Lund-
berg, K. L., f. d. direktör, vice ordf. (för åren 1924—1927); Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm. (för åren 1924—1927); Nordgren, R. E., överläkare (för åren 1924—1927); *Sjöström, Chr., kontorschef, stadsfullm. (för åren 1922—1925); *Wassberg, A., f. d. överlärare (för åren 1922—1925).

Övriga ledamöter.

Almström, K. W., disponent, Björklund, C. G., journalist, stadsfullm., Carlson, L. F., grosshandlare, Haak, O. K., direktör, kassaförvaltare, Klefbeck, E. A., kyrkoherde, Ringholm, K. E., direktör; Östberg, J., f. d. kammarrättsråd, stadsfullm., ordf. (utsedda av borgarskolesällskapet); Lindmark, C. A., skomakarmästare, stadsfullms 2:e vice ordf. (utsedd av Stockholms hantverksförening).

Skolföreståndare och sekreterare: Fischier, P. E. M., rektor; bitr. skolföreståndare: Nilsson, S., läroverksadjunkt.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och för- valtning utsedd revisor.

Lidman, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av borgarskolesällskapet).

Haupt, F., direktör, Wennborg, R., bankkamrerare

Revisorer hos Stockholms arbetarinstitut.

(Jfr sid. 283.)

Enligt § 13 i av stadsfullmäktige den 17 maj 1915 godkända förnyade stadgar för Stockholms arbetarinstitutetsförening skall institutets ekonomiska förvaltning årligen granskas av fyra revisorer, av vilka två, jämte en suppleant, utses av stadsfullmäktige och två, jämte en suppleant, av föreningen vid dess årsmöte i maj månad. Institutets räkenskapsår räknas fr. o. m. 1 maj t. o. m. 30 april.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av löpande räkenskapsårs ekono- miska förvaltning utsedda revisorer.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.; Malm, C. G., sekreterare.

Suppleant: Johansson, A. R., assistent.

Övriga revisorer

(valda av arbetarinstitutetsföreningen).

Berggren, C. H., bokhållare; Lidmark, W., kontorskrivare.

Styrelsen för föreningen Stockholms barn- och ungdomsbibliotek.

(Jfr sid. 286.)

Enligt en den 1 april 1921 beslutad ändring i föreningens stadgar hava stadsfullmäktige erhållit rätt att utse två ledamöter i föreningens styrelse, vars övriga ledamöter till ett antal av fem väljas av föreningen på dess ordinarie årsmöte. För granskning av föreningens räkenskaper äga stadsfullmäktige tillsätta en revisor och en revisorssuppleant. För samma ändamål tillsätter föreningen två revisorer jämte två suppleanter.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter för tiden från 1925 års till 1927 års årsmöte ägde rum den 1 dec. 1924. Senaste val av revisor skedde den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda leda- möter.

Hellström, f. Kullberg, E. S. E. (Lilly), redaktör; Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Berglöf, f. Palmgren, Signe M. E., fru; af Geijerstam, f. Boheman, Gerda E., fru; Lundberg, Hildur C., fröken, sekr.; Munch-Petersen, f. Palmgren, A. Valfrid M., fil. d.r., ordf.; Tynell, K. O. L., andre biblioteks-konsulent, vice ordf.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Jakobsson, U. G. W., roteman.
Suppleant: Andén, Eva J., advokat.

Övriga revisorer.

Almström, K. W., disponent; Linder, K. S. L., förste bibliotekarie.
Suppleanter: Josephson, G. A., bokhandlare; Ölander, P. E. H., kansliråd.

Styrelsen för Mälarhöjdens folkbibliotek.

Mälarhöjdens folkbibliotek, som trädde i verksamhet på nyåret 1924, äges av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening (se nedan). Bibliotekets angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av fem för ett år i sänder valda ledamöter, av vilka en utses av stadsfullmäktige, en av Mälarhöjdens fastighetsägareförening och en av fastighetsaktiebolaget Mälarhöjden samt två av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening. Styrelsen utser bibliotekarie. Styrelsens och bibliotekariens räkenskaper och förvaltning granskas av två revisorer, av vilka en utses av stadsfullmäktige och en av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening.

Folkbiblioteket, som är beläget vid Johannisdals gård, Mälarhöjden, hade vid sitt öppnande ett bokbestånd av 215 band. Det är avsett för såväl hemlån som läsning på stället för inom samhället bosatta personer och hålles öppet måndagar, onsdagar och lördagar 6—8 e. m. Verksamheten uppehålls tillsvidare genom bidrag från biblioteks- och föreläsningsföreningen samt från fastighetsaktiebolaget Mälarhöjden. Nämnda bolag har dessutom kostnadsfritt ställt till förfogande lokal för biblioteket jämte bostad åt bibliotekarien.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot i styrelsen (för år 1925) ägde rum den 1 dec. 1924 och av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Andersson, Agnes, fröken, sekr.; Asplund, E., byggtimmerman, skattm.; Berghagen, R., arkitekt, ordf.; Sjöström, M. A., byggnadsniskare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1925 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Wall, S. D., professor, stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening).

Eriksson, E., disponent.

Styrelse för Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening.

Andersson, Agnes, fröken, sekr.; Asplund, E., byggtimmerman, skattm.; Berghagen, R., arkitekt, ordf.

Styrelsen för stiftelsen Stockholms konserthus.

Enligt av kungl. maj:t den 23 maj 1919 fastställt reglemente har stiftelsen till ändamål att äga och förvalta det konserthus, som är under uppförande i kvarteret Konserthuset (vid Hötorget), å av stadsfullmäktige den 17 dec. 1918 upplåten tomt — samt att själv eller genom lämpligt organ därstädes bedriva regelbunden konsertverksamhet, väsentligen inriktad på att göra god konst tillgänglig för de breda lagren av huvudstadens befolkning utan tillgodoseende av enskildas ekonomiska intressen. Därvid skall huvudvikten läggas dels vid uppnående och bibehållande av en verkligt hög konstnärlig nivå, dels, och i lika hög grad, vid musikens popularisering genom talrika konserter med billiga inträdesavgifter.

Stiftelsens styrelse består av nio personer, varav stadsfullmäktige utse två och kungl. maj:t en samt de övriga sex första gången utses av den för åstadkommandet av ett konserthus verksamma Stockholms konserthuskommitté. De sistnämnda sex, som väljas för obestämd tid, kompletteras vid behov sig själva; skulle deras antal vid något tillfälle nedgå under fyra, skola de återstående som valkorporation förstärkas med tre ledamöter, utsedda av resp. chefen för ecklesiastikdepartementet, överståthållaren och preses för musikaliska akademien. Stiftelsens förvaltning granskas årligen av två revisorer, en utsedd av stadsfullmäktige och en av musikaliska akademien. Frågan om ansvarsfrihet prövas av överståthållarämbetet.

Arbetena med konserthusbyggnadens uppförande, som omhänderhas av konserthuskommittén (se ovan), påbörjades hösten 1923. Stiftelsen träder i verksamhet, då konserthuset blir färdigt att tagas i bruk, vilket beräknas kunna ske i början av år 1926.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter i styrelsen ägde rum den 3 dec. 1923 (för åren 1924—1927).

Sf- (Sk-) valda led. och rev. *Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.*

Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.: **Welin**, K. G. A., f. d. trafikdirektör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Philipson, S. I. W., vice häradsbörj, ordf. (utsedd av kungl. maj:t); **Kjellberg**, J. H. R. C:son, bankdirektör, **Lidforss**, E. advokat, sekr., **Marks von Württemberg**, E. T., president i Svea hovrätt, vice ordf., **Rangström**, A. J. T., tonsättare, **Wallenberg**, f. Nickelsen, Alice O. C., fru, en vakant (utsedda av konserthuskommittén).

Revisorer.

T. v. ej utsedda.

Programrådet för rundradioverksamheten.

Genom beslut den 3 okt. 1924 bemyndigade kungl. maj:t telegrafstyrelsen att med aktiebolaget Radiotjänst träffa avtal om rätt för bolaget att bedriva rundradioverksamhet i Sverige, under villkor, bl. a., att vid sidan av bolagets styrelse skulle för biträde med upprättande och granskning av radioprogram finnas ett programråd med den närmare uppgift och sammansättning, som kungl. maj:t efter förslag av bolaget bestämde. Den 12 dec. 1924 beslöt kungl. maj:t godkänna av bolaget föreslagna föreskrifter beträffande programrådets verksamhet samt förordnade samtidigt, att programrådet skulle bestå av högst fem ledamöter, av vilka en skulle utses av kungl. maj:t, en av telegrafstyrelsen, en av musikaliska akademien, en av stadskollegiet i Stockholm och en av folkbildningsförbundet och arbetarnes bildningsförbund gemensamt.

Enligt de för programrådets verksamhet gällande föreskrifterna är rådets uppgift av rådgivande natur, i vilket avseende rådet har att biträda med upprättande och granskning av rundradioprogrammen. Ab. Radiotjänsts programchef tjänstgör såsom föredragande och sekreterare i programrådet. Bolagets verkställande direktör bör och styrelsens ledamöter och suppleanter äga, om de så önska, bevista programrådets sammanträden samt delta i därvid förekommande överläggningar.

Stadskollegiets val av ledamot ägde rum den 15 jan. 1925.

Av stadskollegiet utsedd ledamot.

Tengdahl, K. A., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.: 1:e vice ordf.

Övriga ledamöter.

Henriksson, F., legationsråd, ordf. (utsedd av kungl. maj:t); **Lemoine**, A. S., byråingenjör (utsedd av telegrafstyrelsen); **Morales**, O. J.

M., professor (utsedd av musikaliska akademien); **Hjelmqvist**, J. F. B., stadsbibliotekarie (utsedd av folkbildningsförbundet och arbetarnes bildningsförbund).

Programchef: **Holmberg**, N.

Styrelsen för C. F. Lundströms stiftelse.

Stiftelsen, tillkommen på grund av godsägaren C. F. Lundströms testamente av den 1 mars 1904, avser att genom bidrag från avkastningen av stiftelsens fond till svenska medborgare främja: 1) vetenskapliga och praktiska undersökningar och uppfinningar av väsentligt gagn för landets industri eller jordbruk, ej minst naturliga binärningar till det senare; 2) nya eller befintliga företag till den arbetande befolkningens gagn i ekonomiskt och moraliskt avseende, såsom tidsenliga bostäder med billiga hyror, egna hem, vård om barnen under föräldrarnas arbetstid m. m.; 3) uppkomsten av nya eller förbättring av befintliga slöjder och näringar samt undervisning i allmännyttiga sådana genom arbetsstugor, slöjd- och yrkesskolor m. m.; 4) utgivandet av populära skrifter i förenämnda ämnen eller äsyftande folkets uppföstran i moralisk och sansat frissinnad anda, även som föreläsningar i samma syfte. Stiftelsens styrelse utgöres av två av donator nämnda personer jämte tre av dem utsedda sakkunniga ledamöter; avgår någon av dessa, kompletterar styrelsen sig själv, till dess de två förstnämnda avgått. Därefter utses ny styrelse på fem personer, av vilka Stockholms stadsfullmäktige, lantbruksakademien, Stockholms högskolas styrelse, karolinska institutet och tekniska högskolans styrelse vardera välja en. Styrelsen väljes för tre år i sänder; avgår ledamot före periodens slut, utser den övriga styrelsen ny ledamot för återstående tiden.

Stadsfullmäktige hava den 17 febr. 1919 förklarat sig villiga att, när så påkallas, utse en ledamot i stiftelsens styrelse.

Ledamöter.

Curman, J. S., riksantikvarie, kassaförvaltare; **Hasselrot**, B. F. E., president, ordf. (utsedd av donator); **Bagge**, G. A., professor, stadsfullm., **Hansen**, F. V., generaldirektör, **Sederholm**, G. R., godsägare (utsedda av de nämnda). Sekreterare: **Billow**, A., amanuens.

Eva Bonniers donationsnämnd.

Enligt det av stadsfullmäktige den 15 mars 1909 antagna reglementet för Eva Bonniers donationsfond, avsedd för konstnärligt utsmyckande av offentliga byggnader och platser i Stockholm, skola fullmäktige, när fondens avkastning uppgår till 25,000 kr. utöver vad som fordras till vissa i testamentet bestämda legat, tillsätta en särskild nämnd, vars ledamöter skola vara sju. Av dessa utse stadsfullmäktige inom sig en; av de övriga skola fem vara konstnärer, dit

även arkitekter enligt reglementet hänföras; av dem skola högst tre vara målare, minst en skulptör och minst en arkitekt. Dessa utses genom val, varvid rösträtt tillkommer svensk konstnär, som uppnått 25 års ålder och utställt arbete vid någon av svenska konstnärer anordnad utställning, där jury fungerat. Tid för val kungöres i tidningarna. Sedan dessa två val skett, välja dessa sex en sjunde person, som icke är konstnär men ådagalagt synnerligt intresse för konst. Valen avse en tid av fem år. Fondens ursprungliga storlek var 390,969: 20 kr., och beloppet är fortfarande oförändrat.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 6 dec. 1920 (fyllnadsval den 25 april 1921) för tiden 1921—1925, konstnärernas den 29 april 1921. Valet av den sjunde ledamoten och dennes suppleant ägde rum den 23 maj 1921.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

*Bendixson, I. O., professor, stadsfullm., vice ordf.

Suppleant: *Ekman, V. R., direktör.

Övriga ledamöter.

*Fåhræus, K., skriftställare, ordf.; *Hald, N. T. E., målare; *Hjortzberg, G. O., målare, professor; *Johnsson, I., skulptör; *Milles, V. C. E., skulptör, professor; *Westman, E. C., arkitekt. Suppleanter: *Bonnier, K. O., bokförläggare; *Törneman, A. G., målare; *Smith, V., målare, professor; *Svedlund, P. A., målare; *Eldh, C. J., skulptör; *Bergsten, C. G., arkitekt. Sekreterare: Ölbers, G. E., ingenjör.

Kommittén för ett »nationalmonument».

(Kommitté för uppresande i huvudstaden av ett åt fosterlandet ägnat monument.)

Sedan numera framlidne minister F. H. R. Kleen som grundplåt för uppresande i huvudstaden av ett åt fosterlandet ägnat monument överlämnat 100,000 kr., var till ytterligare done-rades 10,000 kr. av f. d. generalkonsul Claes Belinfante-Östberg, anhöll chefen för kungl. civildepartementet i skrivelse av den 18 nov. 1908, att stadsfullmäktige ville utse två personer att vara ledamöter i en enligt nådigt bemyndigande den 17 juni 1908 tillsatt kommitté, som skulle hava i uppdrag att framlägga förslag och vidtaga åtgärder ägnade att möjliggöra monumentets åvägbringande. Valet ägde rum den 7 dec. 1908 (fyllnadsval den 2 dec. 1918).

Kommittén har anordnat en tävling för åstadkommande av ett lämpligt monument, men av de inkomna tävlingsförslagen har emellertid in-tet ansetts böra komma till utförande. Frågan om ytterligare tävling har ansetts böra vila någon tid, men det står dock öppet att inkomma med förslag till sekreteraren eller någon av de övriga ledamöterna, då dylikt förslag upptages till granskning av kommittén.

Fonden, som förvaltas av statskontoret, upp-går nu till något över 220,000 kr.

Ordförande.

H. K. H. Kronprinsen.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; en vakant.

Övriga ledamöter

(utsedda av chefen för civildepartementet).

Cederström, G. O., frih., f. d. professor; Lundberg, J. T., professor; Lundbohm, Hj., fl. d.r.; Möller, C. O., f. d. generaldirektör, vice ordf. (se nedan); Swartz, P. J. J., fabriksidkare; två vakanta.

Sekreterare och kassaförvaltare: vakant, t.f. Möller, C. O. (se ovan).

Direktionen över serafimerlasarettet.

Enligt kungl. stadgan för serafimerlasarettet den 14 dec. 1906 består lasarettets styrelse av sex ledamöter, nämligen en ordförande och en vice ordförande, utsedda av kungl. maj:t, lasarettets överläkare och överkirurg såsom själv-skrivna samt två ledamöter, valda för en tid av fyra år, den ene av stadsfullmäktige och den andre av Stockholms läns landsting.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 15 sept. 1924 (fyllnadsval den 20 okt. 1924) för tiden t. o. m. den 30 sept. 1928.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

von Porat, T. G. H., avdelningschef, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ramstedt, J. O., f. d. överståthållare, ordf., Bauer, F. J., generalfältläkare, vice ordf. (utsedda av kungl. maj:t); Janse, A. F. D., f. d. överstelöjtnant (utsedd av landstinget); Holmgren, I. P:son, professor (överläkare, direktör); Åkerman, J. H., professor (överkirurg). Kamrerare: Wessman, F. K. A., kamrerare i Stockholms läns sparbank; sekreterare och ombudsman: Lindström, K. R. A., kansli-sekreterare; syssloman: Bergman, P. O. J. N.

Direktionen över sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

(Jfr sid. 288.)

Sedan vården av könssjuka vid Danviks hospital år 1814 upphört, inrättades år 1816 ett kurhus, gemensamt för Stockholms stad och län (jfr sid. 94). Till kurhuset utgick den s. k. kurhus-avgiften, år 1873 omlagd till den personliga allmänna sjukvårdsavgiften. År 1906 erhöi kur-huset sitt nuvarande namn.

Enligt av kungl. maj:t den 12 okt. 1906 fastställda särskilda bestämmelser för sjukhuset

Sf-
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Eira (med ändringar den 19 nov. 1920) skall sjukhuset stå under förvaltning av en direktion, bestående av överståthållaren eller, då han är hindrad, underståthållaren, såsom ordförande, förste stadsläkaren i Stockholm och förste provinsialläkaren i Stockholms län (självskrivna) samt sex ledamöter, valda för en tid av fyra år. Av dessa väljas stadsfullmäktige fyra ledamöter och erforderligt antal suppleanter, landstinget två ledamöter och erforderliga suppleanter. För revision av sjukhusets räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige årligen i likhet med landstinget två revisorer med lika många suppleanter. Vartannat år avgå två av stadsfullmäktiges och en av landstingets representanter.

Sjuka från Stockholms stad, som lida av könsjukdomar, åtnjuta kostnadsfri vård, under det att de patienter från staden, som lida av andra sjukdomar, erlägga en avgift av 2,50 kr. per dag (allmän sal). Till täckande av sjukhusets utgifter utgår bl. a. den personliga sjukvårdsavgiften. Staden disponerar 100 platser, länet 67, därav 11 för barn.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande ledamöter ägde rum den 4 dec. 1922 och 1 dec. 1924 (fyllnadval den 16 febr. 1925) samt av revisorer den 19 jan. 1925.

Självskriven ordförande.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare.

Suppleant: Tamm, V. A., underståthållare.

Självskrivna ledamöter.

Andersson, L. I., förste stadsläkare; Sténhoff, G. J. V., tff. förste provinsialläkare.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Andersson, B. J. F., ingenjör (för åren 1923—1926); Edberg, K. T., snickarmästare (för åren 1925—1928); Lindhagen, Anna J. J., barnavårdsinspektör (för åren 1925—1928); Sjöholm, G. E., grosshandlare (för åren 1923—1926).

Suppleanter: Käll, f. Källström, Karin M., fru, Steen, Elin, operationssköterska (för åren 1925—1926).

Övriga ledamöter

(utsedda av landstinget).

Andersson, C. W. M., snickare; Janse, A. F. D., f. d. överstelöjtnant.

Suppleanter: von Stedingk, L. R., frih., f. d. kapten; Sjöström, N., snickare.

Överläkare: Schlasberg, H. I.; syssloman och sekreterare: Hübner, L. O. J.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Lagergren, J. E., distriktsläkare; Linde, N., förtroendemän.

Suppleanter: Eén, O. B. L., föreståndare; Andersson, E. V., revisor.

Övriga revisorer

(utsedda av Stockholms läns landsting).

Berge, N. A., folkskollärare; Stjernstedt, J. L. W., frih., domänintendent.

Suppleanter: Söderberg, K. J., ombudsman; Henning, E., sedeltryckare.

Styrelsen för cancerföreningen i Stockholm.

Den 17 februari 1913 beslöto stadsfullmäktige att till utdelning disponibla medel ur Forsgrenska fonden (500,000 kr.) skulle tilldelas svenska cancerföreningens stockholmsavdelning som bidrag till upprättande i Stockholm av en vårdanstalt för kräftsjuka (radiumhemmet), under villkor bl. a., att stadsfullmäktige skulle äga rätt utse en ledamot i styrelsen jämte en revisor och suppleant för denne.

Då svenska cancerföreningen den 23 maj 1919 upplöstes, beslöt stockholmsavdelningen att konstituera sig såsom en självständig förening under namn av cancerföreningen i Stockholm.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot skedde den 1 dec. 1924 (för tiden till 1928 års ord. sammanträde) och av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Borgström, A. G. S., justitieråd.

Övriga ledamöter.

Berg, J. W., professor emeritus, ordf. (utsedd av kungl. maj:t); Forssell, C. G., professor, Forssner, J. Hj., professor, stadsfullm., Key, E. S. H., professor, överläkare, Nachmansson, J., bankdirektör, skattm., Printzsköld, O. H. R., riksmarskalk (utsedda av cancerföreningen).

Sekreterare: Berven, E., bitr. överläkare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1925 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Klefbeck, E. A., kyrkoherde.

Suppleant: Bovin, K. E., professor.

Övriga revisorer.

Sjögren, T. A. U., med. d:r (utsedd av kungl. maj:t); Josephson, Hj., grosshandlare (utsedd av cancerföreningen).

Styrelsen för föreningen för sinnesslöa barns vård.

Föreningen, som bildades år 1869, har till ändamål att verka för sinnesslöa barns uppfostran till medvetna och nyttiga medlemmar av

samhället. Föreningen har inrättat eller övertagit dels två uppfostringsanstalter (och skolor) för sinnesslöa barn, en sedan 1911 förlagd till egendomen Slagsta vid Mälaren (nära Tumba) med 136 platser och en vid Karlsvik, Södertälje, med 28 platser, dels två arbetshem, ett för manliga sinnesslöa vid Rickomberga i Uppsala län med 37 platser och ett för kvinnliga sinnesslöa vid Rörstrand, Stockholm, med 32 platser. Dessutom har föreningen vid Slagsta anordnat ett seminarium för utbildning av lärarinnor för undervisning och uppfostran av sinnesslöa.

År 1908 träffade föreningen avtal med staten om upplåtande till föreningen av vissa områden av egendomen Slagsta. I ett år 1922 förnyat avtal, godkänt av stadsfullmäktige den 24 april 1922, stadgades bl. a., att stadsfullmäktige skulle äga rätt att utse en ledamot i föreningens styrelse samt en revisor av föreningens räkenskaper.

Stadsfullmäktiges senaste val av styrelseledamot (för åren 1925 och 1926) ägde rum den 1 dec. 1924 samt av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Wessman, f. Svensson, Signe A. M., fru.

Övriga ledamöter.

Berg, L. H., kamrerare; Carlsson, f. Ihre, A. K. Ch. (Nanny), fru; Enström, Ellen F., fröken; Hedberg, J. W., kyrkoherde; Hirsch, O. S., ingenjör, vice ordf.; Hörstadius, G. W., hovrättsråd, ordf.; Petrén, D. A., professor; von Rosen, C. Ph. F., greve; Silfverswärd, E. L. I., kabinetskammarherre; Sörensen, Anna E., seminariektör; Wasastierne, G. A., godsägare. Sekreterare: Koch, H., godsägare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Törnell, f. Weber, Gertrud, fru, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Burman, E. H., förste revisor (utsedd av medicinalstyrelsen); Bystedt, I., överläkare; Haselgren, G. H., hovkamrerare.

Styrelsen för stiftelsen Fanny Hirschs minne.

Stiftelsen, som bildades år 1919, har till uppgift att inrätta och förvalta ett vilohem för psykiskt sjuka, benämnt »Fanny Hirschs minne», för vilket ändamål ingenjören Oscar Hirsch donerat sammanlagt 118,000 kr. Hemmet, som i första hand är avsett att bereda vård åt obe-medlade eller mindre bemedlade sjuka, har förlagts till Solvik, nära Appelvikens, och kan f.n. mottaga 2 manliga och 10 kvinnliga patienter.

Stiftelsens angelägenheter handhas av en

styrelse, bestående av fem ledamöter och två suppleanter. Två av ledamöterna utses av Stockholms stadsfullmäktige, två av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka; ingenjör O. Hirsch, och efter hans död redaktör Axel Hirsch, är självskriven femte medlem av styrelsen. Då ingen av de båda sistnämnda längre är medlem av styrelsen, skall denne femte ledamot utses av styrelsens övriga ledamöter. Av styrelsesuppleanterna utses en av stadsfullmäktige och en av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka.

För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper utse stadsfullmäktige och styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka var sin revisor jämte suppleant. Såväl ledamöter som revisorer väljas för en tid av fyra år. Stadsfullmäktiges val av ledamöter för åren 1923—1926 ägde rum den 4 dec. 1922 (fyllnadsval den 1 april 1925) och av revisorer (för samma tid) den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Lindqvist, F. L., föreståndare; Müller, f. Svinhufvud, Gertrud T. B., fru.

Suppleant: Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hirsch, O. S., ingenjör (självskriven), ordf.; Elander, G. H., hospitalsläkare, Stenbeck, G. R., medicinalråd (utsedda av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleant: Hirsch, A., redaktör (utsedd av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923—1926 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Pettersson, K. A. L., kamrerare.

Suppleant: Östman-Sundstrand, L. Elisabeth, fru, stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Boström, Clara G., fröken.

Suppleant: Rodhe, Gertrud, kurator.

Direktionen för änke- och pupillkassan vid Stockholms stads verk och inrättningar.

Rörande denna kassa se sid. 301 och 349.

Styrelsen för Oscar och Maria Wiklanders understödsfond.

Stiftelsen, som upprättades år 1913 enligt testamenten den 11 maj 1894 och 7 dec. 1911 av byrådirektören Oscar Wiklander och hans

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sfvalda led. och rev.

maka Maria Wiklander, förvaltas av direktionen för statens järnvägars änke- och pupillkassa jämte tvänne av stadsfullmäktige utsedda personer. Ur densamma sker årligen utdelning till i behov av understöd varande, i Stockholms stad boende och mantalsskrivna änkor och oförsörjda döttrar efter avlidna delägare i statens järnvägars änke- och pupillkassa. Stiftelsens fond var ursprungligen 93,512 kr. och uppgick år 1924 till 114,357 kr.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande representer har ägt rum den 15 jan. 1923 och 20 mars 1924 (för obestämd tid).

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Juhlin Dannfelt, f. Gentile, Brita E., fru, stadsfullm.; Thunell, P., redaktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Allander, A. P., sekreterare; Eriksson, E. G. E., förste kontorsbiträde; Fogelmarck, Hj., överingenjör, vice ordf.; Jacobi, G., byråchef, kassadir.; Virgin, I., överdirektör, ordf.

Revisorer hos stiftelsen Konung Oscar I:s minne.

Denna av änkedrottning Josephina år 1873 stiftade välgörenhetsanstalt har till ändamål att åt mindre bemedlade fruntimmer av ståndsklassen, som äro ogifta eller änkor, bereda ett gott och fridfullt hem. Stiftelsen äger fastigheten Björngårdsgatan 23. Enligt § 7 i de av kungl. maj:t den 16 febr. 1877 fastställda stadgarna skola stiftelsens räkenskaper och förvaltning årligen granskas av tre revisorer, av vilka två utses av stadsfullmäktige och en av stiftelsens styrelse.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Cederborg, A., direktör, stadsfullm:s ordf.; Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.

Övriga revisor.

Stjernstedt, N. F., frih., kammarherre (utsedd av stiftelsens styrelse).

Revisorer hos stiftelsen för gamla tjänarinnor.

Stiftelsen, som genom enskild offervillighet upprättades år 1883, har till uppgift »att åt trogna kvinnliga tjänare, tillhörande Stockholms kommun, på deras ålderdom eller vid inträffad långvarig sjuklighet eller olycksfall dessförrinnan antingen bereda fri bostad med värme och lyse

ävensom tillfällig sjukvård samt i händelse av behov jämväl något årligt underhållsbidrag eller ock uteslutande penninghjälp såsom livstids pension». Stiftelsen äger bl. a. fastigheterna Surbrunnsgatan 55 och Vanadisvägen 26, i vilken senare fastighet stiftelsens hem är beläget. — Enligt § 8 i stiftelsens stadgar av den 25 maj 1915 äga stadsfullmäktige på grund av en till stiftelsen gjord donation årligen utse en revisor, jämte en suppleant, för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Grönwall, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm. Suppleant: Hedin, Alma I. S., föreståndarinna.

Övriga revisorer

(utsedda av stiftelsen).

Dandenell, O. A. A., kamrerare; Åman, G., kamrerare.

Suppleanter: de Perre, A. E. G. F. C., kassör; Berwald, F. R., fil. dr.

Styrelsen för stiftelsen Fredric Eens minne.

Stiftelsen, som tillkommit år 1912 genom testamente av grosshandlaren Fredric Een och hans maka, har till ändamål att bereda bostad på billiga villkor åt obemedlade ensamstående kvinnor och huld och vård åt deras barn, huvudsakligen till sådana arbetande mödrar, som efter vistelse å barnbördshus, spädbarnshem och dylika inrättningar hava behov av skydd för sig själva och sina barn. Stiftelsens fond var ursprungligen 241,404 kr. och utgjorde den 31 dec. 1924 368,977:05 kr. Stiftelsen äger fastigheten Valhallavägen 38. Tillgångarna skola (enligt reglemente av den 13 mars 1912) förvaltas av en styrelse, bestående av tre personer, utsedda en av överståthållarämbetet, en av stadsfullmäktige och en av fattigvårdsnämnden jämte lika många suppleanter för en tid av tre år. För den årliga revisionen utse stadsfullmäktige två revisorer med lika många suppleanter.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot förordnades den 1 dec. 1924 för åren 1925—1927 och av revisorer den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Hellström, f. Kullberg, E. S. E. (Lilly), fru. Suppleant: Lindhagen, Anna J. J., barnavårdsinspektör.

Övriga ledamöter.

von Heideken, G. G., vice häradsförvaldning (utsedd av överståthållarämbetet), ordf.; Nordfeldt, A. G., fattigvårdsinspektör (utsedd av fattigvårdsnämnden).

Suppleanter: **Öhman**, A., advokat (utsedd av överståthållarämbetet); **Wedberg**, Ebba Ch., fröken (utsedd av fattigvårdsnämnden).
Sekreterare och kassaförvaltare: **Engellau**, I. L., advokat.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Billing, J. M. A., stadsrevisor; **Eén**, O. B. L., föreståndare.

Suppleanter: **Grönvall**, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm.; **Lundberg**, Bertha J., yrkeskollärarinna.

Styrelsen för stiftelsen Wilhelm Govenii minne.

Stiftelsen, som tillkommit år 1903 genom testamentet av bruksägaren Wilhelm Govenius och hans maka, har enligt av kungl. maj:t den 23 mars 1906 fastställt reglemente, till ändamål att inom Stockholms stads område uppföra sunda och tjänliga byggnader, vilka på billiga villkor skola uthyras till bostäder åt för arbetsamhet och ordentlighet kända, obemedlade personer med hemotstånd i Stockholm och tillhörande arbetsklassen, med företrädare för de mest behövande och därvid i främsta rummet änkor med deras barn. Stiftelsen äger numera fastigheterna Volmar Yxkullsgatan 41, Hälsingegatan 14—16 och Nybrogatan 55.

I styrelsen välja överståthållarämbetet, stadsfullmäktige och fattigvårdsnämnden vardera en ledamot; de tre sålunda valda välja två. Dessutom välja stadsfullmäktige för granskning av stiftelsens förvaltning och räkenskaper två revisorer och två revisorssuppleanter.

Av stadsfullmäktige valdes ledamot senast den 6 dec. 1920 för tiden 1921—1925 och revisorer den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Johansson**, f. Franzén, Katy, fru.

Övriga ledamöter.

Bohman, H. E. M., f. d. justitieråd, ordf. (utsedd av fattigvårdsnämnden); **Öhman**, G. A., ingenjör (utsedd av överståthållarämbetet); **Hansson**, E., byggmästare, **Österdahl**, H. M., direktör (utsedda av övriga ledamöter).

Sekreterare och redogörare: **Hernlund**, C. A. V., byrådirektör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; **Jakobsen**, U. G. W., roteman.

Suppleanter: **Kullberg**, Elisabeth M. C., fröken; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.

Styrelsen för föreningen Söderhem, u. p. a.

Föreningen Söderhem, som bildades i sept. 1914 har till ändamål att mot ersättning bereda tillfällig bostad och annan omvårdnad åt män.

Föreningen har inrättat och omhänderhåller driften av ungarshotell i Stora Glasbruksgatan 25, Köpmangatan 15 och Södermannagatan 2 (en del av den s. k. Sivertska kasernen). Antalet disponibla platser i dessa hotell uppgår tillsammans till omkring 800.

Efter framställning från ungarshotellkommittén (Bih. 1924: nr 9) godkände stadsfullmäktige den 30 juni och 15 sept. 1924 avtal angående försäljning till föreningen av mark i kv. Vale vid Hagagatan och i kv. Fatbursholmen mindre vid Skänegatan. Enligt avtalen skall föreningen å det förra området uppföra ett ungarshotell för 98 personer och å det senare ett ungarshotell med 414 platser, varjämte föreningen åtagit sig att handhåva driften av dessa hotell. För byggnadernas uppförande har staden tillhandahållit sekundärkredit i form av amorteringslån.

Genom ovan nämnda avtal hava stadsfullmäktige berättigats att utse dels en ledamot och en suppleant i föreningens styrelse, dels en revisor jämte suppleant för granskning av styrelsens förvaltning (Utl. 1924: nr 248 och 287).

Stadsfullmäktiges val av styrelseledamot för tiden till 1926 års ordinarie sammanträde ägde rum den 1 dec. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Tengdahl, K. A., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm:s 1:e vice ordf.

Suppleant: **von Schultz**, f. Wedin, Sigrid E., fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Alfvén, K. A., prakt. läkare; **Gard**, A. F., advokat, verkst. direktör, kassaförvaltare och hotellföreståndare; **Lundegårdh**, D., arkitekt; **Schmidt**, E., föreståndare; **Svedelius**, C., rektor, ordf.

Suppleanter: **Billström**, J. M., prakt. läkare; **Aspmann**, Maria E., rektor; **Schelin**, K. W. J., redaktör.

Av stadsfullmäktige utsedda revisorer.

Utses första gången i januari 1926 för granskning av räkenskaper och förvaltning för tiden efter den 1 jan. 1925.

Revisorer hos aktiebolaget Stockholms arbetarehem.

I sammanhang med försäljning av vissa områden i kv. Storken till uppförande av bostadshus

Sfvalda led. och rev.

Sf- valda led. och rev.

åt mindre bemedlade förbehöllo sig stadsfullmäktige den 18 dec. 1891 och 18 nov. 1895 rätt att utse en revisor att deltaga i granskningen av ifrågavarande byggnadsföretags — det år 1892 bildade aktiebolaget Stockholms arbetarehem — räkenskaper och förvaltning. Bolaget äger numera nio av detsamma uppförda bostadshus på Norrmalm, Östermalm och Kungsholmen och har för sina hyresgäster vidtagit åtskilliga åtgärder av social omvårdnad.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Törnberg, A. O. O:son, förste reparatör.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Cederström, R. S. C. T., frih., hovmarskalk;
Lindroth, C. A., vice konsul.

Revisorer hos aktiebolaget Hemtrefnad.

Stadsfullmäktige beslöt den 1 febr. 1906 bemyndiga drätselnämndens första avdelning att försälja vissa områden i kv. Rapphönan (numera kv. Orren) till uppförande av bostadshus för självförsörjande kvinnor, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige medgäves rätt att utse en revisor att deltaga i granskningen av byggnadsföretagets räkenskaper och förvaltning. För förvaltningen av fastigheten — Östermalmsgatan 11 — bildades s. å. aktiebolaget Hemtrefnad.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Löfgren, A., sekreterare.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Alexanderson, E. A. G., f. d. domänfiskal; **Myrin, Edith**, kassör.

Revisorer hos bostadsaktiebolaget Vanadislunden.

I ett av stadsfullmäktige den 22 juni 1903 godkänt kontrakt ans. försäljning till bostadsaktiebolaget Vanadislunden av en tomt i kv. Geten stadgades bl. a. rätt för stadsfullmäktige att utse en revisor att deltaga i granskningen av det ifrågavarande byggnadsföretagets räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Berndtson, C. F., verkställare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Dickson, Ch. R., bankdirektör; **Kälén, Ellen**, fröken.

Styrelsen m. m. för Stockholms kooperativa bostadsförening, u. p. a.

Med godkännande av stadgar för föreningen beslöt stadsfullmäktige den 15 maj 1916 till densamma upplåta tomtmark samt tillika att iklåda staden viss garanti för lån mot inteckningar i föreningens fastigheter. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens förtroenderåd och en i dess styrelse ävensom en revisor. Övriga ledamöter och revisorer utses av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter jämte suppleanter ägde rum den 3 dec. 1923 (för tiden från 1924 års till 1926 års årsmöte) och av revisor den 21 jan. 1924 (fyllnadsval den 16 febr. 1925).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i styrelsen.

***Larson, N. G.**, byggnadsingenjör.

Suppleant: ***Thelander, C. T. F.**, ingenjör.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i förtroenderådet.

***Virgin, I.**, överdirektör.

Suppleant: ***Magnusson, A. E.**, byggmästare, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

Björklund, C. G., journalist, stadsfullm., ordf.; **Eriksson, E. G. E.**, järnvägstjänsteman; **Ferm, A. V.**, snickare, stadsfullm., vice ordf.; **Fredriksson, E. A.**, filare, sekr.; **Karlsson, E.**, elektriker; **Persson, M. E.**, verkställare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 och 1925 års förvaltning och räkenskaper utsedd revisor.

Juhlin Dannfelt, f. Gentile, Brita E., fru, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Eklund, K., tjänsteman; **Mathison, K.**, förman.

Styrelsen m. m. för bostadsföreningen Framtiden, u. p. a.

Den 7 maj 1917 beslöt stadsfullmäktige att åt bostadsföreningen Framtiden u. p. a. — vars stadgar äro avfattade i överensstämmelse

med av stadsfullmäktige den 15 maj 1916 gillade mönsterstadgar för vissa allmännyttiga bostadsföreningar (jfr Bih. nr 68 för år 1916) — ikläda sig garanti för vissa av föreningen upptagna byggnadslån mot inteckningar i dess för ifrågavarande lån uppförda byggnader jämte förvärvad tomtträtt. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens styrelse och en i dess förtroenderåd, båda med var sin suppleant, ävensom en revisor. Övriga ledamöter och revisorer äro utsedda av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter jämte suppleanter (för tiden från 1925 års till 1927 års årsmöte) ägde rum den 1 dec. 1924 och av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i styrelsen.

Löfgren, A., sekreterare, ordf.

Suppleant: **Juhlin Dannfelt, f. Gentele, Brita E.**, fru, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i förtroenderådet.

Kilbom, K., ekonomichef, stadsfullm.

Suppleant: **Nilsson, J. P.**, direktör, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

Adling, A. A:son, byggnadsingenjör, kassör;
Ahlsén, G., bergsprängare, vice ordf.; **Dahlquist, G. L.**, målarmästare; **Jernberg, Chr.**, skrädderiarbetare, sekr.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1925 och 1926 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Billing, J. M. A., stadsrevisor.

Övriga revisorer.

Gustafsson, G. A. T., förgyllare; **Johansson, J. A.**, cementarbetare.

Styrelsen m. m. för bostadsföreningen Drivbänken, u. p. a.

Den 2 juni 1919 beviljade stadsfullmäktige aktiebolaget Stockholms tomtträttskassa ett byggnadskreditiv av intill 900,000 kr. för uppförande av s. k. radhus i Äppelviken, under villkor bl. a. att stadgarna för den bostadsförening, till vilken bostadshuset kunde komma att överlåtas, skulle vara i huvudsaklig överensstämmelse med de av stadsfullmäktige den 15 maj 1916 godkända mönsterstadgar för bostadsföreningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 juli 1920 anhöll bostadsföreningen Drivbänken u. p. a., under anförande att föreningen, som bildats för övertagande av ifrågavarande radhuskomplex, nu skulle träda i verksamhet, att stadsfullmäktige måtte förrätta i stadgarna avsedda,

på stadsfullmäktige ankommande val. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens styrelse och en i dess förtroenderåd jämte suppleanter för båda, ävensom en revisor. Val av övriga ledamöter och revisorer förrättas av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter (för tiden från 1924 års till 1926 års årsmöte) ägde rum den 3 dec. 1923 (fyllnadsval den 21 jan. 1924) och senaste val av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i styrelsen.

**Englund, E. W.*, aktuarie, stadsfullm.

Suppleant: **Lidman, C.*, andre folkskollinspektör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i förtroenderådet.

**Wretling, E. P.*, civilingenjör.

Suppleant: **Nyström, C. O. A.*, överstelöjtnant, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

Finné, W., civilingenjör; **Wallberg, G. G.**, advokat, ordf.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 och 1925 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Andersson, B. T. A., handlande.

Övriga revisorer.

Jonsson, B., ingenjör; **Samuelsson, J.**, ingenjör.

Sakkunniga vid brandsyn.

Se under brandväsendet (sid. 219).

Städernas allmänna brandstodsbolags kommitté för Stockholm.

Enligt § 13 i kungl. maj:ts reglemente för städernas allmänna brandstodsbolag den 31 dec. 1918 skall på varje ort, där bolaget utövar försäkringsverksamhet, finnas en kommitté, bestående av minst tre, högst fem ledamöter, av vilka styrelsen för bolaget utser en; de övriga, vilka böra vara förfarna i värdering av byggnader, jämte två suppleanter utses, företrädesvis bland bolagets delägare, i stad av stadsfullmäktige för ett år.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 3 dec. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; **Mag-nusson, A. E.**, byggmästare, stadsfullm.; **Pehr-**

Sf. valda led. och rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

son, J. P., förtroendeman, stadsfullm.; **Söderlund**, O. S., kakelugnsmakare.

Suppleanter: **Adling**, A. A:son, byggnadsingenjör; **Berggren**, C. D., kontorschef.

Av styrelsen utsedd ledamot.

Jonsson, A., försäkringsstjänsteman.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholms tomträttskassa.

Expedition: **stadshuset**, n. b., C.; t. »**stadshuset**»; *expeditionstid:* 10—2,30.

Aktiebolaget Stockholms tomträttskassa har till ändamål att mot säkerhet av inteckning i tomträtter utlåna penningar för att befrämja uppförande av bostäder på Stockholms stad tillhörig mark. För detta ändamål äger bolaget rätt att mot obligationer upplåna erforderliga medel intill högst 20 gånger det inbetalta kapitalets storlek. Staden har iklätt sig garanti för kassans obligationer. Stadsfullmäktige beslöt den 27 april 1916 förvärva aktiemajoriteten i kassan, i samband varmed genomfördes en ändring i bolagsordningen i syfte att tillförsäkra staden större inflytande på kassans ledning. Bolagets aktiekapital utgör f. n. 1,250,000 kr. och summan av de obligationer, för vilka staden tecknat garanti, uppgår till 22 milj. kr.

Jämlikt § 7 i den för bolaget den 25 sept. 1908 fastställda bolagsordning äga stadsfullmäktige att, så länge stadens garanti för bolagets obligationer varar, utse en ordinarie ledamot och en suppleant i styrelsen samt jämlikt § 8 en revisor och suppleant för denne.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 1 dec. 1924 för tiden från 1925 års till 1926 års ordinarie bolagsstämma samt av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Lamm, H. F., grosshandlare, vice ordf.

Suppleant: **Tinggren**, G. A., tillsyningsman.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Berglund, J. E., kassör; **Bohman**, H. E. M., f. d. justitieråd, ordf.; **Thorberg**, J. A. J., landsorganisationens ordförande, stadsfullm.; en vakant.

Suppleanter: **Stäel von Holstein**, Ch. Mathilda, advokat; **Wiberg**, E. A., förtroendeman.

Verkst. dir.: **Nilsson**, K. M.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1925 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Persson, P. G., faktor, stadsfullm.

Suppleant: **Brunzell**, O., möbelhandlare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av bolagsstämman).

Påhlman, A. E., stadsingenjör; **Åbergsson**, Anna M. A., assistent.

Suppleant: **Ekström**, A. I. F., fabrikör.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholmssystemet.

Enligt förordningen av den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, som trädde i kraft med 1919 års ingång, skall styrelse för bolag, som fått åt sig upplåten rätt till handeln med rusdrycker, utses i Stockholm sålunda, att en styrelseledamot utses av kontrollstyrelsen, två styrelseledamöter av bolagets delägare och två av stadsfullmäktige. På enahanda sätt utses jämväl suppleanter. Av revisorerna utses två av kontrollstyrelsen och en av delägarna i bolaget. Enligt överståthållarämbetets resolution den 6 juni 1924 utövar ab. Stockholmssystemet under åren 1925—1927 rätten till utskänkning och utminuterung av spritdrycker, vin och öl i Stockholm. (Samma bolag har jämväl tidigare, under åren 1919—1924, innehaft ifrågasvarande koncession samt, under åren 1914—1918, koncession å försäljning av brännvin i Stockholm.)

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i styrelsen för åren 1925—1927 skedde den 1 dec. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Kinmanson, H. S., byrådirektör, stadsfullm.; **Sjöström**, Chr., kontorschef, stadsfullm.

Suppleanter: **Carlsson**, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; **Gustafson**, Hj. A., journalist, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bergenholtz, F. E., generalkrigskommissarie, ordf. (utsedd av kontrollstyrelsen); **Bratt**, I., med. dr.; **Lagerbjelke**, J. G., greve, byråchef (utsedda av bolagsstämman).

Suppleanter: **Lindqvist**, F. L., föreståndare, vice ordf. (utsedd av kontrollstyrelsen); **Peyron**, A. E., kanslisekreterare, verkst. dir.; **Rosenborg**, O. E., vice verkst. dir. (utsedda av bolagsstämman).

Børsstyrelsen.

Expedition: **börshuset**, St.: t. 206 56 (börshuset), 15 68, 56 38, 177 76, 206 50; *expeditionstid:* 9,30—4,30.

Enligt lägen om fondkommissionsrörelse och fondbörsvärksamhet den 16 maj 1919 samt børsordningen för Stockholms fondbörs den 23 april 1920 skall för ledningen och förvaltningen av

fondbörsens verksamhet finnas en särskild börsstyrelse. Styrelsens ordförande jämte suppleant för honom utses av kungl. maj:t. Övriga ledamöter väljas till en fjärdedel av de bankaktiebolag och solidariska bankbolag, som äro medlemmar av fondbörsen, till en fjärdedel av övriga börsmedlemmar, till en fjärdedel av stadsfullmäktige och till den återstående fjärdedelen av handelskammaren. Suppleanter till lika antal utses av envar av de fyra valkorporationerna. Valperioden är högst två år. Börsstyrelsen tillsätter för utövande av den dagliga ledningen och förvaltningen av fondbörsen en börschef.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter (för åren 1924 och 1925) ägde rum den 3 dec. 1923.

Ordförande.

(förrordnad av kungl. maj:t).

Lamm, H. F., grosshandlare.

Suppleant: Nilson, E. A., riksbanksfullmäktig.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Rissén, Hj. R., tullkassör; *Stendahl, S., grosshandlare.

Suppleanter: *Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.; *Magnusson, C. A., handlande.

Övriga ledamöter.

Rydbeck, J. O. E., bankdirektör, Wallenberg, M. L., bankdirektör (utsedda av bankbolagen); Indebetou, C. D. G., direktör, Lindström, P. Y., direktör (utsedda av övriga börsmedlemmar); Sachs, J. E., generalkonsul, Vinnersten, A. F., direktör (utsedda av handelskammaren).

Suppleanter: Bovin, K. A., bankdirektör, Stén, O. K. H., bankdirektör (utsedda av bankbolagen); Rydén, E., direktör, Öhman, E., bankir (utsedda av övriga börsmedlemmar); Bernström, E. A., direktör, Falkman, O. C. A., direktör (utsedda av handelskammaren).

Börschef: Belfrage, J. K. E.; börschefens ställföreträdare: Borell, E. M. V. N.; biträdande fondbörsledare och registrator: Fredin, G. E.

Styrelsen för Stockholms frihamnsaktiebolag.

Sedan arbetet med stadens frihamnsanläggning vid Lindarängen fortskridit så långt, att öppnandet av den provisoriska frihamnen var nära förestående (se sid. 204), beslöt stadsfullmäktige den 2 juni 1919 att utarrendera frihamnsanläggningen åt ett för ändamålet bildat bolag, Stockholms frihamnsaktiebolag, i enlighet med ett upprättat avtal angående överlåtelse

på bolaget av rätten att driva stadens provisoriska frihamn. Den 20 sept. 1919 lämnade kungl. maj:t sitt medgivande till överlåtelsen, som avsåg en tid av fem år från tillträdet, vilket ägde rum den 10 okt. 1919. Avtalet med bolaget uppsades av staden att upphöra den 10 okt. 1924. Sedermera träffades dock överenskommelse om avtalets förlängning till den 1 jan. 1925.

Sedan förhandlingar angående nytt avtal med frihamnsbolaget upptagits men icke lett till något resultat, beslöt stadsfullmäktige den 10 nov. 1924 lämna sin medverkan till bildandet av ett nytt aktiebolag, vars aktiekapital till övervägande del skulle tecknas av staden, samt att å nämnda bolag överlåta rätten att driva frihamnen under en tid av fem år, räknat från den 1 jan. 1925. Kungl. maj:t lämnade sitt tillstånd härtill den 19 dec. 1924. Frihamnsbolaget har till uppgift att ombesörja frihamnens drift; för sådant ändamål äger det nyttjanderätt till det härför avsedda frihamnsområdet med alla dess byggnader och anläggningar. (De alltjämt pågående arbetena med frihamnsanläggningens fortsatta utbyggnad utföras däremot av frihamnsnämnden.)

Enligt för det nya frihamnsaktiebolaget — vilket antagit namnet »Stockholms frihamnsaktiebolag», sedan det äldre bolaget förändrat sitt namn till »aktiebolaget Porto liber» — den 6 dec. 1924 antagen bolagsordning skall aktiekapitalet utgöra 500,000 kr. Därav hava 499,500 kr. tecknats av Stockholms stad. Bolagets styrelse består av sju ledamöter med tre suppleanter, av vilka två ledamöter och en suppleant utses av bolagsstämman samt fyra ledamöter jämte två suppleanter av stadsfullmäktige, därav minst två ledamöter bland hamnstyrelsens ledamöter eller suppleanter. Därjämte är hamnstyrelsens ordförande självskriven ledamot av bolagets styrelse. Såväl styrelseledamöter som suppleanter, utom ordföranden i hamnstyrelsen, väljas för ett år i sänder. Hamndirektören äger närvara vid styrelsens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. För revisionen äga stadsfullmäktige och bolagsstämman att tillsätta var sin revisor jämte suppleant.

Ordinarie bolagsstämma skall hållas en gång om året före maj månads utgång. Åt drätsel-nämnden har uppdragits att å bolagsstämma rösta för stadens aktier.

Stadsfullmäktiges val av styrelseledamöter för år 1925 ägde rum den 1 dec. 1924. Val av revisor för granskning av räkenskaper och förvaltning dels för det äldre bolaget (ab. Porto liber) för tiden från 1924 års till 1925 års ordinarie bolagsstämma, dels för det nya bolaget för tiden till nästinstundande bolagsstämma ägde rum den 19 jan. 1925.

Rörande styrelseledamöterna i det äldre bolaget (ab. Porto liber) för tiden till 1925 års bolagsstämma, se 1924 års kommunalkalender.

Sf-
valda
led.
och
rev.

Sf-valda led. och rev. *Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.*

Eckqvist, C. J., inspektör, stadsfullm., vice ordf.; **Forsberg**, E. V., direktör, stadsfullm.; **Gustafson**, H. A., journalist, stadsfullm.; **Liander**, M. E., grosshandlare, stadsfullm.

Suppleanter: **Andersson**, E. V., förrädmästare, stadsfullm.; **Hagelquist**, K. F. P., sjökapten, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Åkerman, G. R. J., borgarråd, stadsfullm., ordf. (självskr. såsom ordf. i hamnstyrelsen); **Indebetou**, E. A., direktör, **Johansson**, A., direktör (utsedda av bolagsstämman).

Suppleant: **Almström**, K. W., disponent (utsedd av bolagsstämman).

Verkst. dir.: **Stendahl**, O., civilingenjör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige utsedd revisor för granskning av räkenskaper och förvaltning dels för det äldre bolaget (ab. Porto liber) för tiden från 1924 års till 1925 års ordinarie bolagsstämma, dels för det nya bolaget för tiden till nästinstundande bolagsstämma.

Tengdahl, K. A., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm:s l:e vice ordf.

Suppleant: **Thelander**, C. T. F., ingenjör.

Övrig revisor

(utsedd av bolagsstämman).

Berghman, I., grosshandlare.

Suppleant: **Söderberg**, C., grosshandlare.

Styrelsen för bron Ropsten—Lidingön (Lidingöbrostyrelsen).

Brostyrelsens kontor i staden: Birgerjarls-gatan 27, C., t. 126 04; kontorstid: 2—4; kontor vid Ropsten: t. 754 51.

Jämlikt § 4 i ett mellan Stockholms stad och Lidingö köping den 16 okt. (6 nov.) 1916 träffat avtal, med tillägg och ändringar den 17 (20) okt. 1921, 19 dec. (29 okt.) 1923 och 30 juni (22 sept.) 1924, om utförande av en broanläggning över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingön skall anläggningens utförande och framtida drift ombesörjas av en brostyrelse. Denna skall bestå av en ordförande jämte suppleant, utsedd av kungl. maj:t, samt tolv ledamöter, valda för fyra år, hälften av Stockholms stadsfullmäktige och hälften av Lidingö kommunalfull-

mäktige. Från vardera kommunen utses fyra suppleanter. Vardera kommunen utser även en revisor med en suppleant.

Senaste val till styrelsen (för åren 1925—1928) förrättades av Lidingö kommunalfullmäktige den 22 dec. 1924 och av Stockholms stadsfullmäktige den 1 dec. 1924. Stadsfullmäktiges senaste val av revisor ägde rum den 19 jan. 1925.

Ordförande.

***Hansen**, F. V., generaldirektör.

Suppleant: ***Wijnbladh**, O. J. F., f. d. överdirektör.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Hasselquist, N., fastighetsdirektör; **Kreüger**, H., professor, stadsfullm.; **Tengdahl**, K. A., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm:s l:e vice ordf.; **Thelander**, C. T. F., ingenjör; **Törnberg**, A. O. O:son, förste reparatör; **Vinberg**, S. W., hamndirektör.

Suppleanter: **Elméus**, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; **Engman**, V. D., förman; **Gustafson**, H. A., journalist, stadsfullm.; **Liander**, M. E., grosshandlare, stadsfullm.

Av Lidingö köpings kommunalfullmäktige utsedda ledamöter.

Dalén, N. G., direktör; **Holm**, O. F., uppbördsman; **Markman**, A. F., förste sekreterare **Petersson**, G. A., f. d. president; **Schlyter**, R. R:son, civilingenjör; **Thorngren**, K., direktör.

Suppleanter: **Ljungdahl**, G. S., fil. dr.; **Skårman**: H., byggnadschef; **Sohlman**, R., kommerseråd. **Nilsson**, G., bagare.

Sekreterare: **Malm**, F., byråchef.

Byggnadsutskott.

Ordf. och hans suppl. samt hrr **Hasselquist**, **Kreüger**, **Vinberg**, **Schlyter**, **Skårman** och **Thorngren**.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Hagelquist, K. F. P., sjökapten, stadsfullm.

Suppleant: **Kumlander**, K. F., statistikförrare.

Övrig revisor

(utsedd av Lidingö köpings kommunalfullmäktige).

Stjernspetz, A., banktjänsteman.

Suppleant: **Tottie**, H. K. H., sekreterare.

Arbetschef och kontrollant vid brobyggnadsarbetet.

Nordendahl, E. H., civilingenjör.

Mälarens regleringskommission.

Närmast med anledning av Mälarens abnormt höga vattenstånd våren 1924 bildades s. å. på initiativ av regeringen en särskild kommission, benämnd Mälarens regleringskommission, med uppgift att efter förberedande undersökningar och utredningar utarbeta definitiv plan för Mälarens reglering jämte förslag till upprensningar och regleringsanordningar i de Mälarens utlopp, som kunna komma i fråga, att beräkna nyttan av regleringen för olika intressenter ävensom kostnaderna för regleringen och dessas skäliga fördelning samt att framlägga förslag till den organisation av intressenterna i regleringsföretaget, som påkallas av regleringsfrågans behandling vid domstol, ävensom till anskaffande av erforderliga medel för regleringens genomförande.

Kommissionen består av en av kungl. maj:t utsedd ordförande samt 14 representanter för av regleringen intresserade kommuner och korporationer. Stockholms stad har två representanter, som utsågos av stadskollegiet den 27 juni 1924.

Av stadskollegiet utsedda ledamöter.

Karlsson, W. E., borgarråd, stadsfullm.; **Vinberg, S. W.**, hamndirektör.

Övriga ledamöter.

Murray, W., landshövding, ordf. (utsedd av kungl. maj:t); **Lindblad, E. A.**, domänintendent (utedd av domänstyrelsen); **Ekwall, A.**, tf. överingenjör (utsedd av vattenfallsstyrelsen); **Ekdahl, O. Z.**, byråchef (utsedd av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen); dessutom 9 ledamöter utsedda av resp. städerna Västerås, Köping och Södertälje, Stockholms, Uppsala, Västmanlands och Södermanlands läns hushållningssällskap samt Sveriges industriförbund och Stockholms norra förstäders kommuners kanalkommitté.

Dessutom *suppleanter* för vissa av ovan nämnda ledamöter.

Sekreterare: **Alrutz, O. R.**, advokat; tekniskt biträde: **Lawski, L. J. S.**, tf. förste byråingenjör.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholms spårvägar.

Efter förhandlingar mellan drätselnämndens första afdelning och ett bankkonsortium beslöt stadsfullmäktige den 30 juni 1915 lämna stadens medverkan till bildande av ett aktiebolag för övertagande och trafikering av de norra spårvägarna efter den dåvarande koncessionistidens utgång med 1916 års slut. Bolagsordning fastställdes av kungl. maj:t den 19 nov. 1915. Aktiekapitalet skulle utgöra minst 12 och högst 36 milj. kr. i aktier à 50 kr., fördelade à tvenne grupper, serien A och serien B med lika

stort antal aktier. Hela serien B, med ett värde av 12 milj. kr., tecknades av Stockholms stad och likviderades genom upplåtande av koncession å driften åt bolaget. Aktierna i denna serie medföra viss företrädesrätt till utdelning.

Genom avtal med Stockholms södra spårvägsaktiebolag, vilket av stadsfullmäktige godkändes den 18 mars 1918, övertog ab. Stockholms spårvägar även södra spårvägarna samt tillståndet att anlägga och trafikera spårvägar å Södermalm, vilket tillstånd samtidigt utsträcktes att gälla t. o. m. år 1956. För likvidering av köpet utökades bolagets aktiekapital från 24 till 29,6 milj. kr. varvid hälften av de nytvågnas aktierna tillföll staden. Dessutom utgavs i och för ersättning för koncessionens förlängning ytterligare 1,9 milj. kr. i aktier, vilka uteslutande tillföll staden.

Under år 1920 inköpte bolaget även södra förstadshanan.

Efter förhandlingar med representanter för de enskilda aktieägarna beslöt stadsfullmäktige den 29 mars 1920 godkänna ett avtal om förvärf även av aktierna av serien A. Härigenom innehar staden numera praktiskt taget hela äganderätten till spårvägsbolaget med dess fasta och lösa tillgångar.

Bolagets styrelse består av sju ledamöter med lika många suppleanter, valda för tre år i sänder. Tre ledamöter och lika många suppleanter utses direkt av stadsfullmäktige, de övriga av aktieägarna å bolagsstämma (varvid aktie av serien B berättigar endast till $\frac{1}{20}$ röst; stadens samlade rösträtt utövas vid bolagsstämman av ett av drätselnämnden utsett ombud). Enligt överenskommelse mellan stadskollegiet och spårvägsbolagets styrelse hava två representanter för stadskollegiet (borgarråden för finans- och fastighetsärenden) erhållit rätt att närvara vid styrelsens sammanträden. För granskning av styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper utses årligen tre revisorer med lika många suppleanter, därav två av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter (för åren 1925—1927) ägde rum den 1 dec. 1924 samt av revisorer den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Folcker, J. F., generalagent, stadsfullm.; **Lindmark, C. A.**, skomakarmästare, stadsfullm.; 2:e vice ordf., vice ordf.; **Wallin, J. A.**, transportmästare, stadsfullm.

Suppleanter: **Erikson, G. O.**, kassör, stadsfullm.; **Forssberg, E. V.**, direktör, stadsfullm.; **Sjöström, Chr.**, kontorschef, stadsfullm.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Berglund, J. E., kassör; **Björklund, C. G.**, journalist, stadsfullm., ordf.; **Hallberg, I.**, direktör; **Hultman, G. H.**, civilingenjör, stadsfullm.

Sf.
(Sk.)
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Suppleanter: Almström, K. W., disponent; Lund, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm.; Persson, P. G., faktor, stadsfullm.; en vakant.
(Nytt val i april.)

Sekreterare och ombudsman: Hasselgren, C. L. L., advokat, notarius publicus.

Av stadsfullmäktige utsedda revisorer för granskning av räkenskaper och förvaltning för tiden från 1924 års till 1925 års ordinarie bolagsstämma.

Andersson, J. Edvin, ombudsman, stadsfullm.; Welin, K. G. A., f. d. trafikdirektör, stadsfullm.

Suppleanter: Carlsson, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övrig revisör

(utsedd av bolagsstämman).

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Suppleant: Ljungberg, K., ekonomidirektör.

Verkställande direktör.

Hellgren, A. G.

Kamrerare.

Westerberg, J. F. O.

Trafikchef.

Magnuson, E.

Maskiningenjör.

Engdahl, E. W.

Baningenjör.

Gripe, R. F.

Likvidatorer för Stockholms södra spårvägsaktiebolag i likvidation.

Stockholms södra spårvägsaktiebolag, i vilket staden år 1908 ingick som delägare (med rätt att utse två styrelseledamöter och en revisor), överlät år 1918 till ab. Stockholms spårvägar (se nedan) sin egendom och tillståndet att anlägga och trafikera spårvägar å Södermalm samt trädde därefter i likvidation.

Likvidatorer

(utsedda av bolagsstämman).

Hjortzberg, E. G., kapten; Lagerholm, O. W., f. d. fabriksidkare; Lundin, E., direktör; Nordwall, B. I. S., finanssekreterare; Welin, K. G. A., f. d. trafikdirektör, stadsfullm.; Östberg, G., kapten.

Järnvägsrådet.

Järnvägsrådet, vilket inrättats enligt kungl. brev den 1 nov. 1907, har till uppgift att avgiva yttrandet i de av kungl. maj:t till detsamma hän-

skjutna ärenden angående förhållandet mellan statens järnvägar och trafikanterna å dessa samt äger jämväl rätt att självt framställa förslag i dithörande frågor. Enligt kungl. brev till järnvägsstyrelsen den 17 aug. 1917 utses tre ledamöter av kungl. maj:t, fyra av ombud för hushållningssällskapen, en ledamot av stadsfullmäktige i var och en av städerna Stockholm, Göteborg och Malmö, fyra ledamöter av handelskammarmötet eller dess kommitté (av dessa skall en företrädare norrlandsintressen), en av Sveriges köpmannaförbund, en av Sveriges allmänna exportförening, en av Sveriges allmänna sjöfartsförening och Sveriges redareförening tillsammans, två av fullmäktige i järnkotoret, en av svenska trävaruexportföreningen, en av svenska trämasse- och svenska cellulosaforeningarna tillsammans, tre av Sveriges industriförbund (företrädande intressen, som ej representerats av ovan angivna industriföreningar) samt en av Sveriges hantverksorganisation. Valen avse numera en tid av ett år (det senaste valet enligt kungl. brev den 27 sept. 1924).

Val av stadsfullmäktiges representant för år 1925 ägde rum den 1 dec. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Kinmanson, H. S., byrådirektör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Antal: 24 (jfr ovan och statskalendern).

Styrelsen för Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 febr. 1898 inköpa sig garanti för ett obligationslån å högst 1,7 milj. kr., som skulle upptagas av Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige, så länge garantien varade skulle äga att insätta en ledamot i bolagets styrelse och utse en revisor för granskning av bolagets räkenskaper och förvaltning.

(Trafiken å bolagets järnväg ombesörjes av trafikaktiebolaget Stockholm—Nynäs, i vars ledning staden icke är representerad.)

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 1 dec. 1924 för tiden från 1925 års till 1926 års ordinarie bolagsstämma och av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Bergelmer, S. A. J., major, verkst. dir.; Bäckström, J. W., grosshandlare, ordf.; Sjögren, A. C. P., bruksdisponent, vice ordf.

*Av stadsfullmäktige för granskning
av 1924 års räkenskaper och för-
valtning utsedd revisor.*

Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av bolagsstämman).

Nathorst-Böös, E. J., vice häradshövding; Up-
mark, J., godsägare.

**Styrelsen för Stockholm—Västerås—
Bergslagens nya järnvägsaktiebolag.**

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 febr.
1898 har Stockholms stad iklätt sig garanti för
ett obligationslån å 5 milj. kr. åt Stockholm—
Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag,
under villkor bl. a. att stadsfullmäktige, så
länge garantien varade, skulle äga att tillsätta
en styrelseledamot och en revisor för granskning
av bolagets räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot
ägde rum den 1 dec. 1924 för tiden från 1925
års till 1928 års bolagsstämma (fyllnadsval den
1 april 1925) samt av revisor den 19 jan. 1925.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Wallin, J. A., transportmästare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Beskow, E. A., landshövding (utsedd av kungl.
maj:t); Kamph, A. O. L., verkst. dir.,
stadsfullm., Lundquist, C. F. E., disponent,
Murray, W., landshövding, vice ordf., Nach-
manson, J., bankdirektör, Rydbeck, J. O. E.,
bankdirektör, Tamm, H. S., riksgäldsfullmäktig,
ordf., Wrede, P. C. F. F:son, greve, rytt-
mästare (utsedda av bolagsstämman).

*Av stadsfullmäktige för granskning
av 1924 års räkenskaper och för-
valtning utsedd revisor.*

Wallin, J. A., transportmästare, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Beckius, A. M., länsassessor (utsedd av kungl.
maj:t); Fahlroth, J. H. S., landssekreterare,
Karlsson, J. O., borgmästare, Martin, Hj., in-
tendent (utsedda av bolagsstämman).

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Understödda institutioner.

Institutioner, vilka av staden understödjas.

Anm. Beträffande anslag för år 1925, som av stadsfullmäktige beviljats efter kommunalkalenderns slutredigering (början av april 1925), hänvisas till stadsfullmäktiges protokoll och kommunalberättelsen för år 1925.

Anstalter för undervisning och allmän kulturell verksamhet.

Allmänna läroverken.

Stadens bidrag år 1925: 995,450 kr.

Bidrag till lärarnas vid allmänna läroverken avlöning jämlikt kungl. brev den 20 november 1816: 15,000 kr.

Bidrag till avlöning åt manliga lärare i manlig slöjd vid de allmänna läroverken: 4,400 kr.

Hyresersättning till rektorer: 25,150 kr. Denna hyresersättning utgår för år 1925 med 3,700 kr. vid de högre allmänna läroverken och 3,450 kr. vid realskolorna; därest vederbörande rektor är mantalsskriven utom Stockholm, utgår ersättningen med respektive 1,700 och 1,600 kr.

Hyreshjälp till rektor vid Nya elementarskolan: 1,000 kr. Därest vederbörande är mantalsskriven utom Stockholm, utgår ersättningen med 700 kr.

Hyreshjälp till lektorer och adjunkter vid allmänna läroverken: 120,000 kr.

Hyreshjälp till ordinarie teckningslärare vid allmänna läroverken: 4,000 kr.

Hyreshjälp till ordinarie gymnastiklärare vid allmänna läroverken: 2,600 kr.

Hyreshjälp till ordinarie musiklärare vid allmänna läroverken: 1,200 kr.

Hyreshjälp till extra lärare och extra ordinarie lektorer vid allmänna läroverken: 22,000 kr.

Hyreshjälp till lektorer och adjunkter, teckningslärare, gymnastiklärare, musiklärare samt extra lärare och e. o. lektorer utgår allenast till den, som är mantalsskriven i Stockholm, eller som, från annan ort dit befordrad, där bosatt sig, men ännu icke hunnit bliva därstädes mantalsskriven.

Tillfällig hyreshjälp under år 1925 åt lärare vid allmänna läroverken: 35,000 kr.

Beräknad hyra för skollokaler: 433,100 kr.

Läroverkshusens underhåll: 141,000 kr.

Inventariers inköp och underhåll: 191,000 kr.

Högre flickskolor.

Stadens bidrag för första halvåret 1925: 110,000 kr. Bidrag till lönetillägg åt lärarinnor vid högre flickskolor: 30,000 kr. Bidrag till pensionering av lärarinnor vid de högre flickskolorna: 15,000 kr. Kommunal dyrtidshjälp för första halvåret 1925 åt lärarinnepersonalen vid högre flickskolor¹⁾.

Av det förstnämnda bidraget äro 55,000 kr. beviljade för första halvåret 1925 att tilldelas var och en av Afzelii elementarskola för flickor, Ateneum för flickor, Brummerska skolan, Detthowska skolan, Kungsholms elementarskola för flickor, Kungsholms läroverk för flickor, Lyceum för flickor, Lychouska skolan, Margaretaskolan, Nya elementarskolan för flickor, Oskarsskolan, Anna Sandströms skola, Anna Schultheis' skola, Södermalms högre läroanstalt för flickor, Wallinska flickskolan samt Ählinska skolan med enahanda belopp, som av statsverket äro tillerkända dessa skolor för samma tid, samt under villkor, att redogörelser för sålunda understödda skolors verksamhet under ifrågavarande tid, avfattade enligt av kungl. maj:t meddelade föreskrifter, avlämnas till stadskollegiet samt att stadens bidrag skall utbetalas på samma tider som statens.

Utöver nu nämnda bidrag utgår för första halvåret 1925, enligt stadsfullmäktiges beslut den 6 dec. 1920 och 15 dec. 1924, till verksamheten vid ovannämnda högre flickskolor ett ytterligare kommunalt bidrag å 55,000 kr.²⁾, motsvarande 20 % av det sammanlagda belopp, som, jämlikt kungl. kungörelsen den 22 juni 1920, skall av statsmedel såsom tillfällig löneförbättring utgå till lärarinnepersonalen vid ifrågavarande skolor.

¹⁾ Bidraget utgår ur ett anslag på 140,000 kr., som är gemensamt för högre flickskolor, samskolor, Stockholms samgymnasium, Beskowska skolan och Grevesmühliska samskolan (se nedan).

²⁾ Ur detta anslag utgår även bidrag för samma ändamål (med c:a 2,000 kr.) till Grevesmühliska samskolan (se nedan).

Anslaget till lönetillägg är beviljat för vart och ett av åren 1925—1927 och skall användas som bidrag till lönetillägg åt lärarinnor vid av kommunen understödda högre flickskolor; sådant bidrag utgår med hälften av det belopp, statsverket för samma ändamål tillerkänner dylik skola under samma tid, och utbetalas på samma tider som statens bidrag.

Anslaget till pensionering är beviljat för vart och ett av åren 1925—1927 och skall användas såsom bidrag till pensionering av lärarinnor vid av kommunen understödda högre flickskolor; sådant bidrag utgår enligt de grunder, som innefattas i kungl. kungörelsen den 23 dec. 1910 angående pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter, och utbetalas på samma tider som statens bidrag.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 15 dec. 1924 utgår för första halvåret 1925 åt lärarinorna i klasserna över de förberedande vid de ovan nämnda högre flickskolorna, samtidigt med utbetalningen av enligt kungl. kungörelsen den 29 juni 1921 av statsmedel utgående dyrtidstillägg, till samma lärarinnor kommunal dyrtidshjälp till sådant belopp, att det kommunala tillägget tillhopa med det statliga uppgår till vad som skulle hava tillkommit vederbörande jämlikt ovannämnda kungl. kungörelse, för så vitt hänsyn icke toges till den däri gjorda inskränkningen, att dyrtidstillägg allenast utgår på $\frac{2}{3}$ av lön och tillfälligt löneförbättring. Till lärarinnor i de förberedande klasserna vid ifrågakvarande flickskolor utgår dels en tillfällig löneförbättring för första halvåret 1925 å 900 kr., dels ock, under förutsättning att vederbörande skolor till dessa lärarinnor utöver en grundlön av 1,200 kr. utbetala dyrtidshjälp å nämnda grundlön, ökad med den av kommunala medel utgående tillfälliga löneförbättringen, enligt de grunder, som gälla för befattningshavare i statens tjänst, bidrag till sistnämnda dyrtidshjälp med det belopp, som skolorna härför hava utgivit utöver ett belopp av 1,500 kr. Till sådan lärarinna i de förberedande klasserna, som förrättar undervisning under sammanlagt minst 10 timmar per vecka, utgår löneförbättring och dyrtidshjälp av kommunala medel per veckotimme med ett belopp, som motsvarar $\frac{1}{30}$ av sammanlagda beloppet av den löneförbättring och dyrtidshjälp, som av kommunala medel utgår till lärarinna med full tjänstgöring i de förberedande klasserna.

Samskolor.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för första halvåret 1925¹⁾.

Dyrtidshjälp utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt

¹⁾ Bidraget utgår ur ett anslag på 140,000 kr., som är gemensamt för högre flickskolor, samskolor, Stockholms samgymnasium, Beskowska skolan och Grevesmühlska samskolan.

15 dec. 1924 till lärarinorna vid Sofi Almquists samskola, Palmgrenska samskolan och Whitlockska samskolan samt efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Stockholms samgymnasium.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för första halvåret 1925¹⁾.

Stockholms samgymnasium, som tillkom år 1902, har sina lokaler i huset Odengatan 41. Dyrtidshjälp utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 15 dec. 1924 och efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Beskowska skolan.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för första halvåret 1925¹⁾.

Beskowska skolan inrättades år 1867 och inflyttade år 1887 i eget hus, Engelbrektsgatan 9. Dyrtidshjälp utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 15 dec. 1924 och efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Grevesmühlska samskolan.

(Jfr sid. 256.)

Stadens bidrag år 1925: högst 19,800 kr.; dessutom extra bidrag för första halvåret 1925: ca 2,000 kr. (jfr not 2 å föreg. sid.).
Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för första halvåret 1925¹⁾.

Denna skola grundades år 1812 och verkade under större delen av 1800-talet som vanlig folkskola. Då folkskoleväsendet i staden nått en högre utveckling, omorganiserades skolan till en tvåårig, på folkskolans 7:e klass byggd fortsättningsskola, som 1905 ombildades till 3-klassig realskola. Skolans rektor erhöll 1908 rätt att anställa realskoleexamen med skolans egna lärjungar och dit hänvisade privatister. År 1910 utvidgades skolan med en fjärde klass och kan därigenom mottaga elever från folkskolans 6:e klass. Skolans lokaler äro fördelade på två hall, Brunnsgatan 13 och Malmkillnadsgatan 56—58.

Stadens ordinarie bidrag utgår dels med högst 15,000 kr. att användas till stadgad terminsavgift för varje elev från huvudstadens församlingar — utom Jakobs och Johannes, som förfoga över särskilda donationsfonder — åt vilken beredes friplats vid skolan, dels med enahanda belopp, som av statsverket för året beviljats till skolans allmänna verksamhet, dock högst 4,800 kr., under villkor att sistnämnda belopp skall utbetalas å samma tider som statens motsvarande bidrag samt att skolan skall vara underkastad den kontroll, folkskoleledningen bestämmer.

¹⁾ Se noten å vidstående spalt.

**Understödda in-
stitutioner.** Vidare utgår för första halvåret 1925, enligt stadsfullmäktiges beslut den 6 dec. 1920 och 15 dec. 1924, till skolan i dess egenskap av enskild mellanskola ett ytterligare kommunalt bidrag (beräknat till c:a 2,000 kr.), motsvarande 20 % av det belopp, som av statsmedel skall utgå såsom tillfällig löneförbättring till lärarinnepersonalen vid skolan (jfr ovan under högre flickskolor).

Slutligen utgår jämväl till lärarinnepersonalen vid Grevesmühlska samskolan (enl. stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 15 dec. 1924) kommunal dyrtidshjälp för första halvåret 1925 efter enahanda grunder, som gälla beträffande högre flickskolor (se ovan), dock med den begränsningen, att dyrtidshjälpens skall utgå med endast $\frac{1}{5}$ av det belopp, som skulle hava tillkommit vederbörande vid tillämpning av dessa grunder.

Skolan åtnjuter även statsbidrag.

Första dövtumskoldistriktet.

Stadens bidrag år 1925: 60,219 kr.

Lagen den 31 maj 1889 ang. dövtumundervisningen (med ändring den 14 juni 1918) indelar riket för dövtumundervisning i sju distrikt, det första omfattande bl. a. Stockholm (jfr sid. 256). § 34 i nämnda lag stadgar, att utgifterna för undervisning, lärares avlön, lärjungarnas underhåll, anskaffande av erforderliga lokaler för skolan, skolmöbler, undervisningsmateriel och vad i övrigt för skolan erfordras skall bestridas av skoldistriktet. Stadens bidrag utgår för år 1925 efter 14 öre per invånare. Från föräldrar, som icke äro medellösa, äger staden rätt att uppbära ersättning, beräknad efter 150 kr. per barn och år.

Första distriktets skola är belägen vid Manilla å Djurgården. Manilla dövtumskola leder sitt ursprung från allmänna institutet för dövtumma och blinda, som inrättades år 1809 och 1812 förlades till Manilla. Den nuvarande huvudbyggnaden uppfördes år 1864. Sedan år 1879, då avdelningen för blinda utskildes från institutet, har detsamma uteslutande varit avsett för dövtumma. År 1894 omorganiserades dövtuminstitutet, som därtill mottagit dövtumma från hela landet, i enlighet med 1889 års lagstiftning till dövtumskola för första skoldistriktet. Skolan har f. n. plats för 120 elever. Statsbidrag utgår med 250 kr. per år för varje elev, som åtnjuter underhåll vid skolan. För annan elev utgår statsbidraget med 125 kr. per år.

Stockholms högskola.

(Jfr sid. 252.)

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig avdelning för år 1925: högst 35,000 kr. (se villkoren nedan). Stadens bidrag till dyrtidshjälp och tillfällig löneförbättring för år 1925 åt högskolans professorer: 73,000 kr.

Stadens bidrag till meteorologiska stationer år 1925: 4,500 kr. (jfr nedan).

För upprättande i Stockholm av en högskola bildades 1869 Högskoleföreningen. Sedan föreningen mottagit en del donationer, antog den år 1877 stadgar för skolan, varefter föreläsningar började hållas år 1878. Understöd av staden erhöles 1879. Höstterminen 1881 inskrevos de första lärjungarna. Kungl. maj:t fastställde den 20 november 1903 grundstadgar för högskolan samt gav densamma examensrätt den 11 mars 1904 (för filosofiska examina) samt den 28 september 1907 (för juridiska examina). Högskolan är inrymd i egen byggnad, Drottninggatan 118. Antalet studerande vid högskolan utgjorde höstterminen 1924 1,197.

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig avdelning vid Stockholms högskola utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 dec. 1924 under tioårsperioden 1925—1934 med det belopp, som, efter det för ändamålet i första hand använts avkomsten av högskolans egna, för en sådan avdelning särskilt donerade medel samt inflytande terminsavgifter, därutöver erfordras för avdelningens vidmakthållande, dock högst 35,000 kr. Årligen, under villkor: att till högskolan kvartalsvis utbetalas en fjärdedel av stadens bidrag, sådant detsamma beräknats i ett av högskolans styrelse för varje år uppgjort och av drätselnämnden granskat statförlag; att med avseende å beräkandet av högskolans egna inkomster för den stats- och rättsvetenskapliga fakulteten skall iakttagas, att, därest högskolan erhåller donationer utan särskilt angivet ändamål, det skall tillkomma stadsfullmäktige att efter förslag av högskolans styrelse för varje fall bestämma, huruvida och i vilken omfattning sådana donationer skola avses för nyssnämnda avdelning; att, därest vid avslutandet av högskolans böcker visat sig, att högskolan i bidrag till den stats- och rättsvetenskapliga avdelningen av staden uppburit för något år mera, än som för årets utgifter behövs utöver det, som kunnat bestridas med högskolans egna, för ändamålet disponibla inkomster av räntor och influtna terminsavgifter för samma år, detta belopp skall till drätselnämnden redovisas, dock att därest brist något år under tioårsperioden uppkommer å avdelningens av drätselnämnden vederbörligen godkända stat, till täckande av denna brist må tagas i anspråk de under samma tioårsperiod redovisade överskott, samt att, ehuru anslaget beviljas f. n. allenast för åren 1925—1934, dock den del av anslaget, som tagits i anspråk såsom bidrag till någon under sagda tid av högskolans styrelse utnämnd professors avlönning och pensionering, får, i den mån högskolans egna för ändamålet tillgängliga inkomster icke förslå, av högskolan uppbäras för denne lärare personligen, så länge han på grund av sin berörda anställning är berättigad till lön eller pension från högskolan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 dec. 1924 utgår vidare av kommunala medel för år 1925, utöver vad högskolan av egna medel kan disponera härför, dels till högskolans samtliga profes-

sorer dyrtidshjälp efter enahanda grunder, som äro eller kunna bliva fastställda i sådant avseende för motsvarande befattningshavare vid statsuniversitetet, dels till en var av professorerna inom de matematisk-naturvetenskapliga och humanistiska avdelningarna provisoriskt lönetillägg enligt samma grunder, som gälla för professorerna vid statsuniversitetet (d. v. s. 900 kr. per år, därest vederbörande äger intill 10 års tjänstetid, samt 1,740 kr. per år vid längre tjänstetid). För ändamålet har anvisats ett anslag å 73,000 kr.

Den 15 dec. 1924 beslöt stadsfullmäktige därjämte dels utfästa sig att för tioårsperioden 1925—1934 bevilja högskolan ett bidrag å 25,000 kr. om året till täckande av de årliga merutgifter för högskolan, som bliva en följd av inflyttningen i den planerade nya byggnaden i kvarteret Bergsmannen större, att utgå från och med det år, under vilket högskolans stats- och rättsvetenskapliga och humanistiska avdelningar inflyttat i densamma, dock att under det första året, under vilket byggnaden toges i bruk, högskolan ej skall äga uppbära mer än en tolfdelad av anslaget för varje månad under tiden räknat från inflyttningsdagen till årets slut,

dels medgiva, att det för tioårsperioden 1915—1924 uppkomna överskottet å till högskolan utbetalta bidrag, som jämlikt stadsfullmäktiges beslut i högskolans böcker särskilt redovisats att användas för täckande av möjligen uppkommande brister i avdelningens i vederbörlig ordning godkända stater för senare år under nämnda tioårsperiod, finge av högskolan för den stats- och rättsvetenskapliga avdelningens behov disponeras såsom en särskild fond, vars årliga avkastning må användas för täckande av i framtiden uppkommande brister i avdelningens vederbörligen godkända stater, dock att i särskilt ömmande fall med stadsfullmäktiges medgivande jämväl del av kapitalet må få tagas i anspråk till täckande av engångsutgifter för ändamål av mera varaktig natur, samt att under nästkommande tioårsperiod för dylik brists täckande avkastningen av fonden ej må tagas i anspråk, förrän möjligen uppkommande överskott å avdelningens stater, som till drätselnämnden redovisats under tioårsperioden, kommit till användning.

Till meteorologiska stationer med självregistrerande instrument: anslag för år 1925 4,200 kr. Anslag för ifrågakvarande ändamål har sedan år 1907 ställts till Stockholms högskolas förfogande under villkor, att högskolans styrelse drager försorg om inköp av nödiga instrument och dessas uppsättning samt enligt gjort uttalande åtager sig: a) anställande av en vetenskapligt utbildad föreståndare med uppdrag att verkställa detaljanordningarna vid stationernas inrättande, att instruera erforderliga biträden och slutligen att, sedan stationerna äro färdiga, övervaka desamma, så att instrumenten nöjaktigt injusteras och därefter korrekt skötas så, att fullgoda och oavbrutna

observationsserier erhållas; b) mottagande och förvaring av observationsmaterialet; och c) tillhandahållande av detta observationsmaterial åt stadens tjänstemän och f. ö. kompetenta personer, som önska taga del därav.

Understödda institutioner.

Institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning i Stockholm.

(Jfr sid. 253.)

Stadens bidrag år 1925: 13,000 kr.

Till stipendier åt befattningshavare i stadens tjänst för studier vid institutet: 3,500 kr.

På grund av det alltmer framträdande behovet av en läroanstalt för fackmässig utbildning å det socialpolitiska och det kommunala livets områden, där ordnade utbildningsmöjligheter förut saknats, samt för främjande av systematisk vetenskaplig verksamhet inom dessa områden, tog centralförbundet för socialt arbete (se sid. 290) år 1920 initiativ till inrättande av ett socialpolitiskt och kommunalt institut i Stockholm. Stockholms stadsfullmäktige beslöt den 18 okt. 1920 understödja institutets igångsättande och verksamhet (se nedan) samt anvisade lokaler för detsamma (Myntgatan 4). Sedan kungl. maj:t den 3 dec. 1920 fastställt institutets grundstadgar, kunde verksamheten börja i januari 1921. Nya grundstadgar fastställdes av kungl. maj:t den 13 okt. 1922.

Undervisningen vid institutet är av högskolenatur samt består av föreläsningar och seminarieövningar. Utbildningen omfattar minst ett läsår, fördelat på tre terminer. Dessutom förekomma fristående specialkurser inom olika områden. Arbetet är uppdelat på tre linjer, en socialpolitisk, en kommunal och en samhällsvetenskaplig. Dessutom finnes en avdelning för praktiskt socialt arbete, vilken kan genomgås i samband med någon av nämnda tre linjer. Inom var och en av dessa linjer kan examen avläggas. För inträde som elev äro inga särskilda kvalifikationsvillkor stipulerade utöver den allmänna mognad, som erfordras för att tillgodogöra sig undervisningen vid institutet. Elevavgiften utgår f. n. med 300 kr. för läsår. Institutets lärarkår består dels av vetenskapligt kvalificerade lärarkrafter från universitet och högskolor, dels ock av teoretiskt kompetenta, praktiskt erfarna personer inom den socialpolitiska och kommunala förvaltningens skilda områden. Till institutets förfogande står det av centralförbundet för socialt arbete upprättade biblioteket (se sid. 290).

Stadens anslag för år 1925 utgår med 13,000 kr. såsom bidrag till kostnaderna för uppehållande av institutets verksamhet. Dessutom har staden anslagit 3,500 kr. till stipendier åt befattningshavare i stadens tjänst för studier vid institutet. Fördelningen av dessa stipendier handhaves av stadskollegiet.

Understödda in-stitutioner. Förutom från Stockholms stad åtnjuter institutet understöd jämväl från andra städer samt från enskilda institutioner.

Tekniska skolan.

(Jfr sid. 257.)

Stadens bidrag år 1925: 7,500 kr.; tillfälligt anslag för första halvåret 1925: 22,200 kr.

Bidrag till dyrtidshjälp för första halvåret 1925 åt vid skolan anställda befattningshavare: 15,000 kr.

Tekniska skolan leder sitt ursprung från en år 1844 inrättad enskild söndagsritskola för hantverkare, vilken året därefter övertogs av den för ändamålet särskilt stiftade svenska slöjdföreningen. Åren 1878—79 undergick skolan en genomgripande ombildning, varigenom dess verksamhet begränsades till den rent tekniska undervisningens område; samtidigt fick skolan sitt nuvarande namn. En högre konstindustriell och en byggnadsyrkesskola inrättades; senare tillkom en maskinyrkesskola. F. n. omfattar tekniska skolan dessutom en teknisk afton- och söndagskola och en teknisk skola för kvinnliga lärjungar. Sedan 1863—1864 års riksdag upplåtit fri tomt och såväl staten som staden lämnat byggnadsbidrag, uppfördes för skolans räkning en byggnad, Mästersamuelsgatan 44, varefter skolan ännu är inrymd.

En omorganisation av tekniska skolan är avsedd att äga rum under den närmaste tiden, enligt vilken byggnadsyrkes- och maskinyrkesskolorna skola utbrytas och ombildas till en självständig läroanstalt av statlig karaktär. Staden har åtagit sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler åt denna anstalt.

Det ovannämnda bidraget å 7,500 kr. utgår tillsviðare, dock endast så länge statens årsanslag till skolan utgår med minst det nuvarande beloppet. Det tillfälliga anslaget, som är avsett att utgå med 10,200 kr. till provisorisk löneereglering och 12,000 kr. till uppehållande av skolans verksamhet, motsvaras av ett statsanslag till enahanda belopp och ändamål. Beträffande båda nu nämnda anslag gäller det förbehållet, att, därest den planerade omorganisationen av tekniska skolan kommer att träda i kraft under år 1925, anslagen skola utgå allenast för tiden till omorganisationens ikraftträdande.

Den 22 dec. 1921 beslöt stadsfullmäktige att med halva kostnaden bidraga till beredande åt befattningshavare vid tekniska skolan av dyrtidshjälp enligt de grunder, som i sådant avseende gälla för statens befattningshavare. För ändamålet har för första halvåret 1925 anvisats 15,000 kr.

För budgetåret 1924/1925 åtnjuter skolan statsbidrag med 129,775 kr.

Stockholms borgarskola.

(Jfr sid. 258.)

Stadens bidrag år 1925: 112,050 kr. Extra anslag till dyrtidshjälp för år 1925 åt vissa skolans befattningshavare: 3,650 kr.

Stockholms borgarskola grundades år 1833 av sällskapet Redliga förbundet. Sedan denna förening år 1841 blivit upplöst, övertogs skolan av det år 1842 stiftade sällskapet till befrämjande av Stockholms borgarskola. Borgarskolans ändamål och verkningsätt äro folkhögskolans, dock lämpade efter huvudstadens förhållanden och avseende såväl teoretiskt som praktiskt bildningsarbete. År 1882 erhöU borgarskolan för första gången kommunalt anslag. I samband härmed omlades undervisningen efter en ny och utvidgad plan, varvid främmande språk och handelsämnen erhöU en dominerande ställning. Särskilt på sistnämnda område har skolan blivit en föregångare till de nya praktiska ungdomsskolorna. Föreläsning sinstitutets tillvaro daterar sig även från denna tid.

Fr. o. m. den 1 juli 1924 har borgarskolans handelslinje övertagits av staden och förlagts under lärlings- och yrkesskolestyrelsens förvaltning (jfr sid. 177 och 180).

Skolans expedition är belägen Brunnsgatan 13 och i övrigt bedrives undervisningen i olika förhyrda lokaler, spridda över staden. Föreläsningar, konserter och kinematografiska föreställningar med inledningsföredrag hållas i Minervasalen, Malm skillnadsgatan 58 B, och Viktoriasalen, Tunnelgatan 19. Stadsfullmäktige beslöt den 19 febr. 1923 tilldela borgarskolan den tillgängliga avkastningen å Forsgrönska fonden (jfr ovan sid. 61) som bidrag till uppförande av en skolbyggnad å för ändamålet av staden upplåten tomt.

Av det förstnämnda bidraget utgår: 10,000 kr. till folkhögskolelinjen, 10,000 kr. till föreläsningsskolelinjen, 10,000 kr. till kinematografiska föreläsningar, 11,950 kr. till tillfällig löneförbättring åt vid skolan anställda timlärare, 20,300 kr. till hyror och högst 10,800 kr. till förhyrande av hjälplokaler, 15,000 kr. till allmänna omkostnader, 6,000 kr. för täckande av under vårterminen 1924 uppkommet underskott å borgarskolans handelslinje samt högst 18,000 kr. till beredande av viss avgiftsändsättning å språklinjen, att utgå i den mån sådan nedsättning icke kan åvågråbringas utan att det ekonomiska resultatet av borgarskolans verksamhet i dess helhet visar sig medföra underskott för år 1925.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april 1922 erhåller skolan vidare kommunalt bidrag för beredande av dyrtidshjälp åt vissa skolans befattningshavare, att utgå å från borgarskolan utgående avlöningar efter ett procenttal, som, i överensstämmelse med vissa av stadskollegiet angivna grunder, bestämmes av tjänstenämnden

för varje kvartal. För ifrågavarande ändamål har för år 1925 anvisats ett anslag av 3,650 kr.

Borgarskolan åtnjuter statsbidrag för sin föreläsningsverksamhet (kursföreläsningarna) och för skolans kinematografiska föreställningar med inledningsföredrag.

Birkagårdens folkhögskola.

Stadens bidrag år 1925: 9,250 kr.

Skolan, som skiljer sig från de vanliga folkhögskolorna däriigenom, att den ej är förbunden med internat, började sin verksamhet år 1916. Den kom ursprungligen till stånd för att gagna de arbetare i Stockholm, vilka på grund av anställning i s. k. säsongyrken under flera månader av vintern måste gå utan sysselsättning. Redan förut hade i Birkagården samlats ett avsevärt antal arbetare — män och kvinnor — i studiecirklar. Denna verksamhet har anslutits till folkhögskolan, som alltså består av två avdelningar: dagsskolan (med ettårig kurs) och aftonskolan. Genom samarbetet mellan de båda avdelningarna söker skolan göra det möjligt även för personer, som ej äro i tillfälle att under en längre tid helt ägna sig åt studier, att samtidigt med utövandet av sitt yrke förskaffa sig en bildning, motsvarande den, som kan erhållas vid en verklig folkhögskola. Skolan är belägen Karlbergsvägen 86 A.

Folkhögskolan är en gren av Birkagårdens sociala verksamhet, som omfattar en mångfald arbeten. Sedan våren 1917 upprätthålles skolan av Birkagården och arbetarnes bildningsförbunds Stockholmsavdelning (se sid. 283), vilka båda organisationer tillsammans utse skolans styrelse.

Vid vårterminens början 1925 räknade dagsskolan 23 elever och aftonskolan omkring 180, fördelade i ämnesgrupper med högst 20 elever i varje grupp.

Stadens bidrag utgår under villkor, att folkhögskolan skall vara underkastad den kontroll, som folkskoledirektionen må äga att bestämma, samt att, sedan räkenskaperna för året avslutats, redovisning för folkhögskolans medel samt berättelse över dess verksamhet avlämnas till folkskoledirektionen.

Beträffande Birkagårdens verksamhet bland barn se vidstående spalt.

Småbarnsskolesällskapet i Stockholm.

Stadens bidrag år 1925: 3,300 kr. (varav 300 kr. hyresbidrag).

Sällskapet underhåller tre småbarnsskolor, en å Östermalm (Grevtureg. 44), en för Jakobs och Johannes församlingar (Döbelnsg. 42) samt en i Sofia församling (Fjällg. 31). Småbarnsskolorna avse att mottaga fattiga barn under en del av dagen för att sysselsätta dem med de första grunderna i läsning och skrivning m. m. Barn från 4 år till skolåldern mottagas.

Stadens bidrag utgår under villkor, att småbarnsskolornas verksamhet ställes under av folkskoledirektionen anordnad inspektion.

Sällskapet åtnjuter vidare understöd av Sofia, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar (sammanslagt 5,450 kr.) jämte anslag från fattigvården till bespising i Sofia småbarnsskola.

Birkagårdens kindergarten samt lek- och arbetsstuga.

Stadens bidrag år 1925: 7,500 kr. (jfr även sid. 298).

I Birkagårdens kindergarten, fördelad på två avdelningar, Karlbergsvägen 76 och 86 B, mottagas under förmiddagarna barn under skolåldern, f. n. till ett antal av omkring 65. Barnen sysselsätts med handarbeten, slöjd, ordnade lekar och sångövningar, vistelse i fria luften och fri lek under uppsikt. De erhålla mjölk till medhavda smörgåsar. I lek- och arbetsstugan mottagas barnen i regel 3 gånger i veckan och undervisas i slöjd, sömnad och sång. För de yngre anordnas s. k. lek- och läsaftnar med teckning, sång, lek m. m. I förbindelse med lek- och arbetsstugan är anordnat ett s. k. *eftermiddagshem*, där barn mottagas 2½ timmar varje dag, och där de erhålla en måltid samt få syssla med läxläsning, slöjd och olika slag av handarbeten. I lek- och arbetsstugan mottagas f. n. cirka 30 gossar och 80 flickor samt i eftermiddagshemmet 40 gossar och 30 flickor. För att bereda barnen i lek- och arbetsstugan landsvistelse under sommaren hava även inrättats sommarkolonier. — Beträffande Birkagårdens barnkrubba, som kan mottaga högst 25 barn i åldern 2-7 år, se sid. 298.

Stadens bidrag utgår under villkor, att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, som folkskoledirektionen äger bestämma, samt att, sedan räkenskaperna för året avslutats, redovisning samt berättelse över verksamheten avlämnas till folkskoledirektionen.

Årstalundens barnträdgård.

Stadens bidrag år 1925: 2,300 kr.

Årstalundens barnträdgård, som inrättades år 1918, mottager under förmiddagarna barn i åldern 4-7 år till ett antal av omkring 30, vilka sysselsätts med slöjd, handarbeten, gymnastik o. d. I förbindelse med barnträdgården finnes även en barnkrubbeavdelning med 12 å 13 barn.

Stadens bidrag utgår under villkor, att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, som folkskoledirektionen bestämmer, samt att sedan räkenskaperna för året avslutats, berättelse över barnträdgårdens verksamhet och ekonomi lämnas direktionen. Årstalundens barnträdgård åtnjuter jämväl understöd från Maria församling samt för barnkrubban (»Maria diakoniråds barnkrubba») från centralföreningen för barn-

Under-krubbor, barnavårn och småbarnsskolor (se sid. 298). Till barnkrubbebarnens bespising erhålles jämvald bidrag från församlingens fattigvårdsstyrelse.

in-stitutioner. Stockholms enskilda hantverks-skola.

Stadens bidrag år 1925: 5,500 kr.

Denna skola, före år 1920 benämnd Stockholms norra yrkesskola, är tillkommen på enskilt initiativ medelst på privat väg hop-samlade medel och med understöd av Johannes församling. Undervisning lämnas i skrädderi och snickeri åt 21 å 25 elever samtidigt. Kursen är treårig och garanteras de elever, som därav anses förtjänta, efter kursens avslutande platser som avlönade lärningar hos mästare i huvudstaden. Obemedlade elever med goda vittnesord erhålla bidrag till kost och beklädnad. I kursen ingår även teoretisk undervisning i räkning, bokhålleri, linear- och frihandsteckning vid tekniska skolan. Skolans snickeriavdelning är belägen Döbelnsgatan 38 och dess skrädderiavdelning Frejgatan 25.

Stadens bidrag utgår för år 1925 med avdrag för vad som kan komma skolan till godo från fattigvårdsnämnden, samt under villkor, att elevernas antal uppgår till minst 21 och att skolan ställes under inspektion av lärings- och yrkesskolestyrelsen. Skolan åtnjuter även statsbidrag samt understöd från Johannes församling (1,000 kr.).

Skolan för bokhantverk.

Stadens bidrag år 1925: 5,000 kr.

Skolan, ursprungligen benämnd yrkesskolan för bokhantverk, började sin verksamhet år 1903 med en heldagskurs. Den teoretiska undervisningen var förlagd till tekniska skolan t. o. m. år 1906. År 1907 omorganiserades skolan och omfattade därefter t. o. m. vårterminen 1913 två-åriga aftonkurser. Fr. o. m. höstterminen 1913 äro även heldagskurser anordnade. Skolan står sedan år 1920 under skolöverstyrelsens överinseende och åtnjuter statsbidrag för sin verksamhet. Samma år ändrades skolans namn till »Skolan för bokhantverk», varjämte heldagskurserna, som äro treåriga, numera benämnas »läringskurser». Undervisning meddelas numera i skolans lokal, Lilla Vattugatan 24, åt ett hundratal elever årligen.

Stadens bidrag utgår under förutsättning, att skolan för bokhantverk anordnas dels i heldagskurser och dels i aftonkurser, de förra omfattande tre år med undervisning en hel dag i veckan, de senare två år, ävensom att den teoretiska undervisningen i heldagskursen anordnas efter huvudsakligen samma plan, som tillämpas för stadens skolor med motsvarande uppgift, samt i öfrigt under villkor, att på enskild väg bidrag anskaffas till minst samma belopp som stadens och att i annat fall stadens bidrag

bortfaller eller minskas till samma belopp, som de på enskild väg anskaffade; att skolans styrelse till Stockholms stads lärings- och yrkesskolestyrelse avgiver redovisning för skolans medel, samt att styrelsen må äga tillsätta en inspektör över skolan, vilken skall avlämna till stadsfullmäktige ställd rapport.

Skolan åtnjuter även årliga understöd från stadens boktryckare.

Stockholms frisörskola.

Stadens bidrag år 1925: 2,500 kr.

Denna skola inrättades år 1899 med uppgift att under fyraåriga kurser utbilda hos frisörmästareföreningens medlemmar anställda elever i rent fackliga ämnen. Skolans praktiska undervisning är förlagd till Rosenlunds älderdomshem och Fatburgsgatan 12. Skolans adress är Brunkebergsgatan 3.

Stadens bidrag utgår under villkor, att undervisningen anordnas i huvudsak efter en av Stockholms folkskoleledningen angiven plan (innehållande bl. a. att undervisningen utsträcker sig till att omfatta även bokliga kunskaper), att skolan hålles öppen för lärningar även hos mästare, som icke tillhöra frisörmästareföreningen, att antalet elever utgör minst 20, att på enskild väg anskaffas medel till minst samma belopp som stadens bidrag, samt att skolan underkastas den kontroll, Stockholms stads lärings- och yrkesskolestyrelse anser lämplig, varjämte årlig redogörelse för verksamheten skall tillställas styrelsen.

Skolan åtnjuter även bidrag av staten.

Fredrika-Bremer-förbundets kvinnliga högre yrkesskola.

Stadens bidrag år 1925: 5,000 kr.; dessutom 600 kr. (se nedan).

Detta förbund, som stiftades år 1884, vill samla svenska kvinnor till gemensamt samhällsarbete, befördra deras duglighet och känsla av ansvar såsom medborgare, uppfostrare och arbetare inom olika områden samt verka för förbättrande av kvinnans ställning i hem, samhälle och stat. Förbundet har bl. a. inrättat en *skola för kvinnlig yrkesutbildning* i beklädnadsbranschen (Norrländsgatan 20) för danande av yrkesskolelärarinnor och arbetsledare.

Stadens bidrag utgår till nämnda skola för kvinnlig yrkesutbildning under villkor, att vid skolan beredas två friplatser och två elevplatser med halv avgift, vilka platser skola förbehållas åt därav i behov varande, i Stockholm mantalsskrivna elever och till vilka företräde bör givas åt lärjungar, som genomgått någon av Stockholms stads kläd-sömnadsskolor, att skolan skall vara underkastad lärings- och yrkesskolestyrelsens kontroll, samt att årligen redovisning för användningen av skolans medel och berättelse över dess verksamhet lämnas till styrelsen.

Förutom nu nämnda bidrag åtnjuter skolan för år 1925 ett anslag av 600 kr. av det till lärlings- och yrkesskolestyrelsens förfogande ställda anslaget för upplysningsverksamhet bland husmodrar (se vidstående spalt).

Till skolan utgår dessutom statsbidrag.

Södra kristliga föreningen av unga kvinnor.

Stadens bidrag år 1925: 11,800 kr.

Föreningen, som sedan 1887 verkat bland industriarbeterskor samt andra unga kvinnor å Södermalm och sedan 1891 varit ansluten till Sveriges kristliga föreningar av unga kvinnor, bedriver sin verksamhet dels genom religiöst och ideellt föreningsarbete, omfattande studiekurser i språk, undervisning i handarbete och sång, gymnastikövningar, bibelstudier, allmänbildande och religiösa föredrag, samkväm, barn- och ungdomsarbete m. m., dels även genom direkt sociala företag, såsom husmodersskola, matlagningskurser, inackorderingshem (i mindre skala), sommarhem etc. Föreningens adress är Nytorgsgatan 11.

Av anslaget utgår 9,000 kr. till den av föreningen upprättade husmodersskolan, numera kallad »Södra K. F. U. K:s skola för hushållsarbete». Denna är fr. o. m. hösten 1919 omorganiserad och anordnad som enskild lärlings- och yrkesskola i enlighet med av kungl. maj:t meddelade bestämmelser. Den omfattar tre olika slag av kurser: 1) *lärlingskurser*, med två kurser per år, vardera omfattande 30 veckor, 2) *hushållsskola*, med två kurser per år, vardera omfattande 18 å 20 veckor, 3) *särskilda kurser för äldre i hushållsarbete*, omfattande 1, 2 eller högst 3 månader, med valfria ämnen. Praktisk undervisning meddelas i allt vad till ett hems skötsel hör, såsom matlagning, bakning, tvätt och sömnad m. m., samt teoretisk undervisning i födoämneslära, hälsovård och medborgarkunskap m. fl. ämnen. Avgiften för lärlingskursen, däri inberäknade fria måltider under arbetstiden, utgår med 250 kr. I hushållsskolan upptages en kursavgift av 100 kr. och i kurserna för äldre i hushållsarbete en kursavgift av 50 å 100 kr., vartill kommer avgift för kosten. Mindre bemedlade och medellösa elever kunna erhålla nedsättning i eller befrielse från dessa kursavgifter. För elever i lärlingskolan kan statsbidrag erhållas med 70—105 kr. I skolhemmet mottagas, så långt utrymmet medgiver, sådana elever, som under skoltiden ej kunna bo i sina hem. Hushållsskolan, som är belägen Kocksgatan 47, är avsedd för minst 24 elever.

Av stadens bidrag äro vidare anvisade högst 2,000 kr., att utgå med 200 kr. för varje kurs i matlagning och bakning för industriarbeterskor och eventuellt andra kvinnliga yrkesgrupper, som av föreningen anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med en i föreningens skrivelse till fullmäktige den 30 dec. 1913 angiven plan. Återstående 800 kr. utgår till föreningens ovannämnda

allmänna verksamhet. För samtliga stadens anslag är föreskrivet som villkor, att lärlings- och yrkesskolestyrelsen äger över den avsedda verksamheten utöva den kontroll, styrelsen kan finna lämplig samt att föreningen årligen till styrelsen avlämnar ekonomisk och annan redogörelse över den av föreningen bedrivna verksamheten.

Skolkökslärarinnornas förenings husmoderskurser.

Stadens bidrag år 1925: 3,000 kr.

Stockholms lokalavdelning av »Svenska skolkökslärarinnornas förening» tillsatte år 1908 en kommitté för anordnande av matlagningskurser för husmodrar. Denna kommitté anskaffade på enskild väg erforderliga medel och anordnade olika kurser, dels för fullständigt obemedlade en kostnadsfri kurs, dels för mera bemedlade en kurs, där deltagarna själva fingo betala ingredienserna, dels slutligen för husmodrar, som ej hade tillfälle genomgå matlagningskurs, demonstrationskurser. Kurserna anordnades i en av kommittén förhyrd lokal i centralsaluhallen, det s. k. »husmoderskursernas kök». Vidare upprättades en rådfrågningsbyrå, som stod till husmodrarnas tjänst. Under åren 1918 och 1919 åtnjöt kommittén dessutom anslag av stadsfullmäktige för att direkt i hemmen meddela undervisning åt husmodrar genom en hemkonsulent.

Kommittén för matlagningskurser för husmodrar upphörde den 1 juli 1920. Med anledning härav uppdrog föreningen åt sin styrelse att fortsätta den av kommittén bedrivna verksamheten. Arbetet vid husmoderskurserna fortgår även f. n. efter ungefär samma plan som förut.

Fr. o. m. år 1920 har stadens bidragsgivande verksamhet å detta område (jfr även föreningen för rationell hushållning, sid. 282) centraliserats, så till vida att lärlings- och yrkesskolestyrelsen erhållit ett årligt anslag, fr. o. m. år 1925 uppgående till 19,000 kr., avsett för »upplysningsverksamhet bland husmodrar», vilket anslag lärlings- och yrkesskolestyrelsen äger att fördela mellan de organisationer, som äro kompetenta och villiga att utöva sådan verksamhet, i den mån detta befinnes lämpligt efter prövning av planer och kostnadsförslag, som före varje termins början ingivnas till styrelsen. Av detta anslag utgår följaktligen numera även stadens bidrag till skolkökslärarinnornas förenings husmoderskurser.

Föreningen för husmodersskolor med barnavård.

Stadens bidrag år 1925: 14,000 kr. (jfr även sid. 298).

Föreningens ändamål är att upprätta och underhålla eller på annat sätt främja tillkomsten av husmodersskolor i Stockholm, avsedda för unga flickor, som genomgått fullständig folk-

Understödda in-stitutioner. skolekurs och fortsättningsskola. Husmodersskolorna avse att, i överensstämmelse med av kungl. majt fastställt reglemente, under tio månaders kurs bibringa eleverna grunderna i husligt arbete och barnvård. Föreningens husmodersskola i Sofia församling har nedlagts under år 1920, varför föreningen numera äger endast en skola: *Maria husmodersskola*, Långholmsgatan 16 B, avsedd för 100 elever samt med barnkrubba för 45 barn och barnavård för 30 i skolåldern varande barn. Skolan mottager även ett antal matgäster till lunch och middag. På skolans avdelning för spädbarnsvård emottagas för dagvård 15 barn och på kindergartensavdelningen 30 barn. Ett barnavård öppnades hösten 1923. För vart och ett av barnen betalar fattigvårdsnämnden 40 öre per dag (jfr nedan sid. 298).

Stadens bidrag utgår under villkor, att föreningen till lärlings- och yrkesskolestyrelsen avlämnar plan för undervisningen, att den av föreningen anordnade skolan är underkastad den kontroll, styrelsen kan finna lämplig, samt att föreningen till lärlings- och yrkesskolestyrelsen, sedan räkenskaperna för året avslutats, avlämnar redovisning för användningen av föreningens medel och en berättelse över föreningens verksamhet.

Föreningen åtnjuter därtill statsbidrag samt anslag från Högalids församling (2,500 kr.).

Skolan står under kontroll av skolöverstyrelsen, som tillsatt en inspektris.

Elsa Philips husmodersskolas kokerskekurser.

Stadens bidrag år 1925: 1,200 kr.

Kurserna avse att tillgodose behovet av yrkes-tränad arbetskraft vid utspisning i större skala vid inrättningar och anstalter och hållas en under vår- och en under höstterminen, vardera av fyra månaders längd, med 6 à 12 elever i varje kurs.

Stadens bidrag utgår med 600 kr. för varje sådan kurs under villkor, att avgiften för elev och kurs utgör högst 200 kr., att lärlings- och yrkesskolestyrelsen äger att utse tre frielever vid vardera kursen, att kurserna äro underkastade den kontroll, lärlings- och yrkesskolestyrelsen bestämmer, samt att sammandrag av kursernas räkenskaper årligen lämnas till samma styrelse.

Stadsmissionens lanthem och husmodersskola vid Edesta.

Stadens bidrag år 1925: högst 5,000 kr.

Hemmet, som grundades år 1913, är förlagt till Edesta lantegendom i Södermanland, 7 km. från Mölnbo station. Dess uppgift är »att till kristlig uppfostran och vård samt utbildning i husliga sysslor, trädgårdsskötsel, hönsskötsel och

andra lantliga göromål från fattiga hem i Stockholm mottaga — företrädesvis omedelbart efter slutad skolgång — flickor, som antingen fått sin uppfostran vanvårdad eller äro värnlösa och stå i fara att gå under, om de ej omhändertagas». Antalet elever utgör f. n. 18.

Stadens bidrag utgår efter lärlings- och yrkesskolestyrelsens prövning under villkor: att antalet medellösa, i Stockholm mantalsskrivna elever i den med lanthemmet förenade husmodersskolan under året utgör minst 15, att fattigvårds- och barnavårdsnämnderna äga vid hemmet disponera resp. 4 och 5 platser, att hemmets verksamhet underkastas den kontroll, lärlings- och yrkesskolestyrelsen kan finna lämplig, samt att revisions- och årsberättelser för hemmet skola avlämnas till lärlings- och yrkesskolestyrelsen.

Föreningen Engelbrekts barnkrubba och husmodersskola.

Stadens bidrag år 1925: 10,000 kr. (jfr även sid. 298).

År 1900 tillkom på enskilt initiativ en förening med uppgift att inom dåvarande Hedvig Eleonora församlings västra del upprätta och vidmakthålla en barnkrubba. År 1909 erhöll krubban lokaler i egen, på stadens tomt uppförd fastighet, Valhallavägen 9. År 1914 började vid krubban anordnas kurser i husliga sysslor och barnavård. Fr. o. m. höstterminen 1920 är husmodersskolan ombildad till enskild lärlingsskola i husligt arbete och barnavård i enlighet med 1918 års lagstiftning samt åtnjuter statsunderstöd enligt k. kung. den 4 nov. 1921 ang. statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning. Skolan mottager f. n. intill 50 elever.

Stadens bidrag utgår under villkor, att de av föreningen anordnade skolorna äro underkastade den kontroll, lärlings- och yrkesskolestyrelsen kan finna lämplig, samt att föreningen till styrelsen, sedan räkenskaperna för året avslutats, avlämnar redovisning för användningen av föreningens medel och berättelse över föreningens verksamhet.

Föreningen för rationell hushållning.

Stadens bidrag år 1925: 6,500 kr.

Föreningen, som började sin verksamhet i juni månad 1917, har till ändamål att verka för rationell hushållning i stockholmshemmen genom att arbeta för tillvaratagande, utnyttjande och beredande av för hemmen behöfliga och användbara förbrukningsartiklar, befordra tillverkning och användning av goda varor, hushållsmaskiner och redskap, hålla en byrå för råd och försök på hushållsområdet samt vidtaga andra åtgärder, som kunna främja en god hushållning.

Föreningen har sålunda anordnat en särskild rådgörningsbyrå, Västmannagatan 4, vilken hålles öppen alla dagar kl. 12—2. Byrån, som till sitt förfogande har experter på olika områden, besvarar allehanda frågor rörande praktiska hushållsgörömmål. Vidare lämnar byrån vägledning åt husmödrar beträffande inköp av lämpliga hushållsredskap, och där demonstreras även användningen av utställda praktiska redskap och apparater, såsom sparugnar, koklådor m. m. I värmetekniska frågor samarbetar föreningen med ångpanneföreningens värmekonsulentbyrå. Å rådgörningsbyrån anordnas 2—3 gånger i veckan demonstrationer i matlagning, bakning och konservering samt sömnad med fritt tillträde för föreningsmedlemmarna. Vissa praktiska kurser i matlagning m. m. hava även varit förlagda till skolkök i stadens folkskolor. Föreningen anordnar vidare för sina medlemmar kortare kurser i sömnad, strykning och andra hemarbeten, vidare i praktisk och överskådlig bokföring av hemmets inkomster och utgifter samt emellanåt även avgiftsfria föreläsningar i aktuella frågor. Tillsammans med kooperativa förbundet utger föreningen en årsbok »Hem och hushåll».

Stadens bidrag till föreningens verksamhet utgår av det till lärlings- och yrkesskolestyrelsens förfogande ställda anslaget för upplysningsverksamhet bland husmödrar (se ovan sid. 281).

Årsavgiften för föreningens medlemmar är tre kronor (för vilken avgift även föreningens årsbok erhålles). Ständig ledamotsavgift är minst 50 kronor.

Stockholms arbetarinstitut.

(Jfr sid. 258.)

Stadens bidrag år 1925: 14,000 kr.

Stockholms arbetarinstitut, som stiftades år 1880 av med. dr. Anton Nyström och erhållit kommunalt understöd sedan 1883, avser »att genom populärvetenskapliga föreläsningsskurser meddela kunskaper och bibringa en tidsenlig bildning åt män och kvinnor av alla samhällsklasser, särskilt åt dem, vilka saknat en högre undervisning under uppväxtåren». Stadgar för arbetarinstitutsföreningen, av föreningen antagna den 11 april 1915, godkändes av stadsfullmäktige den 17 maj 1915. Institutet söker nå sitt syfte genom föreläsningsskurser, fördelade på varje veckodag september—april. Ett folkbibliotek, numera förvalt av folkbildningsförbundet (se nedan), jämte lärum finnes i institutets lokaler, Klara norra kyrkogata 8. Institutet har därjämte sedan år 1911 en filial vid Värtan.

Av stadens bidrag för år 1925 äro 12,000 kr. avsedda för institutets verksamhet under året och 2,000 kr. för tackande av brist från föregående år.

Institutet åtnjuter jämväl statsbidrag.

Södermalms arbetarinstitut.

Stadens bidrag år 1925: 2,500 kr.

Södermalms arbetarinstitut, beläget Nytorsgatan 28, stiftades år 1895 och har i likhet med Stockholms arbetarinstitut till uppgift att anordna populärvetenskapliga föreläsningar; det anordnar därjämte musikafnär.

Institutet åtnjuter även statsbidrag.

Stockholms arbetareförening.

Stadens bidrag år 1925: 3,000 kr.

Denna förening, som bildades år 1866, består huvudsakligen av hantverks-, industri- och grovarbetare och har till syfte »att åstadkomma samverkan för en sådan lagbunden samhällsutveckling, som kan genom praktiska åtgärder främja arbetarklassens bästa i socialt, ekonomiskt och intellektuellt hänseende». Den anordnar föreläsningsskurser och samkväm, håller lärum och bibliotek (med cirka 3,000 band) i föreningens lokal, Teknologgatan 5, förvaltar en sjuk- och begravningskassa samt har en understödsförening för sina medlemmar, understöder en avdelning för beklädnad av fattiga barn och utdelar premier för hemslojd. Stadens bidrag utgår till fortsättande och utvidgande av föreningens föreläsningar, under villkor att föreningen själv bestrider samtliga under året förekommande omkostnader för anskaffande av föreläsningsslokaler.

Föreningen åtnjuter jämväl statsbidrag.

Pedagogiska lärokursen.

Stadens bidrag år 1925: 1,500 kr.

Denna kurs, som inrättades år 1890, förestås av en styrelse, som varje lästtermin anordnar föreläsningar och kurser i olika ämnen, avsedda huvudsakligen för lärare och lärarinnor vid alla slag av skolor i Stockholm.

Arbetarnes bildningsförbunds

Stockholmsavdelning.

Stadens bidrag år 1925: högst 13,775 kr.

I syfte att centralisera och fördjupa den bildningsverksamhet, som under den svenska arbetarrörelsens tidigare år vuxit fram på skilda håll inom densamma, bildades år 1912 »Arbetarnes bildningsförbund (A. B. F.)», riksförbund för biblioteks- och föreläsningssverksamhet».

Nämnda organisation, som utgör en sammanlutning av numera 20 fackliga, politiska, kooperativa och kulturella riksorganisationer inom den svenska arbetarrörelsen, med tillsammans omkring 800,000 medlemmar, har till uppgift att organisera biblioteks- och föreläsningssverksamhet inom arbetarrörelsen, att förmedla bokinköp och föreläsningar samt att utdela anslag till studiecirklar och föreläsningsskurser. A. B. F:s centralbyrå är förlagd till centralposthuset, Stockholm.

Understödda institutioner.

Understödda institutioner.

Till Stockholmsavdelningen äro kollektivt anslutna fackföreningar, kvinnoklubbar, ungdomsklubbar och Verdandilager, för närvarande inalles 100 till antalet. Var och en av dessa sammanslutningar lämnar ett årligt bidrag till avdelningen, beräknat efter 25 öre per medlem, dock med en maximigräns av 500 kr. per ansluten organisation.

I överensstämmelse med A. B. F:s stadgar för lokala avdelningar har Stockholmsavdelningen till uppgift:

1) att bereda sina medlemmar tillfälle till förvärvande av kunskaper i sådana ämnen, som främja arbetarorganisationernas strävanden, först och främst arbetarrörelsens medel och mål;

2) att förvalta och arbeta för ett bibliotek, vilket i första hand skall stå till cirkulärnas och medlemmarnas förfogande;

3) att genom föreningsstudieledarna och studiesällskapen samla anslutna föreningsstudieintresserade medlemmar till cirklar och kurser samt bistå dessa med att anskaffa studieplaner, lärare och lokaler etc.;

4) att anordna föreläsningar samt förmedla föreläsare och medverkande till de anslutna föreningarna;

5) att verka för musibesök, sång-, musik- och gymnastikövningar samt i övrigt stödja arbetarnas bildningssträvanden.

Den 1 jan. 1925 hade Stockholmsavdelningen 135 studiecirklar i arbete. Vid samma tidpunkt omfattade biblioteket 3,500 band.

En studiecirkel inom Stockholmsavdelningen utger Studiekamraten, tidning för det fria och frivilliga bildningsarbetet.

Avdelningen är delaktig i Birkagårdens folkhögskola (se sid. 279) och i S. S. U. H:s folkhögskola (Söderskolan).

Stockholmsavdelningens expedition och bibliotek äro inrymda i »Studiehemmet», Drottningatan 88.

Avdelningen har därjämte 5 sektioner i förstäderna (Enskede-, Älvsjö-, södra förstädernas, Bromma- och Värtasektionerna). Dessa sektioner äro avsedda att utgöra centraler för bildningsverksamheten bland arbetarna i förstäderna med i huvudsak samma arbetsuppgifter, som avdelningens centrala ledning har för staden i dess helhet.

Stadens bidrag utgår med 11,650 kr. till avdelningens allmänna verksamhet samt med högst 2,125 kr. till avdelningens sektioner i förstäderna. Det senare anslaget utgår efter redovisning allt efter omfattningen av den verksamhet, som utföres av vederbörande sektion, med 3 kr. per studiecirkeldeltagare, dock högst 300 kr., och med 5 kr. per offentlig föreläsning, dock högst 125 kr.

Bromma föreläsningsförening.

Stadens bidrag år 1925: 600 kr.

Stadens bidrag utgår under villkor, att, om föreningen ej erhåller statsbidrag för nämnda år

eller detta nedsättes under 500 kr., stadens bidrag bortfaller eller minskas i förhållandet 6 till 5, samt att föreningen vid utövandet av sin verksamhet skall vara underkastad den kontroll, stadskollegiet kan finna lämplig.

Statsbidrag för 1924: 450 kr.

Sånga församlings skolråd.

Stadens bidrag år 1925: 600 kr.

Enligt drätselnämndens andra avdelnings beslut den 5 okt. 1904 skall staden årligen med 600 kr. bidraga till kostnaderna för en folkskola vid Stenhamra, så länge där bedrivs stenhuggeri för stadens räkning, dock högst i 25 år.

Sånga-Stenhamra föreläsningss-förening.

Stadens bidrag år 1925: 125 kr.

Bidraget utgår under villkor, att, om föreningen för nämnda år ej erhåller bidrag av staten eller detta nedsättes under 250 kr., stadens bidrag bortfaller eller minskas till hälften av statsbidraget, att föreningens föreläsningar huvudsakligen hållas i nya skolhuset vid Stenhamra samt att föreningen vid sin verksamhet skall vara underkastad den kontroll, gatunämnden kan finna lämplig.

Statsbidrag för 1924: 250 kr.

Botkyrka föreläsningss-förening.

Stadens bidrag år 1925: 250 kr.

Bidraget utgår under villkor, att föreningens verksamhet vid Norsborg skall vara underkastad de bestämmelser, industriverksstyrelsen kan finna lämpliga.

Statsbidrag för 1924: 500 kr.

Untraklubben.

Stadens bidrag år 1925: 250 kr.

»Untraklubben» är en sammanslutning av personal vid elektricitetsverkets kraftstation i Dalälven, Untraverket (se sid. 193, 194). Be- träffande klubbens ändamål, styrelse m. m. se nedan sid. 362.

Stadens anslag utgår som bidrag till av klubben anordnade föredrag och konserter samt till hjälp för prenumeration å tidskrifter. Industri- verksstyrelsen övervakar anslaget användning.

Folkbildningsförbundet.

Stadens bidrag år 1925: 48,000 kr.; dessutom för år 1925 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 20,000 kr.

Folkbildningsförbundet, som bildades år 1903, arbetar på trenne byråer under gemensam överstyrelse, nämligen: 1) *bokförmedlingsbyrån*, som tillhandagår folkbibliotek med förmedling vid bokinköp samt råd och upplysningar i alla

till folkbiblioteksrörelsen hörande frågor och ut-
thyr vandringsbibliotek, 2) *föreläsningsbyrå*n,
som förmedlar föreläsningar, uthyr ljusbilder
etc. samt 3) *avdelningen för folkbibli-*
teken i Stockholm. Förbundet har själv upprättat tre bibliotek i Stockholm (Johannes, Katarina, Maria) samt övertagit förvaltningen av arbetarinstitutets bibliotek. Bokbeståndet utgör f. n. över 30,000 band och antalet boklån uppgick 1924 till 202,286. Förbundets expedition är belägen Norrlandsgatan 17.

De av förbundet upprättade biblioteken (däremot icke arbetarinstitutets bibliotek) torde komma att införlivas med det blivande stadsbiblioteket.

Folkbildningsförbundet åtnjuter jämväl statsbidrag.

Stockholms arbetarbiblioteks-förbund.

Stadens bidrag år 1925: 30,000 kr.; dessutom för år 1925 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 10,000 kr.

Förbundet bildades år 1891 med syfte »att upprätta och ytterligare utvidga för huvudstadens arbetare avsett arbetarbibliotek med läsrum». År 1892 öppnades biblioteket med 400 band vid Svartmangatan, därifrån det samma 1897 flyttades till Norrmalm, samtidigt med att en avdelning öppnades på Söder. Biblioteket har bildats genom sammanslagning av föreningars bokförråd samt genom gåvor och inköp. De till förbundet anslutna föreningarna (vid 1924 års slut 124 med över 35,000 medlemmar) äga biblioteket, som förvaltas av en styrelse på sju personer. Förbundets bokförråd uppgår nu till 44,500 band, fördelade på centralbiblioteket, Barnhusgatan 14, södra biblioteket, Bangårdsgatan 4, samt ett mindre filialbibliotek, Ekstigen 1, Aspudden. Centralbiblioteket är öppet oktober—april vardagar 3—8 e. m. (lördagar 1—6); södra biblioteket oktober—april vardagar 4—8 e. m. (lördagar 2—6). Under maj—september hållas biblioteken öppna: centralbiblioteket måndag—fredag 3—7, lördag 1—5 e. m. och södra biblioteket måndag—fredag 4—7, lördag 3—6 e. m. Antalet boklån uppgick under år 1924 till 131,942.

Förbundets bibliotek torde komma att införlivas med det blivande stadsbiblioteket.

Stockholms läsesalong.

Stadens bidrag år 1925: 3,500 kr.; dessutom för år 1925 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 2,500 kr.

År 1866 grundades genom bidrag av enskilda personer »Läsesalong för damer», som några år senare blev tillgänglig även för män. År 1884 inflyttade läsesalongen i Beridarebangatan 25. F. n. är den inrymd i Arsenalsgatan 1, där den hålles tillgänglig vardagar 10 f. m.—9 e. m. samt sön- och helgdagar 2—9,30 e. m. Expe-

ditionen för boklån hålles öppen vardagar 12—8 Under-
e. m. Där erbjudes tillfälle till läsning på stödda
stället av en rikhaltig samling in- och utländska in-
tidningar och tidskrifter ävensom hemlån ur enstitu-
boksamling av cirka 24,000 band. De besökandes antal uppgick under 1924 till 22,121 tioner.
soner. Bidraget utgår till hyra och anskaffande av in- och utländska tidningar och tidskrifter.

Läsesalongens boksamling har på vissa villkor erbjudits det blivande stadsbiblioteket.

Pedagogiska biblioteket i Stockholm.

Stadens bidrag år 1925: 2,300 kr.

Detta bibliotek upprättades år 1885 av Stockholms lärarsällskap, som t. o. m. år 1918 utsåg bibliotekets styrelse. Från och med år 1919 har emellertid biblioteket övertagits av en stiftelse »Pedagogiska biblioteket i Stockholm» med av kungl. maj:t fastställda stadgar. Enligt dessa stadgar står biblioteket under inseende av skolöverstyrelsen, som även utser bibliotekets styrelse. Biblioteket omfattar nu 43,140 nummer, arbeten rörande uppfostran och undervisning, skolstatistik, skolböcker, vetenskaplig litteratur, avsedd för lärares studier m. m., och antalet boklån år 1924 uppgick till 3,765, fördelade på 472 låntagare. Biblioteket, som är avsett såväl för utlåning som för begagnande på stället, är beläget Eriksbergsgatan 8 A (Whitlockska samskolans byggnad) och hålles öppet 1 september — 15 juni helgfria dagar 11,30—12,30 samt 6,30—8,30 e. m.

Stadens bidrag utgår under villkor, att bibliotekets verksamhet skall vara underkastad den kontroll, folkskolektionen bestämmer, samt att årsberättelse över dess verksamhet och ekonomi skall till direktionen överlämnas.

Biblioteket åtnjuter även statsbidrag.

Svenska skolmuseet.

Stadens bidrag år 1925: 1,200 kr.

Svenska skolmuseet grundades år 1908 av centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskollärareförening, vilken förening alltjämt är dess målsman. Skolmuseets uppgift är att genom en permanent utställning av tidsenlig undervisningsmateriel, genom förmedling av sådan materiel och genom upplysningsverksamhet på hithörande område på ett praktiskt sätt gagna undervisning och uppfostran såväl i folkskolorna som vid högre allmänna läroverk och högre flickskolor.

Museet har sedan åtskilliga år tillbaka anordnat en permanent utställning av undervisningsmateriel i lokaler, som förhyrts i Whitlockska samskolans hus, Eriksbergsgatan 8 A. Utställningen hålles tillgänglig för allmänheten alla helgfria måndagar, onsdagar och fredagar kl. 6—8 e. m. med undantag för en kortare tid på sommaren. Under de senare åren hava vidare anordnats pedagogiska utbildningskurser i anslutning till demonstrationer av materiel och sedan år 1917 har skolmuseet som en ny gren av sin verksamhet upptagit anordnande och förmedlande

Understödda in-stitutioner. av skioptikon- och kinematografiska föreläsningar (jfr ovan sid. 159). Stadens bidrag utgår under villkor, dels att folkskoledirektionen äger utöva den kontroll över verksamheten, direktionen kan finna lämplig, dels att årsberättelse över museets verksamhet och ekonomi överlämnas till folkskoledirektionen.

Svenska skolmuseet åtnjuter dessutom bidrag av staten, av Sveriges allmänna folkskollärare-förening samt av flick- och samskoleföreningen.

Föreningen Stockholms barn- och ungdomsbibliotek.

(Jfr sid. 258.)

Stadens bidrag år 1925: 24,000 kr.

Biblioteket, som tillkom hösten 1911 på initiativ av fil. dr Valfrid Palmgren Munch-Petersen och enbart genom frivilliga bidrag, är beläget Drottninggatan 65, 1 tr., och tillgängligt: vardagar oktober—mars 1—8 e. m., april—september 2,30—8 e. m., söndagar 1—4 e. m. Tiden 20 juli—20 augusti är biblioteket stängt. Bokbeståndet utgjorde vid 1925 års ingång 7,740 band. Antalet boklån under år 1924 uppgick till 46,719 och antalet besök till 64,100. När Stockholms kommunala biblioteksväsen ordnats, skall enligt stadgarna biblioteket som gäva överlämnas till staden.

Bidraget utgår för år 1925 under villkor, att staden berättigas utse två ledamöter i föreningens styrelse jämte en revisor och en revisorssuppleant, ävensom att föreningen, därest dess verksamhet skulle upphöra, innan ett stadsbibliotek kommit till stånd, även då skall till staden överlämna sitt bibliotek.

Bromma församlings folkbibliotek.

Stadens bidrag år 1925: 600 kr.

Rörande bibliotekets organisation och förhållanden i övrigt se sid. 332.

Dövstumföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1925: 500 kr.

Föreningen utgör en sammanslutning av inom Stockholm och dess närmaste grannskap boende dövstumma över 16 år, och dess syfte är dels ekonomiskt — att bispringa medlem med ekonomiskt understöd vid förefallande behov — dels uppfostrande — att stödja honom i sedligt och allmänbildande syfte genom anskaffande av passande bibliotek, föredrag och bildande umgänge.

Bidraget utgår till utvidgande av föreningens bibliotek och läsestuga (Jakobsgratan 22 A). Biblioteket omfattar f. n. 586 band.

För anordnande av lärokurser och föreläsningar erhåller föreningen bidrag från staten och från första dövstumskoldistriktets styrelse.

Svenska dövstumläraresällskapet.

Stadens bidrag år 1925: 200 kr. (jfr dock nedan).

Svenska dövstumläraresällskapet, som stiftades år 1877 av lärare vid Manilla dövstum-institut, har till ändamål att främja dövstumundervisningen i Sverige, att arbeta för enhet och god anda inom lärarkåren samt för förbättring av lärarens och den dövstummes ställning i allmänhet. Sällskapet har kretsavdelningar inom vart och ett av landets sju dövstumskoldistrikt. I spetsen för sällskapet står en centralstyrelse av sju medlemmar, en för varje krets. Av sällskapet utgives under samarbete med Norges och Danmarks dövstumlärare »Nordisk tidskrift för dövstumskolan», som utkommer en gång i månaden, samt av sällskapet ensamt »Ny tidning för Sveriges dövstummor», med i regel 20 nummer årligen.

Stadens bidrag, som är avsett att ställas under skolöverstyrelsens förvaltning och användas till anskaffande av för dövstummor fattbar litteratur, utgår endast under förutsättning, att sällskapet här för jämväl erhåller statsbidrag. Kungl. maj:t har hos riksdagen hemställt om ett anslag av 2,000 kr. för ifrågasvarande ändamål för budgetåret 1925/1926. Frågan har ännu (slutet av mars) ej varit föremål för riksdagens behandling.

Sällskapet åtnjuter jämväl bidrag från vissa landsting och städer, som ej deltaga i landsting.

Kungliga teatern.

Stadens bidrag år 1925: 100,000 kr.

Genom kungl. förordning den 21 dec. 1923 stadgades, att nöjesskatteförordningen icke skulle äga tillämpning å nöjestillställningar, anordnade av kungliga teatern eller kungliga dramatiska teatern i Stockholm å lokaler, som för resp. teatrars verksamhet stadigvarande begagnas, samt att vid sådana nöjestillställningar i stället skulle uttagas en nöjesskatten motsvarande avgift, vilken skulle av statsverket användas till främjande av de kungliga teaternas verksamhet. Vid 1924 års riksdag väcktes förslag om ytterligare bidrag av Stockholms stads nöjesskattemedel till kungliga teatern; dessa blevo emellertid av riksdagen avslagna bl. a. med hänsyn till en från staden uttryckt önskan, att, om kommunalt bidrag till kungliga teaterns verksamhet vore önskvärt, en direkt framställning här om borde göras till staden och staden lämnas möjlighet att i vanlig ordning pröva densamma.

Sedan kungliga teaterns styrelse därefter hos stadsfullmäktige hemställt om ett årligt understöd, beslöt stadsfullmäktige den 19 jan. 1925 att lämna kungliga teatern ett bidrag för år 1925 av 100,000 kr., under villkor, att det ordinarie statsanslaget utgår med nuvarande belopp (150,000 kr.).

Stadens bidrag är avsett att utgå under ett antal år framåt, förslagsvis en femårsperiod,

varefter skall undersökas, huruvida förutsättningar för ett fortsatt kommunalt bidrag föreligger.

Folkkonsertförbundet.

Stadens bidrag år 1925: högst 15,000 kr.

Förbundet, vilket har sitt upphov i en blandad kör, som plägade biträda vid Stockholms borgarskolas populära litteratur- och musikaftnar, bildades år 1905 och har till syfte »att genom anordnande av prisbilliga folkkonserter med även i litterärt avseende värdefulla program söka i sin mån väcka och underhålla estetiskt intresse hos huvudstadens kroppsarbetande befolkning».

Stadens bidrag utgår för anordnande under arbetsåret 1924—1925 i Folkets hus A-sal av dels minst två folkkonserter med blandad kör och flygelackompanjemang, dels minst 24 musikaftnar, under villkor: att biljettpriset vid både konserter och musikaftnar icke sättes högre än en krona, och att beträffande biljettförsäljningen vidtagas sådana åtgärder, som innebära största möjliga garanti för att dessa konserter och musikaftnar få den publik, för vilken de äro avsedda.

Konsertföreningen.

Stadens bidrag år 1925: 79,000 kr.

Konsertföreningen har enligt sina 1902 antagna, 1913 och 1921 kompletterade stadgar till ändamål att giva konserter, huvudsakligen ägnade att höja intresset för orkestermusik samt att i och för verksamhetens utövande om möjligt upprätta och underhålla en fast orkester i Stockholm. I regel givas av föreningen under arbetsåret 1 okt.—1 maj två konserter i veckan, därav en på söndag.

Av stadens bidrag, som avser verksamhetsåret 1924—1925, utgår 4,000 kr. bidrag till av föreningen anordnade konserter för skolungdom, att utbetalas med hälften vid slutet av höstterminen 1924 och med andra hälften vid slutet av vårterminen 1925. Återstående belopp, 75,000 kr., utgår till föreningens allmänna verksamhet och utbetalas med 30,000 kr. vid 1925 års början och med 45,000 kr. efter vårterminens slut, sedan räkenskaperna för det gångna arbetsåret avslutats, under följande villkor:

a) att föreningens verksamhet bedrivs efter i hudsak samma plan och samma omfattning som under verksamhetsåret 1923—1924;

b) att vid verksamhetens finansiering vidtagas sådana åtgärder, att de till föreningens förfogande ställda lotterimedlen icke förbrukas förr, än enligt vad föreningen i sin ansökan om kommunalt bidrag hade beräknat, d. v. s. att dessa medel skulle användas för verksamhetens upprätthållande under de närmaste tre åren;

c) att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, stadskollegiet kan finna lämplig;

d) att föreningen till kollegiet avlämnar re-

sionsberättelse samt redogörelse för verksamheten under tillämplig arbetsår;

e) att biljettprisen icke må sättas högre än: vid söndagskonsert: 491 platser à 75 öre, 761 platser à 1,50 kr., 200 platser à 2 kr. och 280 platser à 2,50 kr. samt vid vardagskonsert: 491 platser à 1,50 kr., 321 platser à 2,50 kr., 440 platser à 2,75 kr., 200 platser à 3,50 kr. och 280 platser à 4,50 kr.; samt

f) att förutnämnda biljettpris nedsätts med femtio procent, då för elever och lärare vid högskola och skola i Stockholm, underofficerare och manskap vid Stockholms garnison samt medlemmar av arbetarkorporation i Stockholm rekvrireras samtidigt minst femtio biljetter för varje högskola, skola, regemente eller korporation.

Skansen.

Stadens bidrag år 1925: 40,000 kr.

Skansens friluftsmuseum, som tillkom på initiativ av dr A. Hazelius, och invigdes den 11 okt. 1891, har till uppgift att giva dels en bild av Skandinavien sten-, växt- och djurvärld, dels även en inblick i det materiella och andliga livet, sådant det levats och leves av folket i Norden. Skansen utgör ett annex till Nordiska museets på Djurgårdssläkten belägna kulturhistoriska och etnografiska inomhusmuseum samt lyder närmast under Nordiska museets nämnd, som består av fem personer, av vilka en utses av kungl. maj:t.

Stadens bidrag utgår för år 1925 under villkor:

1) att såväl berättelse över anslaget användande som revisionsberättelsen över Nordiska museets förvaltning insändes till stadskollegiet; 2) att lärjungar vid såväl Stockholms allmänna läroverk och folkskolor som de med bidrag från Stockholms stad understödda högre flickskolor i samlad klass under lärares uppsikt och på tider, varom överenskommelse kan träffas med Skansens styrelse, äga kostnadsfritt tillträde till Skansen; 3) att Skansen tillhandahåller Stockholms folkskoleledningen årligen 2,250 frikort, gällande för besök å Skansen under tiden 1 maj—30 september, att mot de särskilda villkor och ordningsregler, varom överenskommelse kan träffas mellan direktionen och Skansens styrelse, utdelas till välartade lärjungar till ett antal av 1,750 inom folkskolans högre klasser samt 500 inom högre folkskolorna och kommunala mellanskolan; 4) att Skansen på rekvisition av rektorerna vid såväl huvudstadens allmänna läroverk som de högre flickskolor, vilka erhålla bidrag från Stockholms stad, tillhandahåller frikort intill ett antal av högst 750, gällande under tiden 1 maj—30 september, att mot sådana villkor och ordningsregler, som i föregående moment omnämnas, utdelas bland välartade lärjungar vid läroverken; 5) att Skansen under året, helst å lördagar, anordnar tio gottköpsdagar med en inträdesavgift av högst 25 öre och att av dessa åtta falla

Under-
stödda
in-
stitu-
tioner.

Understödda in-stitutioner. under månaderna maj—september; samt 6) att å Skansens s. k. folksöndagar — av vilka under sistnämnda månader minst åtta böra anordnas — föräldrar jämte högst tre barn under 12 års ålder äga tillträde mot den avgift, som under vanliga dagar är gällande för vuxen person.

Föreningen Södra folkparken i Stockholm, u. p. a.

Stadens bidrag år 1925: 4,000 kr.

Föreningen, som bildades år 1904, är en sammanlutning av Stockholms arbetarorganisationer och andra närstående föreningar. Antalet andelsägande föreningar utgjorde vid 1925 års ingång 104. Dessutom finnas enskilda andelsägare, till ett antal av 362. Föreningen började sin nuvarande verksamhet år 1915 med att inrätta en folkpark å ett parkområde vid Midsommarkransen, vilket av föreningen inköptes år 1918. Verksamheten är väsentligen inriktad på anordnande inom folkparken av sång-, musik- och teaterföreställningar. Å området finnas en restaurang, en dansbana och en friluftsteater, den senare rymmande omkring 2,000 sittplatser.

Stadens bidrag utgår till anordnande inom parken av sång- och musikföreställningar, vilka skola anordnas fristående och ej i samband med vare sig teaterföreställningar, restaurantrörelse eller annan verksamhet. Tillträde till desamma skall lämnas utan annan avgift än den vanliga inträdesavgiften till parken. Bidraget utgår till föreningen efter redovisning för gjorda utgifter för ifrågakvarande ändamål.

Svenska trafikförbundet.

Stadens bidrag år 1925: 10,000 kr.

Förbundet inrättades år 1902 under namn av turisttrafikförbundet, men omorganiserades år 1924 och erhöll då namnet svenska trafikförbundet. Det har till uppgift att arbeta för utveckling av resandetrafiken inom Sverige med arbetet huvudsakligen inriktad på turisttrafik från utlandet. I detta syfte driver förbundet särskilt i utlandet en omfattande propaganda för resor till och i Sverige samt söker att genom utgivning av publikationer och genom anordnande av föreläsningar om Sverige ävensom genom annonsering och spridande i utlandet i betydande omfattning av biograffilmer, skioptikonbilder och fotografier verka för utbredande av kännedom om vårt land. Förbundets ekonomi är i huvudsak grundad på inkomster av medlemsavgifter och bidrag från turisttrafikförbundets restaurantaktiebolag. Svenska trafikförbundets expedition är belägen Vasagatan 12, C.

Stadens bidrag utgår under villkor, att desamma uteslutande användes till publikationer och filmer, som beröra Stockholm, samt att redovisning härför årligen lämnas.

Anstalter för sjukvård m. m.

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

(Jfr sid. 261.)

Stadens bidrag år 1925: 37,500 kr.

Av anslaget utgör 7,500 kr. stadens ordinarie bidrag till sjukhuset och återstoden utgår som tillfälligt anslag för täckande av kostnaden för sjukhusets drift.

Dessutom disponeras för bestridande av sjukhusets utgifter för år 1925 den allmänna sjukvårdsavgiften, som enligt stadsfullmäktiges beslut för år 1924 utgår med 50 öre för man och 25 öre för kvinna, som i Stockholm erlägger mantalspenningar (beräknad behållning härav c:a 80,000 kr.).

Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

Stadens ordinarie bidrag år 1925: högst 26,400 kr.¹⁾

Vårdanstalten, som inrättades år 1854 och är belägen Polhemsgatan 30, har 134 ordinarie platser (för barn i åldern 2—12 år), vartill kommer att den polikliniska verksamheten vid sjukhuset är mycket omfattande. Anstalten är Stockholms största barnsjukhus.

Stadens bidrag till vårdanstalten samt till polikliniken därstädes utgår jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 7 december 1900 under villkor: att minst 78 sängar, därav minst 8 för barn under 2 år, upplåtas för medellösa sjuka barn från Stockholms kommun; att minst 20 sängar upplåtas för betalande sjuka från staden mot en avgift icke överstigande den, som för vård i allmänt rum erlägges å kommunens egna sjukhus; att hälsovårdsnämnden får insätta en ledamot i styrelsen och utse en revisor; samt att läkaren dagligen lämnar nämnden meddelande om beläggningen.

Vårdanstalten åtnjuter jämväl bidrag av Stockholms läns landsting för å anstalten vårdade medellösa barn med hemortsrätt inom Stockholms län.

Barnsjukhuset Samariten.

Stadens ordinarie bidrag år 1925: högst 25,000 kr.²⁾

Barnsjukhuset Samariten tillhör en år 1888 bildad förening, vilken år 1890 började sin verk-

¹⁾ Under senare år hava stadsfullmäktige därjämte årligen anslagit medel till täckande av under föregående år uppkomna brister i anstaltens driftkostnader (år 1924: 71,579: 78 kr.).

²⁾ Under senare år hava stadsfullmäktige därjämte årligen anslagit medel till täckande av under föregående år uppkomna brister i sjukhusets driftkostnader (år 1924: 11,068: 24 kr.).

sambet i en i Maria församling förhyrd lokal och sedan år 1909 disponerar egen byggnad, Ringvägen 21. Sjukhuset har 54 platser, huvudsakligen avsedda för invärtes och ögonsjuka barn i åldern 6 månader till 12 år. Staden har kostnadsfritt upplåtit tomt för sjukhuset, under villkor bl. a. att minst tre fjärdedelar av platserna å allmän sal skola vara tillgängliga för fattiga barn, tillhörande Stockholms kommun.

Stadens bidrag utgår under villkor, att hälsovårdsnämnden får insätta en ledamot i sjukhusets styrelse och utse en revisor för granskning av dess förvaltning.

Föreningen S. de C.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 6,000 kr.

Föreningen S(œurs) de C(harité), som bildades år 1875, har till ändamål att lindra nöd och sjukdom bland barn och gamla.

Stadens bidrag utgår till föreningens *barnsjukhem*, som ursprungligen inrättades år 1892 och år 1908 inflyttade i egen, för ändamålet uppförd byggnad å Stockholms stad upplåten tomt i Stadshagen. Vid hemmet mottagas intill 25 fattiga barn från Stockholm med omnejd i åldern 2—6 år, vilka äro klena, vanvårdade eller lida av engelska sjukan e. d. Vården är kostnadsfri.

Föreningen Margarethahemmet.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 10,000 kr.

Föreningen bildades år 1890 för vård av fallandesjuka, sinnesslöa barn. För detta ändamål inrättades år 1892 en anstalt vid Mariehäll, vilken sedermera flyttades först till Åkeshov och därefter, år 1915, till Knivsta. Anstalten, som numera kan mottaga över 80 fallandesjuka, sinnesslöa barn, varav i regel närmare hälften är från Stockholm, omfattar dels en vårdanstalt för utbildbara, dels en skolavdelning, dels ock ett arbetshem för bildbara.

Stockholms centrala diakoniråds konvalescenthem å Ribbingebäck.

(Jfr sid. 302.)

Stadens bidrag år 1925: 5,000 kr.

Konvalescenthemmet var ursprungligen förlagt till Viby gård, Norrviken, men sedan det år 1917 övertagits av Stockholms centrala diakoniråd, förflyttades hemmet till den för ändamålet inköpta egendomen Ribbingebäck i Uppland (postadress: Järlåsa).

Hemmet är avsett för obemedlade män, som utskrivits från sjukhus men äro i behov av

ytterligare vård och vila för att bliva fullt arbetsföra. De tillgängliga platserna å hemmet äro omkring 40, av vilka platser staden äger rätt att mot avgift belägga 20.

Stadens bidrag utgår för tackande av den merkostnad, varmed vårdkostnaderna överstiga vårdavgifterna. Hemmet åtnjuter dessutom anslag från staden såsom ersättning för underhåll och vård av på stadens bekostnad å hemmet intagna personer (se sid. 302).

Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra.

(Vanföoreanstalten i Stockholm).

Stadens bidrag år 1925: 2,000 kr.

(Jfr även nedan under Polikliniker.)

Föreningen, stiftad år 1891, har till ändamål »att bistå obemedlade lytta och vanföra, men andligt normala personer, företrädesvis barn och yngre individer, på sätt som bäst är ägnat att lindra vanförheten och dess följder». Föreningens arbetsskola för lytta och vanföra, som öppnades 1892, utvidgades 1901 med ett elevhem och 1910 med en ortopedisk poliklinik. I augusti 1913 sammanfördes dessa till »*Vanföoreanstalten i Stockholm*», som inrymmer i föreningens för ändamålet ombyggda fastigheter Grevturegatan 59—61. Anstalten omfattar poliklinik (jfr nedan), klinik med ortopedisk bandageverkstad (sedan 1921 karolinska institutets ortopediska klinik), arbetsskola (med intill 3- å 4-åriga yrkeskurser) och elevhem (med aftonskola). I januari 1918 utvidgades anstalten ytterligare, varvid den kvinnliga yrkesskolan överflyttades till en närgränsande fastighet, Brahegatan 40, som år 1917 hade inköpts och ombyggt för ändamålet. Polikliniken hålles öppen tre gånger i veckan, avgiftsfritt. Sjukavdelningen är beräknad för högst 53 patienter och arbetsskolan för 110 elever, av vilka 90 kunna erhålla bostad i elevhemmet. År 1923 har föreningen inköpt fastigheten Grevturegatan 63, i vilken är inrymd anstaltens nya bandage- och protesverkstad m. m. Sedan juli 1915 upprätthåller föreningen även ett *skol- och uppfostringshem* å Lidingö, avsett dels för vanföra barn i skolåldern, som på grund av sin vanförhet ej i hemorten kunna erhålla skolundervisning, dels för sådana barn, som för den ortopediska behandlingen under längre tid behöva erhålla vård och stå under läkares observation.

Stadens bidrag utgår genom hälsovårdsnämnden. Föreningen åtnjuter även bidrag av staten, landstingen, pensionsstyrelsen samt kommuner och enskilda.

Polikliniker.

Stadens bidrag år 1925: 49,255 kr.

Stadens bidrag till serafimerlasarettets poliklinik: 20,800 kr.

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Understödda institutioner.

Stadens bidrag till diakonissjukhusets poliklinik: 3,000 kr.

Stadens bidrag till polikliniken vid Riddaregatan (polikliniken å Östermalm): 10,700 kr.

Stadens bidrag till polikliniken för barnsjukdomar vid Norrtullsgatan 6,755 kr.¹⁾

Stadens bidrag till vanförestaltens i Stockholm poliklinik: 3,000 kr. (se ovan).

Stadens bidrag till tandläkarinstitutets poliklinik: 5,000 kr.

Dessutom underhåller staden fullständigt polikliniken å Södermalm (vid Folkungagatan) och fr. o. m. år 1919 polikliniken å Norrmalm (vid Sveavägen) samt polikliniker vid en del sjukhus (se under hälsovårdsnämnden sid. 106).

Vård av fattiga sjuka i hemmen.

Stadens bidrag år 1925: 16,000 kr.

Bidraget utgår från fattigvårdsnämnden för vård i hemmen av fattiga sjuka genom skolade, under läkares överinseende stående sköterskor och fördelas mellan »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Sofia församling» (6,000 kr.), »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Bromma församling» (4,000 kr.), »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Brännkyrka församling» (4,000 kr.) och »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Kungsholms och St Görans församlingar» (2,000 kr.).

Bidrag lämnas dessutom dessa föreningar från vederbörande församlingar dels med kontanta belopp, dels genom avlönande av föreningarnas sjuksköterskor.

Bidrag från vissa församlingar utgå jämväl till övriga, icke av staden understödda sjukvårdsföreningar, nämligen »Föreningen för sjukvård i fattiga hem» (inom Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Mattens och Johannes församlingar), »Föreningen för sjukvård hos fattiga å Östermalm», »Föreningen för sjukvård hos fattiga inom Maria och Högalids församlingar» samt »Föreningen för sjukvård hos fattiga inom Katarina församling». Till största delen uppehållas emellertid sjukvårdsföreningarnas verksamhet genom räntor å donationer och kontanta bidrag av enskilda.

Hjälpföreningen för psykiskt sjuka.

Stadens bidrag år 1925: 15,700 kr.

Föreningens ändamål är att utöva dispensärverksamhet för psykiskt sjuka samt att hjälpa på sjukhusen vårdade sinnessjuka att tillvarata deras ekonomiska och juridiska intressen. Härfor har föreningen anställt en kurator samt två läkare jämte biträde vid föreningens byrå,

¹⁾ Stadsfullmäktige medgävo den 15 dec. 1924 att av ifrågakvarande anslag ett belopp av 1,000 kr. finge användas för anställande av en amanuens vid den pediatrika polikliniken å kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

vilken är öppen två gånger i veckan å Serafinerlasarettet; kurator, fröken Gertrud Rodhe, träffas dagligen, Östermalmsgatan 11. — Sekreterarens adress är: dr Billström, Kungsgatan 62.

Anslaget utgår under villkor, att understöd lämnas endast åt i staden boende personer, att hälsovårdsnämnden skall äga utse en styrelseledamot och en revisor i föreningen, samt att styrelse- och revisionsberättelser årligen avlämnas till hälsovårdsnämnden.

Anstalter för socialt arbete, fattigvård, barnavård etc.

Centralförbundet för socialt arbete.

Stadens bidrag år 1925: 2,000 kr.

I syfte »att inom olika samhällslager söka väcka intresse för och sprida kunskap om sociala spörsmål för att därigenom medverka till lösningen av viktiga samhällsfrågor» sammanslöt sig år 1903 en del föreningar med socialt syfte till »Centralförbundet för socialt arbete». Sitt mål söker förbundet vinna dels genom den år 1904 inrättade sociala upplysningsbyrån, som meddelar upplysningar om sociala förhållanden och företag i in- och utlandet samt lämnar råd och litteraturanvisningar för studiet av sociala frågor, dels genom sitt kostnadsfritt tillgängliga bibliotek, som numera omfattar över 5,000 band, in- och utländsk uppslags- och speciallitteratur i sociala och kommunala frågor samt ett 100-tal tidskrifter, behandlande dessa ämnen på olika språk, dels slutligen genom föreläsningsverksamhet, utgivande av publikationer, verkställande av utredningar och undersökningar, anordnande av kongresser rörande aktuella sociala spörsmål etc.

Biblioteket och upplysningsbyrån, Myntgatan 4, 2 tr., St., äro öppna alla vardagar 12—3.

Stadens anslag utgår till bestridande av kostnaderna för det av förbundet upprättade biblioteket.

Beträffande det på initiativ av centralförbundet för socialt arbete upprättade socialpolitiska och kommunala institutet se ovan sid. 256 och 277.

Föreningen för arbetarskydd.

Stadens bidrag år 1925: 1,000 kr.

Föreningen, som bildades år 1905, har sedan maj månad 1906 haft anordnad en för allmänheten tillgänglig utställning av en mångfald olikartade skyddsanordningar mot såväl olycksfall som ohälsa i arbete. I samband med utställningen anordnar föreningen föredrag för arbetare och förmän samt föreläsningar av arbetarskyddsfilm, varjämte föreningen utger en publikation »Arbetarskyddet». Utställningen,

som är inrymd i huset Birgerjarlgatan 32, är fritt tillgänglig för allmänheten alla söckendagar (atom lördagar) 12—1 samt därjämte lördagar 5—8 och söndagar 1—3.

Föreningen åtnjuter statsbidrag.

Centralförbundets för nykterhetsundervisning permanenta nykterhetsutställning och centralbibliotek i Stockholm.

Stadens bidrag år 1925: 1,000 kr.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning, som stiftades år 1901, är en för samtliga större nykterhetssällskap gemensam institution, vilken ledes av en utav de anslutna sällskapen vald representantförsamling, bestående av ett ombud för varje påbörjat 25,000-tal medlemmar. Förbundets ändamål är att bedriva en hela folket och främst de unga omfattande upplysningsverksamhet i alkoholförfrågan. Detta sker dels genom anordnande av mera populära, för alla tillgängliga s. k. allmänna upplysningskurser (intill år 1925 inalles 120), dels genom förmedling av statsunderstödda föreläsningar i alkoholförfrågan samt därmed sammanhängande hygieniska och sociala spörsmål, dels genom anordnande av sociala och hygieniska fortbildningskurser för lärare m. fl., dels ock genom anordnande av allmänna utbildningskurser för präster och predikanter, studie- och ungdomsledare m. fl. Vidare utgives centralförbundets organ Tirfing, tidskrift för nykterhetsfrågans studium, litteratur m. m., anordnas utställningar vid kurser, lärarmöten o. s. v. I april 1906 öppnade förbundet i förening med en del andra korporationer (centralförbundet för socialt arbete, föreningarna för arbetarskydd och för tuberkulosens bekämpande etc.) en social utställning med en nykterhetsavdelning. Den senare avskildes sedermera såsom en självständig nykterhetsutställning och gjordes permanent. Den avser att klargöra nykterhetsrörelsens uppkomst och utveckling ävensom att demonstrera tillgänglig undervisningsmateriel och litteratur. Med utställningen är förenat ett centralbibliotek i alkoholförfrågan, omfattande f. n. cirka 7,000 band och innehållande den viktigaste in- och utländska litteraturen. Såväl utställningen som biblioteket stå gratis till allmänhetens förfogande.

Från staten åtnjuter centralförbundet bidrag till förbundets allmänna verksamhet, till föreläsningarna, till utgivande av tidskriften, till centralbiblioteket samt dessutom tillfälliga anslag för utgivande av undervisningsmateriel.

Från landsting och kommuner erhållas anslag till de allmänna upplysningskurserna.

Bibliotek och utställning äro inrymda i Tunnelgatan 19 A och B, 1 tr., och öppna kl. 10—6 alla vardagar; utställningen dessutom även andra tider efter särskild överenskommelse.

Registerbyrån för understöd och pensioner.

Storkyrkobrinken 11, St.; expeditionstid: 9,30—3,50 (lördagar 9,30—2); t. 154 39. Stadens bidrag år 1925: 6,000 kr.

Registerbyrån, som inrättades år 1911 av föreningen för välgörenhetens ordnande (F. V. O.), har till ändamål att underlätta ett ordnat samarbete mellan den kommunala fattigvården, välgörenhet utövande institutioner, pensionskassor och fonder m. fl. samt enskilda personer. I detta syfte har enligt amerikanskt kortsystem upplagts ett för den kommunala fattigvården och enskilda understödsföreningar gemensamt register över pensionärer och understödstagare.

Med anledning av stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1910 överlämnade fattigvårdsnämnden till byrån den 1 juli 1911 det hos nämnden förda pensionsregistret samt åtog sig att på framställning från byrån tillhandagå med upplysningar, som äro erforderliga för byråns verksamhet, på villkor, att registret hålles för fattigvårdsnämnden tillgängligt, och att nämnden finge tillsätta en revisor för granskning av byråns verksamhet.

Sedan år 1923 står registerbyrån under ledning av en särskild styrelse av fem personer, av vilka två utses av F. V. O. och två av fattigvårdsnämnden, som skall bereda ordförandena i stadens pensionsnämnder tillfälle att föreslå den ene av dessa sistsnämnda; den femte utses av de sålunda utsedda fyra ledamöterna.

Efter allmänna pensionsförsäkringens ikraftträdande införes i registret även uppgifter över pensions- och understödstagare i Stockholm samt förmedlas upplysningar till Stockholms pensionsnämnder. Vidare har F. V. O., sedan stadsfullmäktige den 18 dec. 1919 anslagit för ändamålet erforderliga medel, åtagit sig att, under drätsel-nämndens kontroll, upprätta och handhåva ett register, gemensamt för de olika pensionsnämnderna. (Jfr sid. 243.)

Anslutna föreningar m. fl. lämna registerbyrån regelbundna uppgifter om beviljade understöd och få i utbyte från byrån upplysningar om pensionärer och understödstagare, som där finnas antecknade.

Sökande av pensioner och understöd erhålla på begäran utdrag eller bevis enligt registret, såvitt dem angår.

Förteckning över och redogörelse för kommunala och enskilda anstalter, föreningar, fonder och stiftelser finnas i den av F. V. O. 1924 utgivna tredje upplagan av »F. V. O:s handbok för fattigvårdsintresserade».

De blindas förening u. p. a.

Stadens bidrag år 1925: högst 13,200 kr.; dessutom 500 kr. till De blindas veckoblad.

De blindas förening, som bildades år 1889, har till uppgift att stöja blinda i deras strä-

**Understödda in-
stitutioner.** van till självförsörjning. I sina hus, Majorsgatan 11 och 12, har föreningen inrättat en borstbinderiverkstad, en borsträfabrik och en korgmakeriverkstad samt en försäljningsbod. Vid verkstäderna äga ett 60-tal blinda fast anställning. Därjämte upprätthåller föreningen ett hantverkshem för blinda kvinnor, Klara östra kyrkogata 3, där undervisning i korgmakeri meddelas, och en skrivbyrå, Nybrogatan 23. De blindas förening har även ett bibliotek i blindskrift, f. n. omfattande omkring 9,000 band, varav blinda kunna erhålla boklån gratis och fraktfritt. Föreningen utger vidare den i blindskrift tryckta tidningen *De blindas veckoblad*, vilken lämnas gratis till läskunniga blinda. Slutligen har föreningen en sjuk-kassafond för beredande av sjukhjälp åt blinda, som genom eget arbete bidraga till sitt uppehälle. Flertalet av föreningens medlemmar äro blinda och av dess tio styrelseledamöter skola minst fem vara blinda. En styrelseledamot tillsättes av kungl. maj:t.

Av stadens bidrag utgår högst 13,200 kr. till de av föreningen anordnade borstbinderi- och korgmakeriverkstäderna samt till hantverkshemmet för blinda kvinnor och 500 kr. till *De blindas veckoblad*. Det förnämnda anslaget utgår, under villkor att driften vid verkstäderna och hantverkshemmet upprätthålles utan avbrott hela året, med 300 kr. för varje i Stockholm hemortsberättigad, manlig eller kvinnlig arbetare, därest arbetaren sysselsatts hela året och med proportionellt minskat belopp, därest vederbörande varit sysselsatt endast en del av året. Anslaget utbetalas genom fattigvårdsnämnden vid årets slut, sedan redogörelse över verksamhetens omfattning till nämnden ingivits.

De blindas förening åtnjuter ett årligt statsbidrag av 100,000 kr. samt dessutom för *De blindas veckoblad* bidrag med omkring 5,000 kr. från landsting och städer, som ej deltaga i landsting.

Föreningen Hem för arbeterskor.

Stadens hyresbidrag år 1925: 1,000 kr.

För att i någon mån motverka inneboendesystemet och bereda billig och hemtrevlig bostad åt ensamstående arbeterskor från stadens fabriker, syateljéer o. s. v. bildades 1898 föreningen Hem för arbeterskor, som samma år öppnade sitt första hem, Kungsholmsgatan 30, vilket tvenne gånger utvidgats och nu rymmer 36 hyresgäster. År 1901 inrättades ett andra hem i Åsögatan 79, som hösten 1910 flyttades till Katarina Bangata 33 B, och ett tredje upprättades 1909 Vikingagatan 7 B (numera Tomtebogatan 19). Föreningen bereder nu bostad åt 80 personer. Arbeterskorna betala i dessa hem en hyra av 16—20,50 kr. i månaden för delat möblerat rum med linne och sängkläder, läkarvård och medicin samt få mot billig avgift tillaga sin mat i

köken. För ensamt rum är priset 20—28,50 kr. För värme betalas dessutom 2,50—3,50 kr. i månaden under tiden okt.—april. I varje hem finnas samlingsrum, bibliotek, tidningar och symaskin till fritt begagnande. Föreningen anordnar kurser och samkväm för hyresgästerna och andra arbeterskor.

Bidraget utgår under förutsättning, att föreningen upprätthåller det med hjälp av detta anslag inrättade hemmet (Tomtebogatan 19) med minst 14 platser, och att stadskollegiet äger över föreningens verksamhet utöva den kontroll, som befinnes lämplig.

Hemmet för lungsjuka arbetande kvinnor.

Stadens bidrag år 1925: 1,000 kr.

Hemmet, som är inrymt i Stockholms stads fastighet Sköldgatan 26, bereder plats för lung-siktiga arbetande kvinnor (f. n. till ett antal av 12), de flesta i smittsamt stadium av sjukdomen. Sedan år 1908, då hemmet inrättades, har det haft till uppgift att bereda de sjuka en hygieniskt tillfredsställande bostad och förhindra smittans spridning, då dessa sjuka i annat fall som regel måst taga sin tillflykt till att innebo hos andra. Dessutom har hemmet av stadens understödsbyråer för tuberkulösa flitigt använts för deras understödstagare, medan dessa väntat på inträde vid sanatorium eller nyss utskrivits från dylikt sjukhus.

Då hemmets hyresgäster som regel icke äro fullt arbetsföra, hava hyresbeloppen satts så lågt som till 8 å 10 kr. per månad, för vilken summa erhålles möblerad bostad, värme, lyse och sänglinne samt rättighet att i det gemensamma köket med hemmets bränsle laga mat vissa bestämda timmar dagligen.

Stadens bidrag utgår genom hälsovårdsnämnden. Dessutom erhåller hemmet bidrag från föreningen Majblomman.

Allmänna skyddsföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1925: 5,500 kr.

Föreningen, som stiftades år 1866, har till uppgift att blinda fattigdomens börd för den mindre väl situerade befolkningen i huvudstaden, i främsta rummet änkor, minderåriga och sådana nödställda, som till följd av sjukdom, olycks-händelse eller andra orsaker råkat i tillfällig fattigdom, utan att därför söka understöd från den allmänna fattigvården. Föreningens verksamhet utövas, under ledning av en central-kommitté som överstyrelse, genom särskilda skyddsföreningar och arbetsföreningar i de olika församlingarna. Föreningens sekreterare-expedition är belägen Banérsgatan 43, 2 tr.

Fattigvårdsnämnden äger deltaga i revisionen av föreningens räkenskaper.

Stadens bidrag är avsett för arbetsföreningarnas verksamhet.

Hemmet för arbetssökande kvinnor.

(Förut »Nattasylen för kvinnor».)

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 2,500 kr.

Hemmet, vars ändamål är att bereda tillfällig billig bostad åt arbetssökande kvinnor samt i möjligaste mån bistå dessa med råd, hjälp och anvisningar, är beläget Artillerigatan 11 och har 18 platser. Där mottagas arbetssökande, helst unga, kvinnor mot en avgift av 1,25 kr. per natt, för vilken avgift även erhålles frukost och kvällsmat. Hemmet hålles öppet under tiden 1 sept.—1 juli. Verksamheten upprätthålles genom en förening.

Stiftelsen Drottninghuset.

Stadens bidrag år 1925: 6,000 kr.

Stiftelsen Drottninghuset har till uppgift att i sin fastighet i kv. Drottninghuset vid Johannes kyrkogård underhålla ett hem för älderstigna kvinnor. Det nuvarande Drottninghuset uppfördes i slutet av 1600-talet av magistratens politiekollegium. Kostnaderna bestredos dels av kommunala medel, dels av medel, som för ändamålet donerats av olika personer, i främsta rummet Karl XI:s gemål Ulrika Eleonora. Inrättningen, som till en början mottog ett hundratal pensionärer, rymmer f. n. högst 43 platser. Enligt gällande reglemente för Drottninghuset, fastställt av kungl. maj:t den 11 maj 1883, handhaves inrättningens ledning av en direktion, utsedd av kungl. maj:t.

Med hänsyn till stiftelsens svaga ekonomi och till nödvändigheten att företaga en genomgripande reparation och inre omgestaltning av den gamla, kulturhistoriskt värdefulla byggnaden beslöt stadsfullmäktige den 19 maj 1924 dels att mottaga en erbjuden donation å 75,000 kr. till förmån för Drottninghuset samt uppdraga åt fattigvårdsnämnden att handhava donationens förvaltning, dels att förbinda sig att till stiftelsen lämna ett årligt bidrag av 6,000 kr. Detta stadens bidrag utgår, så länge ränteavkastningen å donationen enligt donationsvillkoren tillfaller stiftelsen Drottninghuset, samt under förutsättning att stiftelsens byggnad omgestaltas i huvudsakligen överensstämmelse med i donationserbjudandet förordad plan och att 15 vårdplatser å Drottninghuset förbehållas personer med hemortsrätt i Stockholm.

Sällskapet »De gamlas vänner».

Stadens bidrag år 1925: 1,485 kr.

Sällskapet har till ändamål att mot billig avgift bereda ett älderdoms hem för obemedlade eller mindre bemedlade fruntimmer, tillhörande

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppföstringsanstalter m. m.

den s. k. bildade klassen. I det av sällskapet Under- uppförda »Hemmet för gamla» vid Enskede finnes plats för 95 pensionärer, dels halvpensionärer, dels betalande helpensionärer och dels fripensionärer. **Understödda in- stitu- tioner.**

Stadens bidrag utgår såsom årlig avgäld för tillplåtelse av marken vid Enskede.

Föreningen Blomsterfonden.

Stadens bidrag år 1925: 3,675 kr.

Föreningen Blomsterfonden, som bildades år 1921, har till ändamål att genom medel, som inflyta i form av gåvor till minne av avlidna personer i stället för blommor vid deras begravning, eller genom donationer bereda bostäder åt behövande gamla (män och kvinnor). Enligt stadgarna kan föreningen även tillhandahålla lägenheter till självkostnadspris på villkor, att lägenheten vid innehavarens död tillfaller fonden.

På grund av en framställning från föreningen om kostnadsfri upplåtelse av mark i kv. Sighn å Norrmalm för uppförande därstädes av ett bostadshus med smålägenheter beslöt stadsfullmäktige den 30 juni 1924 på så sätt bifalla framställningen, att fastighetsnämnden bemyndigades att till föreningen försälja ifrågavarande tomt mot räntefri revers å köpeskillingen, samt att å fattigvårdsnämndens stat årligen skulle uppföras ett anslag, motsvarande räntan å den överenskomna köpeskillingen, att gottgöras fastighetsnämnden.

Föreningen ämnar överlämna tomten till ett för ändamålet bildat bolag, i vilket föreningen skall äga så gott som samtliga aktier, och som skall handhava uppförandet och driften av bostadshuset i fråga. Lägenheterna skola upplåtas till hyror, i regel understigande de i allmänna marknaden gällande.

Asylen för fattiga barnaföderskor och deras barn.

Stadens bidrag år 1925: högst 4,000 kr. (jfr nedan).

Genom donationsmedel inrättades på 1860-talet en asyl för fattiga barnaföderskor och deras barn, avsedd att giva obemedlade mödrar och deras barn skydd under första tiden efter utskrivningen från barnbördshuset. Asylen omfattar tvenne avdelningar, den ena belägen å Norra Djurgården i en asylen tillhörig byggnad och avsedd för ifrån allmänna barnbördshuset utskrivna mödrar, och den andra, som samarbetar med södra barnbördshuset, inrymd i en förhyrd lokal i Prästgårdsgatan 21. Vid den norra kunna samtidigt mottagas högst 15 mödrar med späda barn och vid den södra högst 19 mödrar med späda barn. Asylerna stå under förvaltning av direktionen över allmänna barnbördshuset.

Understödda institutioner. Efter framställning från allmänna barnbörds-
husets direktion förklarade sig stadsfullmäktige
den 20 mars 1924 villiga att lämna direk-
tionen ett bidrag till hyra för nya lokaler för
den södra avdelningen i en av staden år 1923
förvärfvad fastighet, som förnt tillhört Malm-
qvistska barnuppfostningsinrättningen. Hyresbi-
draget skulle utgå med högst 4,000 kr. per år.

Då ifrågasvarande lokaler ännu icke kunnat
upplåtas för asyl, utgår stadens bidrag t. v.
icke.

Hemmet för ensamställda mödrar.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 4,800 kr.

Hemmet, som öppnades år 1912, var ur-
sprungligen beläget Scheelegatan 8 men har nu-
mera flyttats till Stadsgården 18 B. Det har till
uppgift att för mödrar, som genom sitt arbete
måste försörja sig och sitt barn, göra det möj-
ligt att behålla barnet hos sig under goda hy-
gieniska och etiska villkor. Plats finnes för 15
mödrar. Avgiften utgör 2 kr. per dag, vari
dock ej ingår kost för modern.

Frälsningsarméns hem för ogifta mödrar med späda barn vid Skogsbo (Sundbyberg.)

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 3,500 kr.

Hemmet har plats för 25 mödrar med barn
samt för 15 blivande mödrar. Mödrarna få
stanna i hemmet med sina barn, så länge dessa
ammassas, men kunna, om de så önska, lämna
detsamma förr. De intagna, som icke erlägga
någon avgift, utföra inom hemmet förekomman-
de göromål samt deltaga i förfärdigande av ar-
beten, avsedda till försäljning. Hemmet åtnju-
ter även bidrag från staten och från vissa lands-
ting.

Frälsningsarméns hem för ogifta mödrar med späda barn, Ingemars- gatan 9.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 2,500 kr.

Hemmet har plats för 15 mödrar med barn
och 7 blivande mödrar och arbetar efter samma
grunder som hemmet vid Skogsbo (se ovan).
Hemmet åtnjuiter även statsbidrag.

Frälsningsarméns räddningshem, Grevturegatan 60.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 2,000 kr.

Hemmet, som har plats för 26 personer,
mottager sedligt förkomna kvinnor, som själv-

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattig-
vårdsnämndens förfogande ställda anslaget till
enskilda uppfostningsanstalter m. m.

mant anmäla sig. Genomsnittstiden för vistelsen
vid hemmet är ett år. Kvinnorna sysselsätts
med husligt arbete, sömnad, vävnad, trikåstick-
ning m. m. Hemmet åtnjuiter även statsbidrag.

Föreningen Skyddsvärnet.

Stadens bidrag år 1925: 2,000 kr.

Föreningen Skyddsvärnet, som bildades år
1910, har till ändamål »att verka för främ-
jandet av det allmänna och enskilda rädd-
ningsarbetet bland frigivna fångar, villkorligt
dömda, lösdrivare, alkoholister, prostituerade
och i liknande avseende hjälpbehövande». Detta
sitt mål söker föreningen vinna genom anord-
nande av platsförmedling, räddningsarbete bland
alkoholister, anställande av förundersökningar i
fråga om sådana häktade, som anses kunna
ifrågakomma till villkorlig straffdom, samt till-
syn och övervakning efter domens avkunnande,
därvid samarbete äger rum med fängvårdssty-
relsen, centralföreningen till stöd för frigivna
m. fl. institutioner. Därför har föreningen för
bildade arbetslösa upprättat ett inackorderings-
hem och en skrivbyrå. Föreningens expedition,
Lästmakaregatan 6, är öppen 9—5.

Stadens bidrag utgår under villkor, att i
föreningens räkenskaper noga skiljes på kostna-
derna för de olika verksamhetsgrenarna, samt
att till stadskollegiet avlämnas styrelse- och
revisionsberättelser över föreningens verksamhet.

Staten och fängvårdsstyrelsen lämna även
bidrag till verksamheten.

Sällskapet Stockholms stads- mission.

*Stadens bidrag år 1925: till mottagnings-
byrån 3,000 kr., till arbetshemmet 1,500
kr., till inackorderingshemmet 1,000 kr.
(jfr även sid. 282).*

Sällskapet Stockholms stadsmission, som bil-
dades år 1853, har till ändamål att bedriva
evangeliseringsarbete i förening med social hjälp-
verksamhet bland de lager av Stockholms befolk-
ning, där den andliga och sociala nöden är
störst. Så småningom hava de sociala arbets-
uppgifterna alltmer trätt i förgrunden och denna
gren av verksamheten erhållit en allt större om-
fattning. I stort sett är denna sistnämnda verk-
samhet fördelad på följande huvudgrenar:

1) omhändertagande av och beredande av hjälp
åt hemlösa och nödställda män, 2) omhändertagande
av värlösa gossar och sedligt försum-
made ynglingar (barnhemmet Boxtorp i Söder-
manland), 3) beredande av uppfostran åt sedligt
försummade flickor (lanthemmet och husmoders-

skolan för flickor å Edesta i Södermanland; jfr sid. 282), 4) beredande av sommarvila åt omedelade, klena arbetarhustrur och ensamstående kvinnor (å trenne stadsmissionen tillhöriga vilohem vid Edesta och Stenfasta).

Stadsmissionens verksamhet för omhändertagande av och beredande av hjälp åt hemlösa och nödställda män är sedan år 1913 centraliserad till stadsmissionens mottagningsbyrå för nödställda och hemlösa män, belägen i stadsmissionens centralbyggnad, Stortorget 3—5 och Svartmangatan 7. St. Byrån hålles öppen vardagar kl. 10—2. Byråns syfte är att bedriva hjälpverksamhet bland nödställda och hemlösa män på ett sådant sätt, att tiggeri och lättingsliv motarbetas och arbetsvilligheten väckes och befrämjas. I detta syfte har byrån upprättat ett register över hjälpsökande, vilka anlitat byrån alltsedan oktober 1914, samt ombesörjer platsförmedling för mindre väl rekommenderad arbetskraft. Verksamheten omfattar vidare bl. a. beredande av tillfälliga nödhjälpsarbeten åt arbetslösa i avvaktan å varaktigare arbetsanställning dels i centralbyggnadens källare, dels i arbetshemmet å Kungsholmen (se nedan), beredande av bostad åt hemlösa män i inackorderingshemmet (se nedan), billig eller kostnadsfri utspisning å stadsmissionens nykterhetsrestaurant m. m.

I stadsmissionens arbetshem, som inrättades år 1888 och är beläget Kungsholmsgatan 70 & 74, C, mottagas hem- och arbetslösa personer och sysselsätts med vedhuggning och dylikt. Vistelsen å hemmet är avsedd att endast vara tillfällig under väntan på fast arbete. Arbetslösa, vilka till följd av nedsatt arbetsförmåga ej hava utsikt att erhålla arbete, intagas ej å hemmet utan hänvisas till stadens arbetsinrättning eller St. Eriks sjuk- och vårdhem. Jämte viss kontant avlöning erhålles å arbetshemmet kost, logi och underkläder. Högst 40 män kunna samtidigt mottagas å hemmet.

Stadsmissionens inackorderingshem för arbetare, vars verksamhet påbörjades år 1910, har till uppgift att bereda god och billig bostad åt ogifta, företrädesvis yngre arbetare, vilka eljest skulle vara hänvisade att bo på s. k. härbergen eller innebo i familjer. Hemmet, som är inrymt i stadsmissionens centralbyggnad vid Stortorget, har plats för 37 personer. Hyresavgifterna, inberäknat värme, lyse, städning och sängkläder, äro för enkelrum 50 kr. och för delat rum 30—35 kr. i månaden.

Stadens bidrag utgår dels med 3,000 kr. att efter fattigvårdsnämndens beprövande användas till understöd åt stadsmissionens mottagningsbyrå för nödställda och hemlösa män, dels med 1,500 kr. till stadsmissionens arbetshem, under villkor att å hemmet endast mottagas personer, som äro i staden mantalsskrivna, och att dess verksamhet övervakas på sätt, fattigvårdsnämnden bestämmer, dels med 1,000 kr. till stadsmissionens inackorderingshem för arbetare, under villkor att stadskollegiet äger över

verksamheten utöva den kontroll, som befinnes lämplig.

Beträffande stadens bidrag till stadsmissionens lanthem och husmodersskola vid Edesta se sid. 282.

Stiftelsen »Elsa Borgs hem».

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 5,500 kr.

För att söka avhjälpa den stora nöden i trakterna av Vita bergen beslöto några kristligt sinnade personer att där efter mönster från London anlägga ett s. k. bibelkvinnohem, som, inköpt för ändamålet, hösten 1876 övertogs av Elsa Borg. Utom bibelkvinnohemmet (Borgmästaregatan 6), som har till uppgift att utbilda unga kvinnor till tjänst i kristligt socialt syfte, har stiftelsen f. n. fyra barnhem. Barnhemmet nr 1 är beläget i Stockholm, Värmdögatan 53, barnhemmet »Furulid» i Frustuna socken (adr. Gnesta), barnhemmet »Alphyddan» i Vårdinge socken (adr. Mölnbo) samt barnhemmet »Lillgården» i Frösunda socken (adr. Uttran). Barnen skola vid intagning vara 3—10 år och få stanna till 17 å 18 år. Vid hemmen mottagas inalles omkring 60 barn för fostran och vård.

Frimurarbarnhuset.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 90 kr.

Frimurarbarnhuset, grundat år 1753, är avsett för medellösa gossar och flickor. Barnen intagas i åldern²⁾ 6—10 år och³⁾ få kvarstanna till omkring 17 års ålder. Antalet platser å barnhuset är 170.

Genom beslut av den 23 juli 1777 bestämde Stockholms magistrat att, så länge frimurarbarnhusinrättningen ägde bestånd, alla år av de under magistratens enskilda disposition stående medel giva 60 rdr specie till nämnda barnhus. Detta anslag utbetalades sedermera årligen av stadens drätsel förvaltning till och med år 1865, efter vilken tid det av drätselnämnden indrogs. På framställning av barnhusets direktion beslöto stadsfullmäktige den 1 februari 1871, att detta anslag skulle för år 1866 och följande år tills vidare utgå från fattigvårdsnämnden till frimurarbarnhuset med 90 rdr om året.

Prins Carls uppfostringsinrättning för fattiga barn.

Stadens bidrag år 1925: 4,750 kr.

Av bidraget utgå 750 kr. på grund av upplåtelse till dåvarande stadsnämnden (1851) av egendomen nr 5 i kv. Hästen.

Denna inrättning tillkom år 1832 för medel, insamlade år 1830 vid en jubelfest till minne av

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Under-kristendomens införande i Sverige. År 1851 övertog staden en av anstaltens bägge avdelningar, nämligen »förbättringsavdelningen». Den andra avdelningen, den egentliga uppfostringsanstalten, som till en början varit inrymd i det hus, där Maria sjukhus nu är inrymt, flyttades år 1861 till Gålön i Österhanninge socken.

Vid inrättningen vårdas cirka 60 barn, vilka i regeln emottagas i åldern 4—8 år. Flertalet placeras som fosterbarn i hemmen hos arrendatorerna av inrättningen till över ett 20-tal uppgående jordbrukslägenheter på ön. Jämte övriga barn därstädes åtnjuta de undervisning i en av inrättningen upprättad folkskola med fortsättningskola och sysselsätts för övrigt vid jordbruksarbetet hos fosterföräldrarna, där de få kvarstanna, tills de konfirmerats. För barnen erlägges f. n. till inrättningen en årsavgift av i medeltal 200 kr. Inrättningens angelägenheter handhas av en öfverstyrelse med 40 principaler och en styrelse av 4 självskrivna och 14 valda ledamöter. Överståhållaren är självskriven ordförande i båda korporationerna.

Diakonissanstaltens barnhem.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 1,310 kr.

Diakonissanstalten, som öppnades sommaren 1851 och 1862 flyttades till Ersta vid Saltsjön, är anlagd efter mönster av Europas första diakonissanstalt, grundad 1836 i Kaiserswerth, och har till första uppgift att utbilda diakonissor till församlings-, sjuk- och fattigvård. Den ägnar sig ock åt vården om barn och ungdom. Vid Ersta har anstalten grundat sjukhus, sjukhem och ålderdomshem för uttjänta diakonissor. Anstaltens eget *barnhem*, Stjärnvik, är beläget i Gryts socken i Södermanland (adr. Stjärnhov). Anstaltens *skyddshem*, Stjörp (adr. Huddinge) är avsett för vanartade och sedligt försummade flickor. Barnhemmet har 20 och skyddshemmet 30 platser.

Stadens bidrag utgår till barnhemmet.

Svenska fattigvårdsförbundets barnavårdsbyråer.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: till huvudbyrån i Stockholm 7,800 kr.; till byrån i Brännkyrka 1,300 kr.

Byråerna hava till uppgift att beivra vanvård av barn, dels genom att själva ingripa, dels genom att föranstalta om, att de fall, som rätteligen höra under viss, redan existerande myndighet, verkligen komma under denna myndighets behandling, att söka förekomma vanvård, särskilt av späda barn, genom att på olika sätt söka uppmäna och tillhålla deras föräldrar att göra

sin plikt, att främja barnavård och modersskydd samt slutligen att söka åstadkomma samarbete mellan enskilda och offentliga barnavårdsföretag. Härjämte hava byråerna åtagit sig att emottaga anmälningar om havandeskap enligt § 14 i lagen om barn utom äktenskap den 14 juni 1917. (Jfr barnavårdsnämnden sid. 171.) Huvudbyrån har dessutom Stockholms stads barnavårdsnämnds uppdrag att i dess ställe på framställning av barnavårdsnämnder eller barnavårdsmän å andra orter söka fastställa faderskap, upprätta avtal, efterhålla försumliga föräldrar samt undersöka i Stockholm föreslagna fosterhem.

Huvudbyråns expedition är belägen Triewaldsgränd 3 och byråns i Brännkyrka i kommunalhuset, Liljeholmen.

Tomta barnhem.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 3,000 kr.

Barnhemmet, som grundades år 1891, äges av stiftelsen Tomta barnhem. År 1915 uppfördes den nuvarande barnhemsbyggnaden i Djurs- holm, Vasavägen 41, med plats för 15 barn. Hemmet, som är ett upptagningshem för barn i åldern 2—14 år, mottager barn efter remiss av barnavårdsbyrån i Stockholm och i mån av utrymme även av barnavårdsbyrån i Solna. Djurs- holms fattigvårdsstyrelse disponerar jämlikt särskild överenskommelse 2 å 3 platser. För avgiften, 30 kr. per månad, ansvarar vederbörande barnavårdsbyrå.

Hemmet åtnjuter även bidrag av Djursholms stad.

Stiftelsen Småbarnshem.

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 3,400 kr.

Denna stiftelse har upprättat tvēne småbarnshem, ett i Djursholm vilket dock tillsvidare nedlades år 1919, och ett i Stockholm, Brännkyrkagatan 114. Det senare, som disponerar ett till stiftelsen skänkt hus å staden tillhörig tomt och öppnades år 1911, mottager kvinnor med späda barn, som de själva amma (helst förstföderskor). En del mödrar mottagas redan före förlossningen. Sedan modern efter amningstidens slut lämnat hemmet, får barnet i regel kvarstanna i ytterligare 6 månader mot en månadsavgift av 25 kr., vilken avgift erlägges av fadern (i regel) eller modern. Plats finnes för 10—11 mödrar och 18—20 barn. Mödrarna utföra alla inom hemmet förekommande göromål. Varje mor ammar och sköter sitt eget barn samt vårdar dessutom ett annat barn. Extra barn mottagas i mån av utrymme. Fattigvårds- nämnden disponerar i mån av utrymme platser i hemmet och erlägger härför 2 kr. för barn och dag.

¹ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

**Frälsningsarméns barnhärbarge,
»Lillstugan», vid Sundbyberg.**

Stadens bidrag¹⁾ år 1925: 2,500 kr.

Barnhärbargets ändamål är att tillfälligt hysa barn i åldern 2—7 år, tills förhållandena för dessa kunna på ett tillfredsställande sätt ordnas. Plats finnes för 30 barn. Avgiften utgör 25 kr. per månad; för särskilt nödställda kan nedsättning beviljas.

Arbetsstugorna i huvudstaden.

Stadens bidrag år 1925: 85,000 kr.

År 1887 upprättades på initiativ av fru A. Retzius, f. Hierta, den första arbetsstugan i huvudstaden (i Adolf Fredriks församling); för närvarande finnas tillsammans 24 sådana stugor, nästan alla med understöd av stiftelsen »Lars Hiertas minne». I dessa arbetsstugor lämnas åt fattiga barn i åldern 7—14 år (särskilt ur sådana hem, där båda föräldrarna äro ute i arbete) vård under deras fritid samt undervisning i slöjd och handarbeten, och få barnen en måltid som lön för utförda arbeten, vilka försäljas. Antalet barn i Stockholms arbetsstugor utgjorde vid 1925 års ingång 2,000. Varje arbetsstuga har sin styrelse, som representeras i en för staden i dess helhet bildad centralkommitté. Stiftelsen »Lars Hiertas minne» utser årligen två revisorer för granskning av räkenskaper.

De under centralkommittén lydande arbetsstugorna äro följande:

Adolf Fredriks arbetsstuga, Hölländaregatan 16, *Bromma västra arbetsstuga*, Bällstalund, Sundbyberg, *Bromma östra arbetsstuga*, Slottsvägen, Ulvunda, *Engelbrekts arbetsstuga*, Valhallavägen 76, *Enskede arbetsstuga*, Källvägen, Enskede, *Gröndals arbetsstuga*, Pilvägen 4, Gröndal, *Gustav Vasa arbetsstuga*, Västmannagatan 63, *Jakobs arbetsstuga*, Davidbagaregatan 21, *Johannes norra arbetsstuga*, Döbelnsgatan 38 A och B, *Katarina arbetsstuga*, nya skolhuset, Nytorget, *Klara arbetsstuga*, Klara västra kyrkogatan 20, *Kungsholms västra arbetsstuga*, Fleminggatan 79 B, *Kungsholms östra arbetsstuga*, Parmmütaregatan 3, *Liljeholmens arbetsstuga*, Manhemsgatan 6, Aspudden, *Maria västra arbetsstuga*, Hornsgatan 110, *Matteus arbetsstuga*, Västmannagatan 92, *Sofia arbetsstuga*, Sofia folkskola, Skånegatan 117, *Storkyrkoförsamlingens arbetsstuga*, Skomakaregatan 30, *Värtans arbetsstuga*, Dianavägen 7, Hjorthagen, *Östermalms arbetsstuga*, Karlavägen 72.

Förutom de under centralkommittén sorterande arbetsstugorna finnas ytterligare fyra, vilka åtnjuta kommunalt bidrag, nämligen: *stiftel-*

sens Wilhelm Govenii minne arbetsstuga, Under-Nybergsgatan 55, Hälsingegatan 14—16 och Volmar Yxkullsgatan 41 och *Sunnerdahlska stiftelsens arbetsstuga*, Klippgatan 24.

Stadens bidrag fördelas av folkskoledirektionen bland ovannämnda arbetsstugor. Definitiv fördelning av årets anslag har ännu ej ägt rum.

Arbetsstugorna erhålla dessutom understöd från en del av Stockholms församlingar samt — för utsändande av feriebarn — från »Barnens dag».

Barnkrubbor, barnavårn och småbarnsskolor.

Stadens bidrag år 1925: 90,000 kr.

Barnkrubba har i Sverige blivit benämningen på anstalter, vilka under den del av dagen, då föräldrarna äro upptagna av arbete utom hemmet, mottaga barn under skolåldern, vanligen från 2 till 6 år, till vård och tillsyn samt ofta även, ehuru ej på skolmässigt sätt, meddela barnen en efter åldern avpassad undervisning.

I Sverige inrättades den första barnkrubban år 1854 i Kungsholms församling i Stockholm. Under kristiden undergick barnkrubbeverksamheten en hastig utveckling och ett antal nya barnkrubbor tillkommo. För närvarande finnes i huvudstaden ett trettiotal (jfr nedan).

Förutom bidrag från enskilda personer, församlingar och fattigvårdsstyrelser, har under senare år kraftigt pekuniärt understöd lämnats även från stat och kommun för täckande av de merkostnader för verksamheten, som föranletts av dyrtiden.

Till dessa allmänna anslag, vilkas fördelning till en början ombesörjdes av livsmedelsnämnden och sedermera av stadens dyrtidskommitté, bidrog staten med $\frac{2}{3}$ och kommunen med $\frac{1}{3}$.

Från och med utgången av första halvåret 1920 upphörde emellertid denna understödsverksamhet på grund av att statsbidrag ej längre kunde erhållas. För tiden därefter hava stadsfullmäktige, efter framställning från barnkrubbarnas centralförening (se nedan), ställt erforderliga medel för understödjande av barnkrubbeverksamheten till fattigvårdsnämndens förfogande.

Barnkrubbeverksamheten skall i fortsättningen liksom hitintills bibehålla karaktären av att vara en församlingarnas och de enskilda institutionernas angelägenhet.

I syfte att ernå samarbete mellan de lokala institutionerna samt likartade bestämmelser rörande förvaltning o. d. bildades år 1920 en sammanslutning, benämnd »*Centralföreningen för barnkrubbor, barnavårn och småbarnsskolor i Stockholm*» (sekreterare: G. F. Valdén, Tjärhovsgatan 28).

Enligt för centralföreningen gällande stadgar består dess styrelse av fem å ordinarie föreningsammansatrade för ett år i sänder valda ledamöter och dessutom av en representant för varje ansluten lokalförenings styrelse samt, så länge

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Under-stadshfullmäktige bevilja fattigvårdsnämnden an-
stöddaslag till understödjande av föreningens verksam-
in-het, en representant för fattigvårdsnämnden.
stitu-Fördelningen av stadsfullmäktiges anslag till
tioner.barnkrubbeverksamheten sker av fattigvårds-
nämnden efter förslag av centralföreningen.
Innevarande år har för första halvåret följande
fördelning skett:

<i>Birkagårdens barnkrubba,</i> Karlbergsvägen 86 B (jfr sid. 279) kr.	3,000:—
<i>Bromma västra barnkrubba,</i> Bällsta villastad	1,000:—
<i>Bromma östra barnkrubba,</i> Ulvsunda	1,500:—
<i>Centralföreningens sommar-</i> <i>barnkrubbor</i>	4,500:—
<i>Engelbrekts barnkrubba,</i> Val- hallavägen 9 (jfr sid. 282) . . .	1,900:—
<i>Föreningen Barnavärn,</i> Inge- marsgatan 12	1,000:—
<i>Johannes nya barnkrubba,</i> Frejgatan 31	1,000:—
<i>Katarina norra barnkrubbor,</i> Kapellgränd 9	2,000:—
<i>Katarina norra barnavärn,</i> Kapellgränd 9	2,000:—
<i>Katarina sommarbarnkrub-</i> <i>bor</i>	1,500:—
<i>Katarina västra barnkrubba,</i> Blekingegatan 22	5,000:—
<i>Katarina västra barnavärn,</i> Svedenborgslunden 2	2,000:—
<i>Maria diakoniråds barnkrub-</i> <i>ba,</i> Årstalunden 12 A (jfr sid. 279)	800:—
<i>Maria husmodersskolas barn-</i> <i>krubba,</i> Långholmsgatan 16 B (jfr sid. 282)	3,000:—
<i>Maria husmodersskolas barn-</i> <i>avärn,</i> Långholmsgatan 16 B (jfr sid. 282)	1,500:—
<i>Maria västra barnkrubbor,</i> Brännkyrkagatan 102	5,000:—
<i>Maria östra barnkrubba,</i> Rag- valdsgatan 10	1,500:—
<i>Matteus barnkrubba,</i> Karl- bergsvägen 80	1,500:—
<i>Matteus spädbarnskrubba,</i> Karlbergsvägen 82	1,500:—
<i>Sofia barnavärn,</i> Åsögatan 145 .	1,000:—
<i>Sofia småbarnsskola,</i> Fjällga- tan 31	2,000:—
<i>Storkyrkoförsamlingens barn-</i> <i>krubba,</i> Skomakaregatan 30 . .	1,000:—
Administrationskostnader	400:—
Summa kr.	42,600:—

Återstående belopp, 47,400 kr., har ännu ej
fördelats.

Förutom genom nu nämnda anslag av sta-
den understödjes barnkrubbeverksamheten genom

anslag från resp. församlingars fattigvårdssty-
relser.

Anslag från fattigvårdsstyrelserna erhålla
även följande, som f. n. ej åtnjuta direkt kom-
munalt understöd: *Brännkyrka barnkrubbor,*
Tellusborg och Enskede, *Johannes barnkrub-*
ba nr 1, Surbrunnsgatan 32, *Adolf Fredriks*
barnkrubba, Norrtullsgatan 7, *Oscars för-*
samlings barnkrubba, Styrmansgatan 14, och
Östermalms barnkrubba, Grevturegatan 44.

Bidragen från fattigvårdsstyrelserna äro av-
sedda för barnens bespisning och utgå för-
belopp motsvarande kostnaden för genom fattig-
vårdsstyrelse utdelade matportioner.

Sommarkolonier för barn.

Stadens bidrag år 1925: 60,000 kr. jämte
2,000 kr. till inspektion av kolonierna.

Stadens ifrågavarande bidrag utgår till un-
derstödjande av åtgärder för beredande av som-
marvistelse å landet åt mindre bemedlade, i
Stockholm hemmahörande barn i och även un-
der skolåldern. Bidraget fördelas efter folkskole-
direktionens bestämmande företrädesvis mellan
de till centralstyrelsen för Stockholms
skollovskolonier anslutna koloniföreningarna
och sommarkolonier, anordnade av i Stockholm
och dess omgivningar verkande nykterhets-
föreningar.

Den nämnda centralstyrelsen, som bildades
år 1885, har till uppgift att organisera verksam-
heten för Stockholms skollovskolonier. Den be-
står av representanter för de tolv olika lokalföre-
ningarnas och den år 1899 bildade fjällkoloni-
föreningens styrelser.

Kolonierna erhålla i övrigt bidrag från
samtliga territoriella församlingar med varierande
belopp, anslag från föreningen »Barnens dag»,
rättemedel från donationsfonden »Elin Hirschs
minne» (en fond å 500,000 kr.) och från gross-
handlare A. Holts' donation till förmån för skol-
lovskolonierna ävensom några andra mindre
fonder samt gåvor.

Föreningen Mjölkdroppen.

Stadens bidrag år 1925: 34,000 kr.

År 1901 började i Stockholm den första »Mjöl-
kdroppen» sin verksamhet, som till en början uppe-
hölls av några intresserade personer men seder-
mera övertogs av en förening. Föreningen, som
bildades år 1903, har till uppgift »att åt späda
barn i Stockholm, vilka härutav äro i behov,
bereda tillfälle till erhållande av lämplig nä-
ring». Detta sitt syfte vill föreningen nå ge-
nom tillhandahållande av för späda barn pas-
sande mjölkblandningar under uppmärksam-
mande av digivningens bibehållande så vitt möj-
ligt. Föreningen har sex olika lokalavdelningar:

en för Katarina församling (fr. 1901), en för Adolf Fredriks församling och övre Norrmalm (fr. 1904), en för Östermalm (fr. 1905), en för Kungsholmen (fr. 1906), en för Jakobs och Johannes församlingar (fr. 1910) samt en för Brännkyrka församling (fr. 1914). Föreningens sekreterare är dr C. Sundell, Götgatan 26.

Stadens bidrag, som utgår genom hälsovårdsnämnden, är avsett till understödjande av digivande mödrar i syfte att mer än hittills söka bereda fattiga mödrar möjlighet att själva kunna amma sina barn. Understödet får beviljas endast i Stockholm mantalsskrivna mödrar, efter föregående undersökning av behovet, med högst ett belopp av två kronor per dag och under högst sex månader. Varje månad skall rapport över verksamheten överlämnas till förste stadsläkaren.

Mjölkdropparna erhålla understöd av församlingarna med varierande belopp samt av de olika församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Föreningen Maria mjölkdroppe.

*Stadens bidrag*¹⁾ år 1925: 500 kr.

Mjölkdroppen, belägen S:t Paulsgatan 37 (filial: barnhemmet vid Jakobsberg), har till ändamål dels att genom stöd och råd åt mödrarna bevara digivningen i största möjliga utsträckning, dels att, där digivning ej kan förekomma, tillhandahålla lämpliga mjölkblandningar. Här omnämnda bidrag utgår till en med anstalten förenad »*moders- och spädbarnspoliklinik*». Dessutom har föreningen för hela sin verksamhet anslag från Maria fattigvårdsstyrelse.

Anstalter för gymnastik och idrott.

Sveriges centralförening för idrottens främjande.

Stadens bidrag år 1925: 25,000 kr.

Anslaget är beviljat som bidrag till arrende och kötsel av Östermalms idrottsplats och utgår under förutsättning, att skolungdomen från såväl allmänna läroverk som folkskolor efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare äger dels disponera en av idrottsplanerna alla vardagar hela dagen samt ytterligare en under trenne vardagar i veckan hela dagen, d. v. s. även efter kl. 5 e. m., ävensom kastplanen vardagar mellan kl. 10 f. m. och 3 e. m., dels ock under övriga fyra vardagar i veckan företräde att begagna ytterligare en idrottsplan intill kl. 5 e. m. samt, att om så skulle erfordras, föreningen skall, i den mån det låter sig göra med hänsyn till idrotts-

platsens begagnande även av andra än skolungdomen, åt densamma upplåta även en tredje idrottsplan vardagar intill kl. 5 e. m., varjämte föreningen är skyldig att under vintern 1924—1925 inom idrottsplatsen anordna och underhålla skridskobana för uteslutande begagnande av skolbarnen vid Klara, Jakobs, Hedvig Eleonora, Oscars och Engelbrekts samt Djurgårdens och Värtans folkskolor.

Hammarby idrottsförening.

Stadens bidrag år 1925: 6,000 kr. (jfr även nedan under Skridskobanor).

Anslaget är beviljat till underhåll och vård av Hammarby idrottsplats, Södermannagatan 55, och utgår under följande villkor:

a) skolungdom från såväl allmänna läroverk på Södermalm som folkskolorna inom Katarina, Sofia, Maria, Brännkyrka och Nikolai församlingar äger efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare företräde till idrottsplatsens begagnande å lördagar till kl. 3 e. m. samt av veckans övriga vardagar å fyra till kl. 5 e. m. och å en till kl. 7 e. m., och skall vid höstterminens början föreningen meddelas, vilken dag i veckan platsen skall disponeras till kl. 7 e. m.;

b) föreningen äger dock rätt att anordna tävlingar även å ovan angivna tider, när extraordinära omständigheter därtill föranleda, med skyldighet likväl för föreningen att senast två dagar före tävlingens hållande därom lämna meddelande till rektor och överlärare vid respektive skolor;

c) efter överenskommelse med tillsyningsmannen vid idrottsplatsen upplåtes denna fritt även å andra än här angivna tider;

d) skolungdomen skall vid begagnande av idrottsplatsen hava avgiftsfritt tillträde till befintlig byggnad för avlämnande av kläder, förvaring av böcker m. m.;

e) föreningen skall tillhandahålla lämpligt förvaringsrum för folkskolornas idrotts- och lekmaterial;

f) när platsen upplåtes, skall ungdomen åtföljas av lärare eller lärarinna, som har att noga tillse, att ingen som helst åverkan sker å anläggningen med dess planteringar, byggnader och inventarier, samt vaka över att ordning och skick iakttages.

Djurgårdens idrottsförening.

Stadens bidrag år 1925: 5,000 kr.

Stadens bidrag utgår som engångsanslag till täckande av resterande skuld för arbeten å den föreningen tillhöriga Tranebergs idrottsplats, under villkor att anslaget i första hand användes till likviderande av föreningens skulder till Stockholms stad.

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Understödda institutioner.

Skridskobanor.

Stadens bidrag år 1925: högst 18,000 kr.

Anslaget fördelas av drätselnämnden i förhållande till det antal frikort, som av vederbörande banägare utlämnas till folkskolebarn i huvudstaden (jfr Bih. 1911: nr 102 sid. 37). Av årets anslag hava följande bidrag utbetalats:

<i>Hammarby idrottsförening,</i> för bana å Hammarby idrottsplats	kr. 3,000:—
<i>Idrottsföreningen Linnéa,</i> för bana å Årstaviken	» 3,000:—
<i>K. A. Palmgrist,</i> för bana vid Stallmästaregården	» 1,500:—
<i>Överlärare E. Edman,</i> för bana vid Enskede	» 600:—

Stockholms gymnastikförbund.

Stadens bidrag år 1925: högst 1,500 kr.

Stockholms gymnastikförbund, som bildades år 1919, är en sammanslutning av i Stockholm verkande föreningar för bedrivande av frivillig gymnastik. De anslutna föreningarna äro f. n. 48 till antalet med omkring 9,000 aktiva medlemmar. Förbundet söker främja den frivilliga gymnastiken genom att bl. a. anordna föredrag och instruktionskurser, organisera nya gymnastikföreningar, förmedla samverkan mellan de olika föreningarna, anskaffa ledare och lokaler, tillhandahålla arbetsplaner, gymnastiklitteratur och övningsprogram m. m. Vidare har förbundet tagit initiativ till anordnande av friluftsgymnastik för allmänheten i vissa av stadens parker under sommarmånaderna i syfte att bereda parkbesökande en vederkvikande och allsidig motion utan någon som helst kostnad.

Stadens bidrag utgår till anordnandet av friluftsgymnastik i parkerna.

Stockholms allmänna gymnastikavdelningar.

Stadens bidrag år 1925: 21,000 kr.

Denna organisation, bildad år 1911 och utvuxen ur »Kulturella ungdomsrörelsen» i Stockholm, strävar att göra den lingska gymnastiken tillgänglig särskilt för de mindre bemedlade invånarna, och anordnas kurser även för barn, som nyss slutat folkskolan. Avdelningarnas expedition, Bryggaregatan 11, 4 tr., är öppen alla dagar 2—5. Autalet gymnastikavdelningar uppgick höstterminen 1924 till 70 med tillsammans 2,301 gymnaster.

Stadens bidrag utgår med 3,000 kr. till anställande av expeditionsföreståndare och med 18,000 kr. till verksamheten i övrigt under

villkor, att styrelsen under en var av vår- och höstterminerna 1925 anordnar minst följande antal gymnastikkurser: 28 avdelningar för vuxna, var och en med två övningar i veckan, 6 avdelningar för vuxna, var och en med sex övningar i veckan, och 20 avdelningar för barn med var och en två övningar i veckan; ävensom att styrelsen vid vardera terminens slut till stadskollegiet avlämnar redogörelse över verksamheten och kostnaderna därför under den gångna terminen.

Kristliga föreningen av unge män.

Stadens bidrag år 1925: 2,000 kr.

Föreningen grundades år 1884 och har till uppgift att verka för unge mäns väl i fysiskt, intellektuellt, moraliskt och andligt avseende. I sin byggnad, Birgerjarlsgatan 35, anordnar föreningen gymnastik- och idrottsövningar, föredrag, diskussioner, musikaftnar och samkväm samt har därstädes tidningsrum, bibliotek (med 4,000 band), sjukkassa m. m.

Stadens bidrag utgår till föreningen för upprätthållande av dess gymnastikverksamhet.

Svenska livräddningssällskapet.

Stadens bidrag år 1925: 2,500 kr.

Svenska livräddningssällskapet, stiftat 1898, har till ändamål att sprida kunskap i sätten att rädda drunknande och till livet återkalla skenbart drunknade samt att främja simkunnighet i allmänhet inom landet. Sällskapet, som i första hand inriktat sin verksamhet på befrämjande, av nämnda syften bland Sveriges skolgång och i detta avseende utövar en omfattande propagandaverksamhet, har under åren 1908—1921 med bidrag av folkskoledirektionen anordnat kostnadsfri simundervisning för lärjungarna vid huvudstadens folkskolor. Sällskapet har därjämte under en följd av år ombesörjt simundervisning vintertid i resp. folkskolors simhallar.

Fr. o. m. år 1922 har emellertid vid Stockholms folkskolor obligatorisk undervisning i simning upptagits som ämne i den ordinarie undervisningsplanen (för femte årsklassen). Svenska livräddningssällskapet, som på detta sätt befriats från en del av sin arbetsuppgift, har härigenom fått möjlighet att utvidga ramen för sin hittillsvarande verksamhet i Stockholm och kunnat inrikta undervisningsarbetet jämväl på huvudstadens allmänna läroverk och därmed jämställda anstalter samt flickskolor. Svenska livräddningssällskapets adress är: kapten Hugo Möller, Rådmansgatan 80.

Stadens bidrag utgår för anordnande av dels kostnadsfri simundervisning för lärjungarna vid huvudstadens allmänna läroverk och därmed jämställda läroanstalter samt flickskolor under sommarmånaderna enligt samma undervisningsplan,

som tillämpas för folkskolornas ungdom, dels ock kostnadsfri simundervisning under vår- och höstterminerna 1925 för nämnda lärjungekategorier i för ändamålet lämpliga enskilda badinrättningar i Stockholm, under villkor att arvodet till lärare för ifrågasvarande undervisning icke får sättas högre, än vad som gäller för motsvarande undervisning vid folkskolorna.

Föreningen för skidlöpningens främjande i Sverige.

Stadens bidrag år 1925: högst 3,000 kr.

Föreningen, som bildades år 1892, har vid Fiskartorpet å norra Djurgården anlagt en större och två mindre skidbackar, av vilka de två sistnämnda äro särskilt avsedda för ungdom. Dessutom har föreningen vid Fiskartorpet uppfört en skidstuga, vilken hela vintern hålles uppvärmd och avgiftsfritt står till förfogande för den skidlöpande allmänheten. Åt mindre bemedlade barn, som visa anlag för skidlöpning, utlånar föreningen skidmateriel gratis.

Stadens bidrag utgår för skötsel och underhåll av de för skolungdomen avsedda skidbackarna vid Fiskartorpet med det belopp, föreningen visar sig hava utgivit härför, dock högst 3,000 kr. Skolungdom från läroverk och folkskolor äger efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare avgiftsfritt disponera skidbackarna och skidstugan.

Sjukkassor.¹⁾

Stadens bidrag (till förvaltningskostnader) år 1925: 100,000 kr.

I Stockholm finnas inalles 95 registrerade sjukkassor med tillsammans något över 100,000 medlemmar, däruti även inräknade lokalavdelningar av rikssjukkassor. Av dessa sjukkassor äro 53 kassor med något över 94,000 medlemmar sammanslutna till Stockholms registrerade sjukkassors centralförsamling (expedition: Klara norra kyrkogata 26).

Stadens bidrag utgår för i Stockholm mantalsskrivna medlemmar av registrerade sjukkassor, vilka erhållit statsbidrag för det år, för vilket kommunalt bidrag begäres, enligt följande grunder:

A) För sjukkassa med 15 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken under år 1924 kassan utbetalt kontant sjukhjälp med minst 90 öre per dag eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock med iakttagande, att bidrag för året till sjukkassa icke understiger 30 öre eller överstiger

¹⁾ Utredning ang. centralisering av sjukkasseeväsendet i Stockholm och i samband därmed omläggning av grunderna för det kommunala bidraget pågår för närvarande.

1 kr. 20 öre, beräknat för varje i Stockholm i januari 1924 mantalsskriven medlem;

B) för fortsättningskassa dels i förhållande till det antal avgiftspliktiga, i Stockholm mantalsskrivna medlemmar, kassan under år 1924 städse haft, med 25 öre för varje medlem, dock ock med 35 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken kassan under år 1924 till i Stockholm under januari månad samma år mantalsskrivna medlemmar utbetalt sjukhjälp med minst 90 öre för dag eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock att kassans sammanlagda bidrag av staden må uppgå till högst en krona för varje i Stockholm år 1924 mantalsskriven medlem av kassan;

beträffande såväl sjukkassa som fortsättningskassa med iakttagande i övrigt i tillämpliga delar av de föreskrifter och villkor, som angivas i kungl. kungörelse den 11 okt. 1920 angående statsbidrag till sjukkassor, dock med den ändring, att bidraget utgår för sjukhjälp intill 8 kr. per dag.

Änke- och pupillkassan vid stadens verk och inrättningar.

(Jfr sid. 349.)

*Stadens bidrag år 1925: 50,800 kr.
Pensionstillägg för år 1925 till pensionärer i änke- och pupillkassan: 50,000 kr.*

Av det förstnämnda bidraget utgöras 1,500 kr. av sedan äldre tid till efterlevande utgående understöd, 800 kr. anslag till avlösning av kassans inkomst av lönebesparingar och återstoden, 48,500 kr., ersättning för efterskänkta överårighetsavgifter.

Till änke- och pupillkassans pensionärer utgår vidare av stadens medel pensionstillägg i enlighet med av stadsfullmäktige den 18 febr. 1924 fastställda grunder.

Ersättningar för underhåll och vård m. m., utgående till diverse anstalter. Hälso- och sjukvård.

Serafimerlasarettet	kr.	240,000: —
Diakonissanstalten	>	65,000: —
Garnisonssjukhuset	>	1,000: —
Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt	>	1,000: —
Allmänna barnhuset	>	120,000: —
Allmänna barnbördshuset	>	70,000: —
Medellösa vård å lungsots- och skrofulossanatorier samt å radiumhemmet (utöver jubileafondens avkastning, för år 1925 beräknad till 18,000 kr.)	>	173,000: —

Under- stödda in- stitu- tioner.	Konvalescenthemmet å Ribbin- gebäck	kr. 12,000: —
	Medellösa sjukas vistelse vid brunns- och badorter . . . »	17,500: —
	Till vård-, bandage- och protes- kostnader åt medellösa sjuka »	25,000: —
	Till barnmorskor för fattigför- lossningar i hemmen . . . »	6,000: —
	Ersättning till vissa barnmors- kor, skyldiga att tillämpa av stadsfullmäktige fastställd taxa »	7,000: —
	Hospitalsavgifter »	135,000: —
	Summa kr.	872,500: —

Fattigvård och barnavård.

Ersättning för fosterbarnsvård kr.	3,000: —
Utackorderingskostnader . . . »	1,325,000: —
Inlösen av fattiga barn å all- männa barnhuset »	3,000: —
Till lindring i mindre bemed- lades kostnader för vård av sinnesslöa »	5,000: —
Bidrag till vårdkostnad för blind- a och dövstumma vid Drottning Sofias stiftelse, Lund, och hantverks-kolan för blind, Kristinehamn . . . »	7,000: —

Arbetshemmet Emaus	kr. 22,000: —
Ersättning till fattigvårdssam- hällen utom Stockholm för lämnad vård åt fattiga till- hörande Stockholms kom- mun »	200,000: —
Kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag utan fattigvårds karaktär ¹⁾ . . . »	35,000: —
Till blindas barns underhåll och uppfostran »	4,000: —
Summa kr.	1,604,000: —

Alkoholistvård.

Avgifter till alkoholistanstalter kr.	65,000: —
Till beklädnad av medellösa personer vid intagning å an- stalt »	25,000: —
Arbetshemmet Björknäs »	1,500: —
Transportkostnader för interne- rade personer »	4,000: —
Summa kr.	95,500: —
Inalles kr.	2,572,000: —

¹⁾ Här äro ej medtagna de i staten upptagna
anslag, som avse likvider mellan stadens egna
myndigheter, verk och inrättningar.